

ΕΛΛΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΣΑ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΠΕΡΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ
ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΩΣ ΜΟΝΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΥΠΟ^{τόνος}
I. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΑΤΗ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΘΕΙΣΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ^{τόνος}
Γεωργίου Καρασούσα

Ϲ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Σ. Κ. ΘΛΑΣΤΟΥ
63 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ — ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14

1884

ΠΛΗΓΑΙΜΑΤΙ

ΕΚΤΡ

ΖΗΣΣΟΔΙ ΖΗΣΙΛΛΙ

Επίκαιρης ποσής απόδεκτής
εστιατορίου ιδιοκτητών ταχυδρομού κατ

επαρχίας

επιβεβαίησης της ποσής

Πᾶτερ ἀγτίτυπος μὴ φέροι τὴν σφραγῖδα τοῦ συγγραφέως
πυοερχεται ἐκ τυποχ. λοπίας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΝ
ΕΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 8175

ΔΙΕΚΠ. 6837

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

και

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κύριον Γεώργιον Καρασούσαν.

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν α').) τὰ ἔρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 22 Ιουνίου 1882 ἈΜΒ νόμου καὶ τὸ ἔρθρον 16 τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Β. Διατάγματος περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ 6'.) τὴν κατὰ τὰ ἔρθρα 9 καὶ 14 τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν ἔκθεσιν τῆς πρώτης ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι τὴν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑφ' ὑμῶν ὑποβληθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν τοῦ μακαρίστου Ἰωάννου Καρασούσα ἐγκρίνομεν ἐπὶ τετραετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους, ως μόνην γαλλικὴν γραμματικὴν τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων, δημοσυντηρήτων καὶ ἴδιωτικῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους. Καλεῖσθε δὲ ὅπως συμμορφωθῆτε πρὸς τὸ ἔρθρον 6 τοῦ ἈΜΒ νόμου καὶ τὰ ἔρθρα 17 καὶ 18 τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1882 Β. Διατάγματος.

Ο. Υπουργὸς

Δ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ

Π. ΠΑΡΙΣΗΣ

Αριθ. 1877

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ

ΕΚ ΤΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Οὐ μόνον πρὸς τὰς προηγουμένας συγχρινομένη ἀποτελεῖ εὐάρεστον ἀντίθεσιν ἡ προκειμένη γραμματικὴ, ἀλλὰ καὶ καθ' ἔαυτὴν ἐξεταζομένη εἶναι ἀληθῶς ἔργον ἄξιον λόγου. Ὁ συγγράψας αὐτὴν, ὃν πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς τε γυμνασιακῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, νέον ἔτι ἀφήροπασεν ὁ Θάνατος, οὐ μόνον ἦτο τῆς τε γαλλικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐντελῶς κάτοχος, ἀλλὰ καὶ ἐκ μακρᾶς καὶ καρποφόρου πείρας εἶχε μορφώσει ἐδραίαν καὶ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τῆς προσκούστης διδασκαλίας τῆς γαλλικῆς γλώσσης, καὶ τὸ σπουδαιότατον πάντων, συγγράφων γραμματικὴν, διετήρει πλήρη τὴν συνείδησιν ὅτι ἔγραφε δι' ἑλληνας μαθητάς.

Μέθοδος περὶ τὴν διάταξιν τῆς ὅλης, σαφήνεια καὶ ἀκριβολογία, ὥρθτης ἐν γένει τῶν ὄρισμῶν καὶ κανόνων, σκόπιμος καὶ λελογισμένη ἐν δέοντι διάκρισις μεταξὺ τῶν ἴδιωτισμῶν ἐκατέρας τῶν γλωσσῶν, ἀποφυγὴ τῶν περιττῶν, καθαρὰ δὲ καὶ ἔγκρατὴς διατύπωσις τῶν χρονίμων, τοιαῦτα ἐν ὄλιγοις τὰ σπουδαῖα πλεονεκτήματα τῆς προκειμένης γραμματικῆς, ἣν οὐ μόνον ὡς κρείττονα πασῶν τῶν μετ' αὐτῆς συνυποθληθεισῶν εἰς τὸν ἀγῶνα —, τοῦτο δὲν θὰ ἦτο βεβαίως μέγα προτέρημα — ἀλλὰ καὶ ὡς ἔργον ἀληθῶς διακεκριμένον, ἐπιδοκιμάζει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἀποφαίνεται προσφορωτάτην διὰ τὴν ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Φαίνεται ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἀνθρωποι ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τινος, εἰς πάντας καταληπτῆς γλώσσης, συνδεούσης νοερῶς εἰς ἐν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύθροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἑλληνική, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰώνας ἡ λατινική, σήμερον δὲ ἡ γαλλική. Καὶ τὰ μὲν σκηπτρα τῆς φιλοσοφίας ἥρπασαν ὅδη ἀπὸ τὰς χειρας τῶν Γάλλων ἀκμαιότεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἀθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰώνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ὅμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἡλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ρακίνα, τοῦ Βοσσούέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραργγέρου, τοῦ Σαταβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης. Τί λέγω; ἂνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἦθελον ίσως γείνει πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταὶ αἱ τῶν ἄλλων ἔθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαὶ, πολιτικαὶ ἡ φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ πάραλαμβάνων διπλανὸν καὶ λόγου ἀξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριθοῦς "Αγγλου, καὶ μεταπλάττων αὐτὸν καὶ μετουσιῶν δι' ἴδιας τέχνης, προσάγει τροφὴν εὔπεπτον καὶ ἐπαγωγὸν εἰς τὰ χεῖλη τῶν εὐγνωμονύντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ὅτι ἔκεινοι ἐκ τῶν γεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐπὶ μεγαλοφύρ, σοσοι βαθύτερον ἐνέκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ Ρακίνας ἀπεστήθιζε καὶ ἐμιμεῖτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλαι κτλ. ἦσαν σύγχρονοι περίπου τῶν Κασσαβάνων, τῶν Σκαλιγήρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶναι σύγχρονοι τῶν Ούσολφίων καὶ Βοικίων. Ἀμα ἡ Γαλλία ἔθεωρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἥρχισε νὰ τρέχῃ μὲ μεγάλα βήματα πρὸς

τὴν παρακμήν. Ἀν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίνη οὕτω
λυσιτελῆς ἡ πρὸς τοὺς Ἐρωμαίους συμβουλὴ τοῦ Ὄρατίου

vos exemplaria græca
Nocturna versate manu, versate diurna,

τί ἄρα πρέπει νὰ εἴπῃ τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὄποιούς πρόκει-
ται ἀθλοῖς ἡ ἀνάστασις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης!
Τὸν μὲν τύπον τοῦ ὥραίου ἀλλαχοῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν ζητή-
σωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν
πρόοδον τῶν αἰώνων, ἣν θέλωμεν νὰ ἡμεθα τέλειοι, αἱ νεώτε-
ραι γλώσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶναι αἱ κλεῖ-
δεις δι' ὧν ὁ νέος Ἐλλην θέλει ἀνοίξει τὰ ταμεῖα, ἔνθα κεῖνται
ἀποτεθησαυρισμέναι αἱ παντοδαπαὶ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶναι καὶ ἡ εἰδησις τῆς ἀγγλικῆς, ὡφελιμωτάτη καὶ
ἡ τῆς γερμανικῆς. Ἀλλὰ δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν
καιρὸν νὰ γείνωσιν ὅλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν
εἶναι σύγγραμμα όνομαστὸν ὑπωσιοῦν εἰς οἰανδήποτε γλώσσαν
τοῦ κόσμου, οὔτινος δὲν ὑπάρχουσιν ὅχι μία, ἀλλὰ πολλαὶ εἰς
τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἀν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ
γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτιεπές εἶναι ἡ γλώσσα
τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαί-
ριον ἴδιωτης ἡ βασιλεὺς, μέτοχος ἐλευθερίου ἀνατροφῆς, μὴ
λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν, θέλει δικαιώσει τὸν
περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἐλλήνων.

Ἄλλ' ἐνῷ ἡ γαλλικὴ γλώσσα πρὸ πολλοῦ ἥδη χρόνου κατέ-
στη κοινὸν καὶ περισπούδαστον μάθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν
Ἐλλήνων, ἐνῷ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα,
εἰς τὰ παρθεναγωγεῖα, εἰς τοὺς οἰκους, γραμματικὴ τῆς γλώσ-
σης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἴδιως δι'. Ἐλλήνας
γνωρίζοντας ἥδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ
πλεῖστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὅποιαι μεταφράσεις!)
γαλλικὰς γραμματικὰς, δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν
ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἑλληνικῶν γυμνασίων τί ἐστιν οὐσια-
στικὸν καὶ τί ἐπίθετον καὶ τί μετοχὴ, πράγματα γνωστὰ ἥδη
ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδαχτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέ-
στατον, ἥτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλωσσῶν μέρος. Τινὲς
ἀνέμιξαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν
ἢ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἢ
δὲν ἥσαν ἀρκούντως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ

ἀμελῶς καὶ παρέργως ἐπελάθοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐτῶν εἶναι ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων δὲν πρέπει νὰ παραδίδωνται ἀλλὰ εἴμὴ βιβλία ὅσον ἔνεστιν ἀκριβῆ περὶ τὴν γλώσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανῆς πᾶσα λέξις καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύνεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγάδας της ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία.

Οὐ "Ἑλλην ὁ ἀναγνώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει ἀγνωστον κίνδυνον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἀγγλον λ. χ. ἢ τὸν Ἰταλόν· διότι ἡ μὲν ἀγγλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλώσσα ἐμορφώθησαν ἥδη πρὸ πολλοῦ, λαβοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ζένος ἴδιωτισμὸς δὲν εὑρίσκει πάροδον εἰς αὐτὰς, ἀλλ' ἀποκρούεται ἀμέσως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ή δὲ νεωτέρα Ἑλληνικὴ, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκεύαστον καὶ ἀσχημάτιστον ἐν πολλοῖς, ὁμοίζει τὰ εἰς τὴν χοάνην τοῦ τεγνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ὅπου καὶ ἀλλότριαι οὔσιαι δύναντ' εὔκόλως νὰ συμφυρθῶσι. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰορένων εἶναι νομοθετῶν τῆς γλώσσης, προσπταίοντας συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ὅπερ ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς προγονικῆς γλώσσης. Οὐθενὸς δὲ πατέρας τῆς γλώσσης οὐδεὶς ἐνῷ διδάσκει τὴν γαλλικὴν, ὑποδεικνύει ἑκάστοτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τὰς τοιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον διττῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ζένην γλώσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν τῆς ἴδιας αὐτῶν διαφθοράν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερὸν ὅποιον πνεῦμα ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης Γραμματικῆς· ἂν δὲ ὁμοίαζει τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἡ διαφέρει αὐτῶν, καὶ κατὰ τί διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνωσόμενον ὥστε περιττὴ ἡ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βάσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς, μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιοτέρας αὐτὰς, οίον τὴν τοῦ Wally, τὴν τοῦ Restaud, τὴν τοῦ Condillac, καὶ ἄλλων. Παρετήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἴδιαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες

νὰ γείνωσι καταληπτοὶ, ἐκπίπτουσι συχνὰ εἰς πολυλογίαν, ἥτις φέρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἥτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφηνείας. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ἡ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὅρων· ὅθεν πολλαχοῦ λαθὼν τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδυσα αὐτὴν τύπον, οὕτως εἰπεῖν, ἐλληνικὸν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμών, σπανιώτατα δὲ καὶ ἔκτείνας. Καὶ ως πρὸς τὴν ὄλην δὲ διάταξιν τῶν κεφαλαίων ἡκολούθησα τρόπον ἵδιον, ὅστις μοὶ ἐφάνη καταλληλότερος ως πρὸς τὴν ἀλληλουγίαν τῶν κανόνων καὶ τὸ εὔμεθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶναι ἀπλοῦς σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνώδευσα ἐκάστοτε μὲ σαφεῖς καὶ συντόμους ἐπεξηγήσεις, οἷον τι διαφέρει ἡ δεικτικὴ σε τῆς συνθέτου *celui*, ἡ κτητικὴ *mon* τῆς *le mien* καὶ πρὸς τίνας τῶν ἐλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι. Τοῦτο ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἑλλην ὁ σπουδάζων τὴν Γαλλικὴν, ὅχι τι ἔστι δεικτικὴ ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία. Τὸν κατάλογον τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ως οἶν τε τέλειον, συμπληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαφάλου ἐκ τῆς Γραμματικῆς Γραμματικῶν (*grammaire des grammaires*) τοῦ Δουβιβιέρου, καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, προέταξα ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν διαφόρων χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ως ὅρον συγκρίσεως ἔχω τὴν ἐλληνικὴν, τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ τὰ διαφέροντα, καὶ μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντικείνονται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὅποιους πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ως λύμην αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

1. Τὰ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε α, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήντα μὲν ἔξ, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν ἔξ αὐτῶν ἔχουσιν ἀντίστοιχον φωνὴν καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ὅχι· καὶ ἄλλα μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ μεταβάλλονται φθόγγον ως ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἰδούς τῆς συλλαβῆς, καὶ τινα ἐνιστεῖ οὐδὲ προφέρονται ὅλως, διὰ ταῦτα ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς προφορᾶς ἐνὸς ἑκάστου αὐτῶν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηντῶν.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηντῶν.

2. Τὸ a (α) προφέρεται ως τὸ ἑλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ι) ως τὸ ἰῶτα, τὸ o (ο) ως τὸ ὄμικρόν· οἷον, Laconisme.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἔξης λέξεις, Saône ("Αραρ, ποταμὸς"), taon (οἴστρος, ἔντομον) καὶ aoūt (Αὔγουστος μήν). Οὐδὲ τὸ o εἰς ταύτας, paon (ταώς), faon (νεθρὸς) καὶ Laon (ὄνομα Γαλλικῆς πόλεως).

3. Τὸ e (ε) μηδένα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνὴν

πολλὰ ἀσθενῆ καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ καὶ καλεῖται τότε ἄφωνον (ε̄ muet) καὶ ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδόλως ἀκούεται, οἷον forme, φόρμη, larme, λάρμη· ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἔχουσης τὸ ε συλλαβῆς, καὶ γίνεται οἵονει συγκοπή τις ὡς εἰς τὰς λέξεις amener, rareté, κ.τ.λ.

Εἰς τὰς μονοσυλλαβῆς δὲ λέξεις, οἷον je le, me, te, se, τὸ ε προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ τότε ὑποκώφως πως καὶ ἀποκλίνον μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς διφθόγγου ει.

4. Τὸ δὲ ὄξυτονούμενον ἐ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλειστὸν ἡ μεμυκός (é fermé), διότι προφέρεται μικρὸν διαστελλομένων τῶν χειλέων, καὶ τοῦ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ, ὡς εἰς τὰς λέξεις vérité, bonté. Εἶναι δὲ δυσχερές νὰ ἐρμηνεύσῃ τις διὰ τοῦ καλάμου φθόγγους ξένους, οἵτινες δι’ αὐτηκοίας καὶ διὰ ζώσης μόνον φωνῆς διδάσκονται.

5. Τὸ δὲ βαρύτονον ἐ καλεῖται ἀνοικτὸν (é ouvert) ἀντιθέτως πρὸς τὸ κλειστὸν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ ἀνοιγμα τοῦ στόματος εἴναι μεῖζον, καὶ ἡ ἐντασις τῆς φωνῆς. Οὔτως εἰς τὴν λέξιν sévère τῆς πρώτης συλλαβῆς σέ τὸ ἐείναι κλειστὸν, τῆς μεσαίας νὲ ἀνοικτὸν, τῆς δὲ τελευταίας re ἄφωνον.

Καὶ πάλιν τοῦ ἐ ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι διαφόρους βαθμοὺς, ὡς πῆ μὲν ἡττον βαρυτόνου ὄντος, πῆ δὲ μᾶλλον, πῆ δὲ μάλιστα ἡττον μὲν ὡς εἰς τὴν λέξιν père, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν nèfle, μάλιστα δὲ ὡς εἰς τὰς procès, accès. Ἄλλ’ ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω ἡ τῶν τοιούτων ἔξακριθωσις εἴναι ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἢ γραπτῆς ἐρμηνείας.

6. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ ἔλληνικὴ τρεῖς τόνους, ὄξεῖαν (accent aigu), βαρεῖαν (accent grave), περισπωμένην (accent circonflexe). ἀλλ’ ἡ χρῆσις καὶ δύναμις αὐτῶν δὲν εἴναι ἡ αὐτὴ, διότι παρὰ Γάλλοις ἡ μὲν ὄξεῖα χρησιμεύει ὡς δεῖξιν τοῦ ἐ κλειστοῦ, καὶ ἐπ’ αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήνεντος τίθεται ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ ἐ ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινῶν λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὄμωνύμων,

ἥτοι διὰ τῆς βαρείας ἡ πρόθεσις ἀ διαστέλλεται ἐκ τοῦ ρήματος il a, τὸ ἐπίρρημα οὐ (ὅπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου οὐ (ἢ), κ.τ.λ. Ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνηέντων, ἐπ' ἄλλων δὲ καὶ συγκοπήν τυνος γράμματος, ως εἰς τὸ μême τὸ γραφόμενον πρότερον mesme, ille = ilse (λατ. insula) κτλ.

7. Ἰστέον δὲ ὅτι μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ γαλλικῇ τοῦ παρ' ἡμῖν κυρίως καλουμένου τονισμοῦ τῶν λέξεων, ἡ τάσις τῆς φωνῆς πίπτει πάντοτε ἐπὶ τῆς ληγούσσης¹ οἷον opinion (όπινιόν), Platon (Πλατόν) κτλ. Πλὴν ἂν ἡ λήγουσα περιέχῃ ε ἀφωνον. Τότε τὸν τόπον αὐτῆς λαμβάνει ἡ παραλήγουσα, οἷον Démocrite (Ντεμοκρίτης).

8. Τοῦ φωνήεντος οὐ ἡ προφορὰ δὲν δύναται νὰ ἔρμηνευθῇ δι' ἑλληνικοῦ γράμματος. Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ στόμα σχηματίζεται ως εἰς τὴν ἐκφώνησιν τῆς διφθόγγου ου, ἀλλὰ μὲ πλειοτέραν συστολὴν περὶ τὰ χεῖλη, ἥτοι εἶναι λεπτότερόν τι ου, καὶ οὕτις ὑποτίθεται ὑπό τινων ἡ προφορᾶς τοῦ ὑψιλοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

9. Τοῦ γρεο τὸ ὄνομα σημαίνει ο ἑλληνικόν· διότι δι' αὐτοῦ γράφουσι τὰς ἔχουσας τὸ υ ἑλληνικὰς λέξεις, ως type, τύπος, hypocrite, ὑποκριτής κτλ.

Τὸ γράμμα τοῦτο εὑρισκόμενον μὲν μόνον ἢ μετὰ συμφώνου προφέρεται ως i, οἷον il y a· ἵλ ἢ á. myrte, μὺρτ· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων ἀναλύεται εἰς δύο ii ὃν τὸ μὲν ἀποτελεῖ δίφθογγον μετὰ τοῦ ἡγουμένου φωνήεντος, τὸ δὲ μετὰ τοῦ ἐπομένου, οἷον, payer=paiier (παιγέ), employer=emploiier (ἀμπλοαγέ).

Ἐν τέλει κυρίων τινῶν ὄνομάτων ἴσοδυναμεῖ τῷ ἐνὶ i, καὶ ἀποτελεῖ ώσαύτως δίφθογγον μετὰ τοῦ ἡγουμένου φωνήεντος οἷον ἡ γαλλικὴ πόλις Nay προφέρεται Né.

Περὶ διφθόγγων.

10. Διφθόγγους, ὅπως οἱ Ἐλληνες τὰς ἐννοοῦμεν, ἥτοι δύο φωνήεντα μίαν συναποτελοῦντα φωνὴν, ἔχουσιν οἱ Γάλλοι τὰς ἔξις· *

11. Αι· προφέρεται ώς ἡ ἐλληνικὴ αἱ, οἰον, aimer· ἐπομένου δὲ τοῦ I, προφέρεται ώς α, τὸ δὲ I γίνεται ὑγρὸν, οἰον travail, caillou (ἴδε κατωτέρω περὶ τοῦ I). ‘Ως α προφέρεται καὶ εἰς τὴν λέξιν douairière (ἐπίκληρος) καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Montaigne, εἰς δὲ τὴν μετοχὴν καὶ τὸν παρατατικὸν τοῦ ρήματος faire ώς ε ἀφωνον· faisant, je faisais.

12. Αυ· προφέρεται ω, pauvre. ‘Ωσαύτως προφέρεται καὶ ἡ ἐκ τριῶν συγκειμένη φωνηέντων eau· οἰον, l'eau, bateau, peau.

13. Ει· προφέρεται ε, καθιστᾶ ὅτε ὑγρὸν τὸ μετ' αὐτὴν I, conseil, treille.

14. Ευ· ἀντίστοιχον τῆς διφθόγγου ταύτης φωνὴν δὲν ἔχει ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα, σαλεύει δὲ μεταξὺ τοῦ ε καὶ ου, οἰον, feu, bonheur. Τὸν αὐτὸν ἔχει φθόγγον καὶ ἡ τρισύγχετος οευ· cœur, œuf.

Εἰς τὴν παθητ. μετοχὴν, τὸν ἀόριστον καὶ τοὺς ἔξ αὐτῶν παραγώγους χρόνους τοῦ ρήματος avoir ἡ διφθόγγος ει προφέρεται ώς ου· j'eus, tu eus, il eut· j'ai eu κτλ.

15. Οε· προφέρεται ώς ε, διὰ ταύτης γράφουσι τὸ οι εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς λέξεις Oedipe, Oïdipous, cesophage, oïsophagia. Ἡ δὲ οει προφέρεται ώς ειυ καὶ καθιστᾶ ὑγρὸν τὸ κατόπιν I, οἰον oeil.

16. Οι· προφέρεται οα· moi, loi, boire. Εἰς δὲ τὰς λέξεις oignon, moignon, poignant, poignard, poignée προφέρεται μόνον τὸ φωνῆν ο.

Οι παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς οι πολλὰς λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς αι. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταϊρὸν ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἀλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὄρθογραφίας. Ἡδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν παιανίτην γραφήν. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν παιανίαν ὄρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αῖς ἡ διφθόγγος οι ἐπροφέρετο ώς αι· ἥσαν δὲ αῦται.

ά. Οι παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ρήματων· j'aimois, j'aimerois κτλ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

6'. Έθνικά τινα όνόματα· οίον, Anglois, François, Hollandais, κτλ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français, κτλ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἔθνικῶν ἡ οἱ ἐπροφέρετο οα, ἐφυλάχθη· οίον, Danois, Bavarois, Chinois κτλ. Διὰ τῆς οι γράφεται καὶ τὸ κύριον ὄνομα François, Φραγκίσκος.

γ'. Τὰ φήματα connoître, paroître, καὶ τὰ ἔξ αὐτῶν παράγωγα connaissance, κτλ. γραφόμενα γῦν connaitre κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον foible, μετὰ τῶν παραγώγων foiblesse, affoiblir, γῦν faible, faiblesse, κτλ.

17. Οὐ προφέρεται ώς ἡ ἑλληνικὴ ου, courir, mourir, tour.

Εἴθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἥτοι κατὰ συνίζησιν, πάντα τὰ μὴ ὑπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, ἥτοι, fiacre, φιάκρον pied, πιέ κτλ. καὶ εἰναὶ τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγους, ώς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο φθόγγων· τὰς δ' ἀλλας ὄνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους, ἢ σύνθετα φωνήεντα καὶ παντάπασιν ἔξοστρακιζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ώς οὕσας ἀπλάς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

Περὶ τῆς προφορᾶς τῷ συμφώνῳ, καὶ πρῶτον
περὶ τοῦ **B**.

18. Τὸ b ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ β, προφέρεται δὲ παχυστομώτερον. Ἡ ἐκεῖνο ώς εἰς τὴν πεποιημένην λέξιν μ.πὲ, δι' ἥς μιμούμεθα τὰ βληχήματα τῶν ἀρνίων.

'Ἐν τέλει τῶν λέξεων plomb καὶ aplomb τὸ b δὲν ἐκφωνεῖται· ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὄνόματα Moab, Job, Jacob.

Περὶ τοῦ **C**.

19. Τὸ c (σὲ ἥ κὲ) μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων e, i, y, προφέρεται ώς σ, cerbère, citoyen, cyprès· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, ώς κ, cabane, colère, curé. Ἐκτὸς ἀν φέρη ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον la cédille, διότι τότε προφέρεται ώς σ, οίον, façade, arçon, aperçus. Ως κ προφέρεται

καὶ μετὰ παντὸς συμφώνου, οἷον, acteur, cratère, Clio· καὶ ἐν τέλει δὲ λέξεως, οἷον, avec.

Tὸ τελικὸν c ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις bec, échec (ἀποτυχία), estoc, aqueduc, syndic, trictrac, avec, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Marc.

20. Μένει δὲ ἄρφωνον εἰς τὰς ἔξης estomac, échecs, (Ζατρίκιον), tabac, jonc, lacs (ἄρκυς), arsenic, tronc, cleric, porc, blanc, franc. Εἴς τινας ὅμως ἔξ αὐτῶν καὶ εἰς ώριμένας φράσεις προφέρεται, ἀνὴρ ἐπομένη λέξις ἀρχιζη ἀπὸ φωνῆεν· οἷον, franc-étourdi, du blanc au noir, cleric-à-maitre, porc-épic.

Tὸ c τοῦ donc (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως· οἷον, je pense, donc je suis· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται· allons donc nous promener· ἐκτὸς ἀνὴρ ἔπειται προσεχῶς φωνῆεν· votre frère est donc arrivé.

Οταν μετὰ τὸ διπλοῦν cc ἀκολουθῇ εἴη i, τὸ πρῶτον c προφέρεται ως κ, τὸ δεύτερον ως σ, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἥχον τοῦ ξ· accepter, accident κτλ. Εἰς τὴν λέξιν second καὶ τὰς ἔξ αὐτῆς παραγομένας seconder, secondaire τὸ c ἥχει ως γγ, σεγγὸν, κτλ.

21. Tὸ c προσλαβὸν τὸ h, ch, ἀποτελεῖ ἴδιαίτερον φθόγγον κατέχοντα τὸ μεταξὺ τοῦ σ καὶ χ καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ως εἰς τὴν λέξιν chameau, κτλ.

Διὰ τοῦ ch γράφουσι καὶ τὸ χ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσιν αὐτὸ ως κ· οἷον, Christ, chrétien, chronologie, ἐπομένου δὲ φωνήντος πη̄ μὲν ως κ, πη̄ δὲ ως εἰς τὸ chameau. Ως κ προφέρεται εἰς τὰς ἔξης λέξεις, Achéloüs, archétype, archonte, archange, Chalcédoine, Chaldéen, catéchumène, chaos, Chéronée, Chersonèse, chœur, choriste, chorus, chorographie, cholérá-morbus, écho, orchestre. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ ch ἔχουσιν αἱ ἔξης archidiacre, architecte, archiduc, chimie, chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel, Ézéchias. Ωσκύτως καὶ αἱ λέξεις ἀρχεvêque, pa-

triarche, ἐνῷ αἱ Michel-Ange, archiépiscopal, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

22. Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἑλληνικοῦ δέλτα· don-
ner, ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται, ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου, οἷον, grand médecin, πλὴν εἰς τὰ κύρια ὄνοματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος) ἐνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήντος τὸ τελικὸν d ἔξακούεται, ὅχι ὅμως ώς d ἀλλ᾽ ώς t, οἷον, grand homme=grant homme, profond abime=profond abîme.

Περὶ τοῦ F.

23. Τὸ f (ἔφ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φέ) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνῆν ἀκολουθῇ προσεχῶς, εἴτε σύμφωνον, vif désir, soif brûlante. Ἐξαιροῦνται αἱ οίονει σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις œuf frais, œuf dur, nerf de bœuf, cerf-volant, cerf-dix-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé, ἐνθα τὸ f παρασιωπᾶται. Εἰς τὴν λέξιν clef (κλειδίον) τὸ f οὐδόλως ἀκούεται· εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα neuf προφέρεται ώς v (βὲ) ἐπομένου φωνήντος, οἷον, neuf ans = neuv ans.

Περὶ τοῦ G.

24. Τὸ g (ζε ἢ γγέ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνητῶν, e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὄμοιάζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέραν ὅμως τούτου· gémir, gîte· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ώς γγ ἢ γκ· οἷον galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσσης

παρενειρομένου μεταξὺ τοῦ ε ἀφώνου, οἶον, George=Jorge, il mangea=il manja.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης γ προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, παρενειρομένου μεταξὺ τοῦ ο, οἶον, guérir = γγερίρ· guide=γγίδ. Τὸ ο τότε δὲν ἀκούεται.

'Αλλ' εἰς τὰς ἐπομένας λέξεις τὸ ο ἀκούεται διακριδὸν, ητοι, aiguille, aiguillon, aiguiser, arguer, inextinguible, ώς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα le Guide, de Guise.

'Αν τὸ ο τῆς εἰς gue ληγούστης λέξεως φέρῃ τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, τὸ ο ἀκούεται, οἶον, ciguë, contiguë, ambiguë· ἄλλως μένει ἀφώνον, οἶον figue, φίγγ, ligue, λίγγ.

25. Τὸ γ μετὰ τοῦ ο ἀποτελεῖ ιδίαν φωνὴν, ὑγράν τινα καὶ λείαν, νιὰ, νιὲ ώς εἰς τὰς λέξεις magnanime, gagner, agneau, magnétisme, incognito. 'Αλλ' ἐν ἀρχῇ λέξεως φυλάκτει τὴν λαρυγγώδη προφοράν· gnome, Gnide, gnostique, gnomon, ώς καὶ εἰς τὰς ἔξης agnat, diagnostic, stagnation, cognat, régnicole, inexpugnable, igné, Progné.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα Regnard καὶ εἰς τὴν λέξιν signet σελιδοδείκτης) τὸ γ εἶναι ἀφώνον.

Τὸ τελικὸν γ συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται, οἶον, long chemin· ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ώς κ οἶον, suer sang et eau, un long accès, rang honorable, ώς εἰ ἦν γεγραμμένον sank et eau un lonk accès κτλ.

'Αλλ' εἰς τὰς ἔξης παρασιωπᾶται ὅλως· bourg, faubourg, étang, poing, coing, hareng, seing· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ vingt, legs καὶ doigt.

Τὸ ἀρχικὸν γ τῆς λέξεως gangrène ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνὴν· kangrène.

Περὶ τοῦ Η.

26. Τὸ h συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὥρθότερον ἡδύνατο νὰ ὄνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διαιρεῖται δὲ εἰς δασù (h aspirée) καὶ ψιλὸν (h muette). Αἱ τὸ δασù

ἱ φέρουσαι λέξεις ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμφεροῦς τῇ τοῦ χ προφορᾷ, λεπτοτέρου συμως καὶ οὕτω ὑποτίθεται ἡ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δασείας. 'Αλλ' ἐν Παρισίοις τὸ δασὺ *h* οὐδόλως ἀκούεται, διακρίνεται δὲ ὡς ἀποτελοῦν χαρμῷσαν μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήντος· *la hauteur* προφ. la auteur; *la hache* προφ. *la ache*.

27. Τὸ δὲ ψιλὸν *h* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα τὴν ψιλὴν, οὐδόλως ἀκούσμενον οὐδὲ φέρον τροποποίησίν τινα εἰς τὴν τῶν φωνηγέντων προφοράν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἐλληνικὴν γλώσσαν πᾶσα λέξις ἀπὸ φωνήντος ἀρχομένη δασύνεται ἢ ψιλοῦται· παρὰ Γάλλοις δὲ ὀλίγαι μέν τινες φέρουσι τὸ δασὺ, ὀλίγαι δὲ τὸ ψιλὸν *h*, αἱ δὲ πλεῖσται οὐδέτερον.

28. Δασὺ εἶναι τὸ *h* εἰς τὰς ἔξης λέξεις.

Ha ! hâbler, hache (*καὶ εἰς τὰς παραγώγους αὐτῆς*), hagard, haha, haie, haillon, haine, haire, haireux, halage, halbran, hâle, halener, haler, haleter, hal-lage, halle, hallebarde, hallier, haloir, halot, halotechnie, halte, halter, hamac, hameau, hampe, han, hanap, hanche, hangar, hanneton, hanscrit, hanse, hanséatique, hansière, hanter, happe, happelourde, harangue, haras, harasser, harceler, harde, hardes, hardi (*καὶ τὰ παράγωγα*), hardilliers, harem, hareng, hargneux, haricot, haridelle, harnois, harpagon, harpe, harpeau, harper, harpie, harpin, harpon, hart, hasard (*καὶ τὰ παράγωγα*), hase, hâte (*καὶ τὰ παράγωγα*), hâttereau, hâtier, hâtille, hâtiveau, haubaner, hau-bans, haubert, hausse, haut (*καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα*), hâve, havre, hé ! hem ! hennir (*καὶ τὰ παράγωγα*), Henri, Henriade, héraut, hère, hérisser, hérisson, hernie, héron, héros, herpes-marines, herse, hêtre, heurter, hibou, hic, hideux, hiérarchie, hie, hisser, hobereau, hoc, hoca, hoche, hochement, hochepot, hochequeue, hocher, hochet, Hollande, Hollandais, hoho ! hola ! homard, hongre, honnir,

honte (*καὶ τὰ παράγωγα*), hoquet, hoqueton, horde, hors, hotte, hottée, Hottentot, houblon, houe, houhou, houille, houle, houlette, houppe, houppelande, hourailler, hource, hourdage, hourder, Houri, hourvari, houspiller, housse, houssine, houssoir, houx, huchet, huée, huer, Huguenot, humer, hune, huppe, hure, hurler, hussard, hutte.

Δασὺ ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι προσέτι ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ φωνηγέντων, cohue, ahan κτλ.

29. Ή δασεῖα εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ψιλοῦ *h*, οἷον, Hélène, Hercule, histoire, πλὴν τοῦ σημειωθέντος héros, ἐνθα τὸ *h* εἶναι δασὺ, ἀλλ' οὐ τινος τὰ παράγωγα héroïne, héroïque, héroïsme, (χαρακτήρ ἢ πρᾶξις ἡρωος) ἔχουσιν αὐτὸ ψιλὸν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ωσαύτως τίθεται τὸ *h* μετὰ τοῦ *r* εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ φ ἀρχομένας ἑλληνικὰς λέξεις οἷον, rhétorique, rhinocéros, κτλ. ἢ μετὰ δύο φέρεται, οἷον diarrhée.

Τὸ *h* μετὰ τοῦ *c* ἀναπληροῖ τὸ δασὺ *χ*, οἷον Chéronée, μετὰ τοῦ *p* τὸ *φ*, οἷον philosophie, καὶ μετὰ τοῦ *t* τὸ *θ*, οἷον théologie.

Περὶ τοῦ *J*.

30. Τὸ *j* (*ζὶ ή ζὲ*) προφέρεται ώς τὸ διὰ γλώσσης *g*, jalou-sie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἑλληνικὸν *iῶτα*: οἷον, Jean 'Ιωάννης, Jésus 'Ιησοῦς, Jérémie 'Ιερεμίας.

Περὶ τοῦ *K*.

31. Διὰ τοῦ *k* (*καὶ*) γράφονται ξενικαὶ τινες καὶ ὅχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις, οἷον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ *L*.

32. Τὸ *l* (*ὲλ ή κατὰ τοὺς νεωτέρους λὲ*) ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν *λ*, laurier, livre.

33. Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, baril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, ou-til, persil, sourcil καὶ τοῦ fils, (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆν i λαμβάνει λεῖον τινα καὶ ὑγρὸν ἥχον λιὰ, λιὲ, ἥ κοινότερον γιὰ, γιὲ, διὸ καὶ ὑγρὸν (l mouillé) τότε καλεῖται· οἷον babil, mil (κεγχρίον), péril, bail, écueil, travail, fille, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ ὑγρῶς καὶ περ ἔχον προηγούμενον τὸ i εἰς τὰ ἔξης ὀνόματα, cil, fil, Nil, ville, mille, mil, (χίλιοι)· καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ill ἀρχομένας λέξεις, illustre, illusion.

Περὶ τοῦ M.

34. Τὸ m (ἔμ ἥ μὲ) εἶναι τὸ ἐλληνικὸν μ. Ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ώς μ., ἀλλ' ἀποτελεῖ ἥχόν τινα καὶ μυγμὸν διὰ τῶν ρώθωνων, τοῦτ' αὐτὸν ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n. Διὸ καὶ τὰ γράμματα ταῦτα καλοῦνται τότε ὑπόρ̄-ρινα (lettres nasales). Καὶ τὸ μὲν προηγούμενον e, μὲθ' οὐ ἀποτελεῖ τὸ m συλλαβῆν, ἥχει μᾶλλον ώς a, τὸ δὲ i ώς e, τὸ δὲ u ώς ἥ διφθογγος ει· οἷον empire (πρόφ. ampire), impie (έμπι) humble (eumble).

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ imm ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, immense (ιμορπὶ, ιμάντς)· εἰς ταῦτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ρίνος, οὐδὲ τὸ i ώς e. Όμοιώς καὶ ὅταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῇ n οἷον, amnistie, Agamemnon (ἀμνιστὶ, Ἀγγαμεμνόν). Πλὴν τῶν damner, condamner, ἐνθα τὸ m ἥχει ώς ἐν ὑπόρ̄ρινον m ἥ n (dâner, condâner). Εἰς δὲ τὴν λέξιν automne (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὅλως, ἀκούεται δὲ μόνον τὸ n.

Εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰλημμένας ταῦτας λέξεις, album, opium, muséum, décorum, pensum, ἥ κατάληξις um προφέρεται om, ἀνευ ὑπορ̄ρινου φθόγγου (albom, opiom, muséom, décorom, pensom).

Περὶ τοῦ N.

35. Τὸ n (ἔν ἥ νὲ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν ν· ἐν τέ-

λει δὲ λέξεως ἡ συλλαβής ἡχεῖ διὰ τῶν μυκτήρων· καὶ τὸ μὲν ἥγούμενον εἰ, μεθ' οὐ τὸ πάποτελεῖ συλλαβήν, ἐκφωνεῖται ως α, τὸ δὲ ι ως ε, τὸ δὲ υ ως ἡ δίφθογγος ευ· οἶον, enfant (ἀνφὸν), mince (μὲνς) brun (breun). Ἀλλ' ἐν τῷ θηλυκῷ brune (μελαγχροινή) τό τε π καὶ τὸ υ φυλλάζεται τὴν κατὰ φύσιν προφοράν, ἐπειδὴ τὸ π συλλαβῆιζεται ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἐπομένου ε, bru-ne.

Κατὰ ταῦτα τὸ μὲν ἀρσενικοῦ γένους cousin (ἐξάδελφος) προφέρεται κουζέν, ὑπορρίνως, τὸ δὲ θηλυκὸν cousin (ἐξαδέλφη) προφέρεται κουζίν, τοῦ συλλαβισμοῦ ὄντος ἐνταῦθα cousin-ne. Τὸ αὐτὸν συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις μετὰ τὸ π ἀκολουθῇ φωνῆιν.

36. Τὸ διπλοῦν ππ ἐκφωνεῖται ως ἔχει φύσεως, οὐχὶ δὲ ὑπορρίνως: innocence (ινοσὸν), année, anneau, ennemi, (ἐν' μι). Πλὴν τοῦ ennui, ennobli, ἐνθα ἀκούονται δύο π, τὸ μὲν ὑπόρρινον τὸ δ' οὐ· (ennui, annobli), καὶ πλὴν τῶν δύο τούτων, enivrer, enorgueillir προφερομένων ως εἰ ἐγράφοντο ὡσαύτως μὲ δύο π, τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δὲ οὐ· (annivrer, annorgueillir). Αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennissement, προφέρονται δι' ἐνὸς μόνου ὑπορρίνου φύσιγγον (solan-el, han-ir, han-issemement).

Τελικὸν λέξεως ὃν δὲν προφέρεται ὑπορρίνως εἰς τὰ ἔξης ὄνόματα, abdomen, amen, Eden, gramen, hymen, examen (πρόφερε ἐγγύζωμὲν, ὑμὲν, κτλ.).

Περὶ τοῦ P.

37. Τὸ π (πὲ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἐλληνικῷ ἀλφαράγητῷ τὸ π.

Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomitable, dompter, prompt, exempt, compte, sept, corps, temps, τὸ π δὲν προφέρεται.

'Επίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ, drap, sirop, cep· εἰς δὲ τὰ ἐπιρρήματα beaucoup καὶ trop ἔξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήντος, οἶον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μόνα δὲ τὰ ὄνο-

ματα Alep, jalap, cap, ἔξακούεται πάντοτε, εἴτε ἀκολουθῇ φωνῆιν εἴτε μή.

Εἰπομέν δὲ ήδη ὅτι τὸ ph ἀντικαθίστησι τὸ Ἑλληνικὸν δισὶ φ., καὶ προφέρεται δὲ ώς φ., οἷον philosophé.

Περὶ τοῦ Q.

38. Τὸ q (χρὸν) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήντος u, ὥπερ δὲν ἔχει τότε ἕδιον φθόγγον· οἷον qualité καλιτέ· quitter κιτέ, κτλ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτρυών) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'Inde εἶναι ἀφωνον· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ προσεγγῶς σύμφωνον, ώς cinq garçons.

39. Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἔξης λέξεις προφέρεται κατ' ἔξαρεσιν, οὐχὶ δὲ ώς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ώς ἡ δίφθογγος ou· ἢτοι, aquati^{da-}-
dragélique, équateur, équation, quadragénaire, dragésime, quadrupède, quadruple, in-quai^a, καὶ εἰς νες ἀναγινώσκονται οὕτω, ἀκουατική, κτλ. Ωσ· ώς καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker ἢτις προφέρεται οὕτωσι κατ' ἔξαρεσιν κατ' ἔξαρε-

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἔξης κατ' ἔξαρεσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον ὃν εἰς συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἢτοι équestre, équilatéρη quintuple; questure, ubiquiste, équitation, à q*uadra*, Quinte-Curce, Quintiliens, αἰτινες ἀναγινώσκονται ἔκυρετρο', ἔκυριατεράλ, κτλ.

Περὶ τοῦ R.

40. Τὸ r (ε· ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους ἢε) προφέρεται ἀεὶ ωσαύτως, καὶ εν τέλει λέξεως, or, désir, finir, κτλ.

Δὲν ἀκριεύεται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς er ληγουσῶν λέξεων, οἷον danger, berger, aimer, κτλ. πλὴν ἂν ἀκολουθῇ προσεγγῶς φωνῆιν, ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς γραμμωδίας.

Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς er μονοσύλλαβοι λέξεις οἷον fer, mer, cher, καὶ αἱ ἔξης πολυσύλλαβοι, belvédér, mâchefer, can-

cer, cuiller, enfer, éther, fier, hier, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὄνόματα, ως Jupiter, Lucifer, Necker, Esther κτλ. Εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικὸν γ' προφέρεται.

Tὸ διπλοῦν γρ̄ διαχρίνεται εἰς τὴν ἐκφώνησιν ἀ. τῶν ἀπὸ τοῦ irr ἀρχομένων λέξεων, οἷον irritation, irrévocable, κτλ. ἁ'. εἰς τὰς λέξεις error, abhorrer, concurrent, interrègne, narration, terreur, torrent. γ'. εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ὑποθετικοὺς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥήματων mourir, courir, acquérir, je mourrai, je courrai, j'acquerrai.

Περὶ τοῦ S.

41. Tὸ s (ἔς ή σὲ) ἐπέχει τόπον τοῦ ἐλληνικοῦ σ, Socrate· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ως ζ, misère, rose, μιζέρ, ρόζ'; πλὴν τῶν ἔξης, ἔνθα φυλάττει τὴν τοῦ σ προφορὰν, désuétude, monosyllabe, parasol, présante, présupposer, pusillanime, vraisemblance, καὶ γίστων χρόνων τοῦ ῥήματος gésir, nous gisons, il faisait, γαντ.

Ως ζ προσται καὶ εἰς τὰς λέξεις transiger, transaction, transit, transitif, transitoire, ἔτι δὲ εἰς τὸ Alsace, Alsatien, l'samine, balsamique, balsamite.

Tὸ τελικὸν s ἐπομένῳ μὲν προσεχῶς φωνήέντος προφέρεται ἐπίσης ως ζ, οἷον pas à l'γ. ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶναι ἄφωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικ., s προφέρεται πάντοτε. aloès, as. atlas, blocus, foetus, irin. maïs, mars, choléra-morbus, dervis, jadis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, chorin, gratis, rebus, sinus, Bacchus, Crésus, Délos, Parlas καὶ τὰ λοιπὰ ἔνεικὰ κύρια. Εἰς τὸ Jésus (Ἰησοῦς) προφέρεται, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ.

'Ακούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίφρημα plus ἐν ταῖς τοιαύταις φράσεσι, je dis plus, il y a plus. ὅχι δὲ καὶ σταν προτάσσεται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως. ἔτι δὲ εἰς τὸ tous (πάν-

τες) λαμβάνομεν καθ' ἑαυτό· ὅταν δὲ κεῖται ἐπιθετικῶς μετά τινος οὐσιαστικοῦ τὸ σ παρασιωπᾶται· tous les hommes.

Εἰς τὴν κοινὴν ὄμιλίαν τὸ σ τῶν δευτεροπροσώπων ρήματων παρασιωπᾶται συνήθως, καὶ φωνῆεν ἀν ἀκολουθῇ· οἵον, tu aimes à rire, tu joues avec prudence, προφέρονται tu aime à rire, tu joue avec prudence.

Περὶ τοῦ T.

Marie Théleme

42. Τὸ t (τέ) εἶναι ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταῦ, tyran. Ἄλλ' ἡ συλλαβὴ ti ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται σι· τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ ἔξης.

α'. Αἱ λήγουσαι εἰς tial, tiel, tion, καὶ αἱ ἔξ αὐτῶν παραγόμεναι· οἵον, partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire· ἐκτὸς ἀν προηγῆται s ἢ x· οἵον mixtion, bastion, question, bestial. Καὶ εἰς τοὺς παρατατικοὺς δὲ τῶν ρήματων τὸ ti φυλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνὴν· nous partitions, nous portions.

β'. Τὰ εἰς tien κύρια καὶ ἔθνικά· οἵον, Gratien, Dioclétien, Vénitien, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς tien φυλάττουσι τὴν τοῦ ταῦ προφορὰν, soutien, maintien, κτλ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς tie, οἵον, ineptie, inertie, minutie, prophétie, καὶ τὰ εἰς atie, primatie, démocratie.

δ'. Τὸ ἐπιθετον patient καὶ τὰ ἔξ αὐτοῦ παράγωγα, τὸ satieté, insatiable, καὶ τὰ ρήματα initier καὶ balbutier.

Εἰς τὰς ἔξης λέξεις τὸ τελικὸν t προφέρεται· accessit, brut, dot, déficit, fat, granit, indulst, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct, direct, exact, infect, suspect, strict, tact. Εἰς δὲ τὸ respect, aspect καὶ circonspect ἐκφωνεῖται μόνον τὸ c. Τινὲς δὲν προφέρουσιν αὐδὲ τὸ c τῶν λέξεων τούτων.

Εἰς τὴν λέξιν Christ, Χριστὸς, τὸ τελικὸν st ἀκούεται, ὥχι δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus-Christ ὅπερ προφέρεται Jésu Cri. Προφέρεται τὸ st καὶ εἰς τὰς λέξεις est ἀνατολὴ, ouest, δύσις, ὥχι δὲ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα il est.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικὸν t προφέρεται μὲν

έπομένου φωνήεντος ἡ τοῦ ψιλοῦ h, un savant homme, je suis tout à vous, παρασιωπάται δὲ πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον et (καὶ) τὸ t δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Tò διπλοῦν tt διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων atticisme, attique, guttural καὶ pittoresque.

43. Σημειώσεις δὲ ὅτι τὸ t μετὰ τὸ n προφέρεται οὐπὸ τῶν Γάλλων εὐχρινὲς τ., ἐνῷ παρ' ἡμῖν ὁ ὥχος τοῦ ν τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὗ τινος ἡ προφορὰ ὄμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ d· οἷον Ἀντώνιος = Ἀνδώνιος. Ὁθεν μὴ προφέρηται τὸ γαλλικὸν Antoine, κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον ὡς εἰ ἦν Andoine, μηδὲ τὸ antichambre andichambre, ἀλλ' ἀπάγγειλλε ἐκάτερον τῶν στοιχείων n καὶ t καθαρῶς καὶ διακριδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ μ καὶ π. Ἡμεῖς μὲν προφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμένη διὰ τοῦ h τύμπανον, ὁ δὲ Γάλλος δέν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προφέρει τὸ μὲν m διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ p ὡς πī καθαρόν. tympan, campagne, tym=pan, cam=pagne.

Tò th τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἑλληνικὸν θ προφέρεται ὡς τ. οἷον, théologie.

Αἱ δύο αὗται λέξεις asthme (ἀσθμα) καὶ isthme (ἰσθμὸς) προφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι asme, isme.

Περὶ τοῦ X (ἰξ ἢ ξὲ).

44. Tò γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ξ, οἷον, exprès· ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ οὐροτέραν φωνὴν, ὡς εἰς τὴν λέξιν examen (έγγζαμέν).

Tὴν οὐρὰν ταύτην φωνὴν ἔχει τὸ x εἰς τὰς λέξεις αἴτινες ἀρχονται ἀπὸ τοῦ ex ἐπομένου μετὰ τὸ x φωνήεντος, οἷον, exemple, examen, exhiber, exécré, κτλ. ἔτι δὲ εἰς κύριά τινα ὄνόματα ὡς Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe καὶ εἰς τὸ Xerxès ὅπερ προφέρεται Gzercesse.

Eἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ σ· soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre· αὗται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι soissante, Brüsselles κτλ.

Ἐπὶ πάσῃς δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ως ξ, οἶν, maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême κτλ.

Tὸ τελικὸν καὶ ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις Styx, borax, lynx, index, sphinx καὶ préfix.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶναι ἀφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήντος προφέρεται ως ζ· chevaux alertes, cheveux épars, travaux inutiles. Ωστε τὸ σύμφωνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνὰς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ, καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγρὰν τοῦ examen.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὄνόματα dix καὶ six καθ' ἕαυτὰ λαρ-
βανόμενα τὸ καὶ προφέρεται μὲ τὸν ἥχον τοῦ σ· diss, siss·
ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήντος, ἡ h ψιλοῦ ως ζ, six hom-
mes, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγάται ὅλως six francs, dix
volumes.

Περὶ τοῦ Z (ζέ).

45. Προφέρεται ως τὸ ἑλληνικὸν ζ· Zacharie, Zéphire.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φω-
νήντος, σιγάται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν Μερῶν τοῦ Λόγου.

46. Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶναι κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικοὺς δέκα, τὸ Ἀρθρον (l'Article), τὸ Οὐσιαστικὸν ἡ "Ονομα (le Substantif ou Nom), τὸ Ἐπίθετον (l'Adjectif), ἡ Ἀντωνυμία (le Pronom), τὸ Πῆ-
μα (le Verbe), ἡ Μετοχὴ (le Participe), τὸ Ἐπιρρόμα (l'Adverbe), ἡ Πρόθεσις (la Préposition), ὁ Σύνδεσμος (la Conjonction), τὸ Ἐπιφώνημα (l'Interjection).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ Ὀνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὄνόματα καλούντες μόνα τὰ οὐσιαστικὰ, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιρρόματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβάνοντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα θαυμαστικὰ, σχετλιαστικὰ κλπ. μόρια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ὅκτω τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἀρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἀντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre), πτῶσις (cas).

Γένη εἶναι δύο, ἀρσενικὸν (masculin) καὶ θηλυκὸν (féminin).

Ἄριθμοὶ δύο, ἑνικὸς (singulier), καὶ πληθυντικὸς (pluriel).

Πτώσεις ἔξι, ὄνομαστικὴ (nominatif), γενικὴ (génitif), δοτικὴ (datif), αἰτιατικὴ (accusatif), κλητικὴ (vocatif) καὶ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

47. Σημειώτεον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαίνομένας σχέσεις τοῦ λόγου. 'Αλλ' οὐχ ἡττον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἔσωζον τὰς ὄνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἡκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς, νομίζοντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδεύστερον εἰς Ἑλληνας μαθητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἀρθρον καὶ Ὄρόματος.

48. Τὰ ἀρθρα τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικὸν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκὸν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀρμφοτέρων τῶν γενῶν· οἰον, le père (ὁ πατήρ) les pères (οἱ πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

"Οταν τὸ ὄνομα ἀρχεται ἀπὸ φωνήντος ἡ h ψιλοῦ, ἐκθλίθεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la, οἰον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'âme (ἡ ψυχή).

49. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, τῆς καταλήξεως τῶν τε ἀρθρῶν καὶ τῶν ὄνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ ἡσὶ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτὰς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτασσομένης τοῦ ὄνόματος παριστῶντες τὴν ἴδεαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς δοτικῆς οἰον, la main ἡ χειρός, de la main τῆς χειρός, à la main, τῇ χειρί. Ἡ αἰτιατικὴ εἶναι πάντοτε ὄμοια τῇ ὄνομαστικῇ, ἡ δὲ ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

Σημ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἡ τοῦ δασέος h ἀρχόμενα δνόματα ἡ πρόθεσις δε ἔνουμένη κατὰ κρᾶσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μογοσύλλαβον du, ἡ πρόθε-

σις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au.¹ Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς πάντα τὰ πληθυντικὰ, ἥτοι ἡ γενικὴ πληθυντικὴ des = de les, ἡ δοτικὴ πληθυντικὴ aux = à les.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

50. "Oroμα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

Ἐνικός	Πληθυντικός
'Ον. καὶ Αἰτ. le roi (ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ Ἀφ. du roi	des rois
Δοτ. au roi	aux rois
Κλητ. ô roi	ô rois
'Ομοίως κλίνονται καὶ τὰ ἀπὸ δασέος h ἀρχόμενα le héros (ὁ ἥρως), le hameau (τὸ χωρίον) κτλ.	

51. "Oroμα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήστος.

Ἐνικός	Πληθυντικός
'Ονομ. l'arbre (τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν. de l'arbre	des arbres
Δοτ. à l'arbre	aux arbres
Αἰτ. l'arbre	les arbres
Κλητ. ô arbre	ô arbres
Ἀφαιρ. de l'arbre	des arbres
'Ομοίως κλίνονται καὶ τὰ ἀπὸ ψιλοῦ h ἀρχόμενα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκά: l'honneur (ἡ τιμὴ), l'humeur (ἡ διάθεσις), l'heure (ἡ ώρα).	

52. "Oroμα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

Ἐνικός	Πληθυντικός
'Ον. καὶ Αἰτ. la maison (ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ Ἀφ. de la maison	des maisons
Δοτ. à la maison	aux maisons
Κλητ. ô maison	ô maisons
Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀπὸ h δασέος ἀρχόμενα θηλυκὰ la haine (τὸ μῆσος), la hauteur (τὸ ὄψος).	

(1) Ιστέον οὗτοι τὸ σύμφωνον I διὰ τὴν πολλήν του ὑγρότητα μεταβάλλεται πολλάκις εἰς τὸ φωνῆσν αὐτὸν φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἀρθρου, ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν εἰς αὐτὸν ὄνομάτων οἷον le mal, les mauv., ἐπὶ τινων ἔμματων οἷον valoir, je vains, falloir, il faut, καὶ τέλος ἐπὶ πολλῶν λέξεων παραγομένων ἐκ τῆς Λατινικῆς καὶ Ἐλληνικῆς, ως τὸ autre ἐκ τοῦ alter τὸ psaume ἐκ τοῦ φαλμός κτλ.

53. Ὁρομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήσεως.

Ἐνικός		Πληθυντικός
Ὀν. καὶ Αἰτ.	l'âme (ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ Ἄφ. de	l'âme	des âmes
Δοτ.	à l'âme	aux âmes
Κλητ.	ô âme	ô âmes

Σημ. Ἡ ἀφαιρετικὴ εἶναι πιῶσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ φανερόνει δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὸ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτιατικῆς.

54. Τὰ δὲ λεγόμενα Ἀρθρα μεριστικὰ (Articles partitifs) δέν εἶναι διάφορα τῶν ἀνωτέρω, ἀλλ᾽ ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὄνοματα ἀνάρθρως, οἶνον, οἴνος, βιβλιον, οἱ Γάλλοι ἐπὶ μὲν ἀορίστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἀρθρών, οἶνον, donnez-moi du vin, δός μοι οἶνον, ἦτοι une partie du vin (μέρος τοῦ οἴνου). ἐπὶ δὲ ἀορίστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀορίστον ἀντωνυμίαν un (τις), οἶνον, donnez-moi un livre, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἄναρθρον γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνάρθρως καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ώς φαίνεται εἰς τὸν ἔξης πίνακα.

'Ορόματα ἐπιμεριζόμενα.

Ἀρσενικὸν		Θηλυκὸν
du vin οἶνος ἢ οἶνον		de l'eau
de vin οἴνου		d' eau
à du vin οἴνῳ		à de l'eau

"Ορομα ἀρσενικὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

un livre βιβλίον		des livres βιβλία
d'un livre βιβλίου		de livres βιβλίων
à un livre βιβλίῳ		à des livres βιβλίοις

"Ορομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τραπέζας
d'une table τραπέζης	de tables τραπέζῶν
à une table τραπέζῃ	à des tables τραπέζαις.

Τὰ κύρια ὄνόματα κλίνονται ἀνάρθρως· Platon, de Platon, à Platon. Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῷρ ὄρομάτων.

55. Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου s ἐν τέλει τοῦ ὄνόματος, οἷον, un homme (ἄνθρωπος), des hommes (ἄνθρωποι); une ville (πόλις), des villes (πόλεις).

•Εξαερέσεις. α. Τὰ ὄνόματα τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, δὲν προσλαμβάνουσιν s εἰς τὸν πληθυντικὸν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτὰ, οἷον, un héros (ἥρως), des héros· une voix (φωνὴ), des voix· un nez (φίς) des nez.

β'. Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους eau, au, eu, προσλαμβάνουσι x ἀντὶ τοῦ s, οἷον, un tableau (εἰκὼν), des tableaux· un noyau (πυρὴ), des noyaux· un cheveu (θρῖξ), des cheveux· καὶ τὰ ἔξης λήγοντα εἰς ou· bijou (κόσμημα), caillou (χάλιξ), chou (κράμβη), genou (γόνυ), hibou (γλαυξ), καὶ pou (φθείρ)· des bijoux, des cailloux κτλ. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν εἰς ou οὔσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων προσλαμβάνουσιν s· un clou (καρφίον) des clous, mou (μαλακός) mous κτλ.

Τὸ ἐπίθετον bleu (κυανοῦς) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ s.

γ'. Τὰ λήγοντα εἰς al τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς aux, οἷον, un cheval (ἵππος), des chevaux, un hôpital (νοσοκομεῖον) des hôpitaux, πλὴν τοῦ bal (χορὸς), carnaval (ἀπόκρεως), régal (εὐωχία), pal (σκόλοψ), chacal (θώρ, τσακάλι), καὶ τινων ἐπιθέτων, οἷον, fatal, (μόρσιμος), final (τελικός), naval (ναυτικὸς), κτλ. ἀτινα προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ s κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα.

56. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς ail τὰ ἔξης bail (ἐκμίσθωσις), émail (μιλτός), corail (κοράλιον), soupirail (ἀναπνευστήριον), travail (ἔργασία), τρέπουσιν ὄμοιώς τὴν κατάληξιν ail

εἰς aux, baux, coraux, travaux κτλ. Τὸ δὲ ail (σκόροδον), ἔχει πληθυντικὸν aulx. Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς ail, οἷον, gouvernail (πηδάλιον), épouvantail (φύγητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα: gouvernails κτλ.

δ'. Τὰ ὄνόματα ciel (օὐρανὸς) καὶ oeil (όφθαλμὸς) ἔχουσι διττὸν πληθυντικὸν, ἥποι les cieux, les yeux ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας των, οἱ οὐρανοί, οἱ ὄφθαλμοι: καὶ les ciels, les yeils, ὅταν λαμβάνωνται μεταφορικῶς, ως des yeux-de-bœuf (όπαια, φεγγίται), des ciels de lit (ὅροφοι κλινῶν). Ωσαύτως τὸ aïeul (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικὸν, aïeuls ὅταν σημαίνῃ τοὺς πάππους, καὶ aïeux, ὅταν τοὺς προγόνους.

ε'. Τὰ κύρια ὄνόματα μένουσιν ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυντικὸν, οἷον: les deux Corneille, οἱ δύο Κορνήλιοι.

Πρὸς ὅρθὸν δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων συνθέτων ὄνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, οἵστις εἶναι ὅχι κυρίως σύνθεσις, ἀλλὰ παράθεσις παρ' ἀλλήλας τῶν λέξεων, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκειται ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, καὶ τότε ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, une sage-femme (μαῖα), des sages-femmes: une belle-mère (πενθερὰ ἢ μητριὰ), des belles-mères: ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅπότε ὄμοιως ἀμφότερα σχηματίζονται: πληθυντικῶς, οἷον, un loup-garou (μορμώ, καλικάνχαρος) des loups-garous: ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνδεμένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οἷον, un arc-en-ciel (οὐράνιον τρόχον) des arcs-en-ciel, un-chef-d'œuvre (ἀριστούργημα) des chefs-d'œuvre, ἢ ἐξ ὄνόματος καὶ ρήματος, ὅπότε οὐδέτερον μεταβάλλεται, οἷον, un porte-drapeau (σημαιοφόρος) des porte-drapeau, un essuimains (χειρόμακτρον) des essuie-mains. Αἱ δὲ ἄκλιτοι λέξεις, οἷον ἐπιρρήματα, προθέσεις, ἀπαρέμφατα, δῆλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον, un avant-coureur (πρόδρομος) des avant-coureurs: le vice-président) ὁ ἀντιπρόεδρος) les vice-présidents.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Γερους τῶν ὄνομάτων.

57. Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὄνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικὸν οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἀν ἀπαντᾶ, εἶναι κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἡ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνοτέρα, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὄνόματα μετέβαλον γένος, οἷον, le Péloponeise (ἡ Πελοπόννυσος) καὶ la Morée (ἡ Μωρέας), καὶ τὰ ἑξῆς ἀρσενικὰ ἡ οὐδέτερα παρ' Ἑλλησι καὶ Ρωμαίοις θηλυκὰ δὲ παρὰ Γάλλοις, une comète (κομήτης), une planète (πλανήτης), une énigme (αἴνιγμα), une épithète (ἐπίθετον), une idole (εἰδωλον), une cataracte (καταρράκτης), une obole (օβολὸς), une épitaphe (ἐπιτύμβιον), une hymne (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὅμνος), une anecdote (ἀνέκδοτον), une épigramme (ἐπίγραμμα), une horloge (ώρολόγιον), une jacinthe (ύγκινθος), une panthère (πάνθηρ), une scolie (σχόλιον), une idylle (εἰδύλλιον), la mandragore (ἡ μανδραγόρα), la manne (τὸ μάννα), la zizanie (τὸ ζιζάνιον), une sandale (σάνδαλον), la cymbale (τὸ κύμβαλον), les orgies (τὰ ὅργια), la panique (φόβος πανικὸς), les chroniques, les mathématiques, (τὰ χρονικὰ, τὰ μαθηματικὰ), une philippique (λόγος φιλιππικός). Καὶ πάλιν un dialecte (διάλεκτος), un épitomé (ἐπιτομὴ), un dièse (διεσις), le diapason (ἡ διὰ πασῶν), un diocèse (ἐπισκοπὴ), le Synode (ἡ Σύνοδος), le pentateuque (ἡ πεντάτευχος), le diathèse (ἡ διάθεσις), un écho (ἡ ἡχὼ), un ibis (τὸ πτηνὸν ἡ ἴβης), un phoque (ἡ φώκη), le diamètre (ἡ διάμετρος), périmètre (ἡ περίμετρος), le myrte (ἡ μύρτος), le ténia (ἡ ταινία, σκάληξ), un orchestre (ἡ ὄρχήστρα), le Léthé (ἡ Λήθη), le Sphinx (ἡ Σφίγξ), le Styx (ἡ Στύξ), le Pnyx (ἡ Πνύξ), le Charybde et le Scylla (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἔτερον. Οἱ ἐπόμενοι κανόνες, καὶ τοι μὴ περιλαμβάνοντες ἀποντα τὰ ὄνόματα, εἶναι ὅμως ίκανὸν

βοήθημα εἰς τὸν μαθητήν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσει
ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

58. Ὄνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶναι,

ἀ. Τὰ λήγοντα εἰς ment, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἡ κατάληξις αὕτη προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ mentum, ἡ κατ' ἀναλογίαν ἔκείνου, οἷον, monument (monumentum), instrument, jugement, testament, document, froment, firmament, élément, κτλ. Ἐξαιρεῖται τὸ jument, (θήλεια ἵππος).

β'. Τὰ εἰς at οἷον, état, combat, plat, rat, débat, attentat, consulat, κτλ.

γ'. Τὰ εἰς age οἷον, âge, fromage, pâturage, orage, courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage καὶ plage.

δ'. Τὰ εἰς ir, οἷον, désir, plaisir.

ε. Τὰ εἰς au καὶ eau, οἷον, bateau, noyau, château, manteau, chapeau, couteau, κτλ. πλὴν τοῦ eau, (ἐκ τοῦ Λατ. aqua) peau, chaux, καὶ faux (δρέπανον).

ζ'. Πάντα τὰ εἰς φωνῆεν a, o, i, u, ἡ δίφθογγον λήγοντα, πλὴν τῶν ἑξῆς virago, fourmi, merci, bru, glu, tribu, vertu, foi, loi.

ζ'. Τὰ εἰς ier, épervier, courrier, dossier pommier, grenadier, κτλ.

η. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κτλ.

οι θ'. Τὰ ὄνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἑδομάδος, τῶν μηνῶν καὶ τῶν ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, οἷον, lundi, mardi, mars, avril, le printemps.

ι. Τὰ ὄνόματα τῶν μετάλλων, or, cuivre, étain κτλ.

ιά. Τὰ πλεῖστα ὄνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, tilleul, chêne, noyer, κτλ. πλὴν τοῦ vigne, épine, ronce, yeuse, bourdaine, hièble.

59. Ὄνόματα θηλυκοῦ γένους εἶναι,

ἀ. Τὰ λήγοντα εἰς ion, οἷον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κτλ. φυλάττ-

τοντα τὸ γένος τῆς Λατινικῆς καταλήξεως, *io*, *ambitio*, *opinio* κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ bastion, croupion καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἢ Λατινικῆς παραγόμενα κύρια ὄνόματα, *οἶον*, *Phocion*, *Scipion*, *Endymion*, κτλ.

ζ'. Τὰ εἰς ée, *οἶον*, *idée*, *armée*, *fumée*, *épée*, *renommée*, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κυρία, *οἶον*, *Alcée*, *Ἀλκαῖος*, *Tyrtée*, *Τυρταῖος*, ἢ εἰς ειον προσηγορικὰ, *οἶον*, *musée*, *μουσεῖον*, *prytanée*, *πρυτανεῖον*, *mausolée*, *μαυσωλεῖον*, κτλ.

γ'. Τὰ εἰς ie, *οἶον*, *envie*, *jalousie*, *folie* κτλ. *πλὴν τοῦ incendie*, *parapluie*, *amphibie* καὶ *génie*.

δ'. Ἐν γένει δὲ τὰ εἰς φωνῆεν ἢ δίφθογγον καὶ ἐν ταυτῷ εἰς εἱ φωνῶν λήγοντα ὄνόματα εἶναι θηλυκοῦ γένους· ώς *vue*, *statue*, *joie*, *soie*, *queue*, *roue*, κτλ.

ε'. Τὰ εἰς eur, *οἶον*, *terreur*, *fureur*, *horreur*, *peur*, *πλὴν τῶν ἔξης πέντε bonheur*, *malheur*, *honneur*, *dés-honneur* καὶ *labeur*.

ζ'. Τὰ εἰς ité, *itude* ἢ *étude* καὶ *ure*, *οἶον charité*, *égalité*, *fraternité*, *multitude*, *solitude*, *mansuétude*, *ceinture*, *parure*, *usure*, *πλὴν τοῦ murmur*, *augure*.

ζ'. Τὰ εἰς esse, *jeunesse*, *noblesse*, *délicatesse*, κτλ.

ἥ. Τὰ πλεῖστα ὄνόματα τῶν καρπῶν, *une pomme*, *une poire*, κτλ.

θ'. Τὰ ὄνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς ε, *οἶον*, *la Grèce*, *la France*, *l'Italie*, *πλὴν τοῦ Péloponèse*, *le Mexique*, *le Hanovre*. Τὰ δὲ εἰς σύμφωνον λήγοντα εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, *le Portugal*, *le Danemarck*, *le Piémont*, *le Japon*, *le Brésil*, κτλ.

ι. Τὰ ὄνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, *πλὴν τοῦ courage* καὶ *mérite*.

Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῶν ὄνομάτων.

60. Πολλὰ ὄνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαξαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὄνομαστικῆς· τὸ αὐτὸ δηλαδὴ ὅπερ συμβαίνει καὶ

εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν, οἷον, la Troade, ἐκ τῆς γενικῆς Τρωάδος, l'Élide, Ἡλις, Tyrinthe, Τίρυνς, Trébizonde, Τραπεζοῦς, κτλ. (ἐκ τῆς γενικῆς Ἡλιδος, Τίρυνθος, Τραπεζοῦντος) l'Iliade, ἡ Ἰλιάς. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

61. Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἔθνικῶν ὄνομάτων εἶναι ἡ ien, οἷον, Athénien, Ἀθηναῖος, ἡτις ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ ensis, Atheniensis, ἐπεκταθεῖσα καταχρηστικῶς καὶ εἰς πολλὰ ὄνόματα μὴ ἔχοντα τοιαύτην παρὰ Λατίνους τατάληξιν, οἷον Arcadien, Lacédémonien, Corinthien, Italien. Ἐπι δὲ ἡ ois, οἷον, Crétos, Carthaginois, Danois, καὶ ἡ ais, οἷον, Anglais, Français, Holländais, κτλ.

62. Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἔθνικῶν ἴδιαίτερα κτητικὰ, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἑλλην καὶ ἑλληνικὸς, τὸ Français, Γάλλος καὶ γαλλικός, οἷον, la langue française, ἡ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἔθνικὰ γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος, un Anglais, Ἄγγλος, τὰ δὲ κτητικὰ αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises, τὰ ἀγγλικὰ ἥθη.

63. Ὁνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶναι τὰ τῶν μετάλλων, τὰ ἀφηρημένα, οἷον la sagesse, l'avareice, la blancheur, κτλ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ λέξις sang, (αἷμα).

Τὸ δὲ συχνὸν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὅπερ κακῶς μεταφραζούσι τινες τῶν ἡμετέρων αἱ ἐλευθερίαι σημαίνει ἔθνικὰ ἡ ἴδιωτικὰ προνόμια.

64. Ἀλλα πάλιν ὄνόματα εἰν' εὔχρηστα μόνον πληθυντικῶς, οἷον, ancêtres, annales, appas, bestiaux, ciseaux, dépens, entrailles, fiançailles, frais (ξειδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vêpres, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ ἐπιθέτου.

65. Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἰναι οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν, πλὴν μικρῶν τινων διαφορῶν αἵτινες ἐν τῷ Δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἔρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Kαρόγες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

66. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τῇ προσθέσει τοῦ ἐ ἀφώνου, οἷον grand (μέγας), grande (μεγάλη), vrai (ό ἀληθής), vraie (ἡ ἀληθής), ingrat (ό ἀγνώμων), ingrate (ἡ ἀγνώμων).

Σημ. Τὸ πρὸ τοῦ τελικοῦ συμφώνου εἴ τοι τὸ φωνον μεταβάλλεται εἰς ἐ βαρύτονον ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ, οἷον, fier (ὑπερήφανος), fière· amer (πικρός) amère.

67. Τὰ λήγοντα εἰς εἴ τοι τὸ φωνον εἶναι γένους κοινοῦ, οἷον aimable, ἐράσμιος καὶ ἐρασμία, fidèle, πιστὸς καὶ πιστή.

Σημ. Τὰ δὲ εἰς εἴ τοι τὸ φωνον μεταβάλλεται εἰς ἐ βαρύτονον τὸ θηλυκὸν προσλήψει τοῦ sse· οἶνον, maître (δεσπότης), maistresse· prince (ἡγεμών), princesse· prêtre (ἱερεὺς), prétresse· prophète (προφήτης) prophétesse· nègre (αἰθιοψ), nègresse, tigre (τίγρις), tigresse, κτλ.

68. Τὸ ληκτικὸν ἐ τρέπεται εἰς v, vif, (ζωηρός), vive naïf (ἀφελῆς), naïve.

69. Τὸ ληκτικὸν χ τρέπεται εἰς s, heureux (εὔτυχης), heureuse· jaloux (ζηλότυπος), jalouse· πλὴν τοῦ doux (γλυκὺς), douce· faux (ψευδῆς), fausse· roux (πυρός), rousse· préfix (ώρισμένος), préfixe.

70. Τὰ λήγοντα εἰς el, eil, et, en, on διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν σύμφωνον, οἷον, tel (τοιοῦτος), telle· pareil (ὅμοιος), pareille· ancien (παλαιός), ancienne· muet (ἄλαλος), muette· bon (ἀγαθός), bonne· σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ nul (οὐδείς), nulle· gentil (χαρίεις), gentille· sot (ἀνόπτος), sotte· païsan (χωρικός), paysanne· mol (μαλακός), molle· fol (μωρός), folle· καὶ τὰ ἑξῆς εἰς s, bas (χαμηλός), basse· gras (παχὺς), grasse· las (χειρηκώδης), lasse· épais (πυργαστός), gras·

3*

χνός), épaisse· gros (όγκωδής), grosse· exprès (ρητός), expresse.

Σημ. Δέν διπλασιάζουσι δὲ τὸ τ., καὶ τοι λήγουσιν εἰς ετ., τὰ έξης, complet (έντελής), concret (συγκεκριμένος ἀριθμός), discret (διακριτικός), secret (μυστικός), inquiet (ἀνήσυχος), καὶ replet (εὐτραφής), τὸ θηλυκὸν complète, concrète, κτλ.

70. Έκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse, οἷον, trompeur (ἀπατεών), trompeuse· danseur (χορευτής), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rice οἷον, lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης), protectrice· conducteur (όδηγός), conductrice· σὺν οἷς καὶ τὸ ambassadeur (πρεσβευτής), ambassadrice· καὶ τίνα δὲ εὐάριθμα εἰς eresse, ἥτοι, vengeur (ἐνδικητής), vengeresse· pécheur (ἀμαρτωλός), pécheresse· bailleur (έκμισθωτής), bailleresse· demandeur (ἐνάγων), demanderesse· devineur (μάντις), devineresse· enchanter (γόνης), enchanteresse· καὶ chasseur (κυνηγός), chasseresse. Τὰ δὲ εἰς eur συγκριτικὰ, τὰ ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ ε ἀφωνον· οἷον, meilleur (meilleur) βελτίων, meilleure· supérieur (superior) ἀνώτερος, supérieure· inférieur (inferior), κατώτερος, inférieure, majeur (major) ἐνήλικς, majeure· κτλ.

Σημ. Σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς rice δσα παράγονται ἐκ τοῦ λατινικοῦ, οἷον protecteur (protector) protectrice· libérateur (liberator) libératrice. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ρήματος ἀμέσως παραγόμενα τρέπουσι τὸ eur εἰς euse, οἷον trompeur (ἐκ τοῦ tromper, ἀπατῶ), trompeuse· flatteur, (flatter, κολακεύω), flatteuse.

72. Έκ τῶν ληγόντων εἰς c τὰ μὲν ἔξης τρία blanc (λευκός, franc (έλεύθερος), sec (ξηρός) ἔχουσι θηλυκὰ blanche, franche, sèche· σὺν τούτοις καὶ τὸ frais (δροσερός), fraîche· τὰ δὲ ἔξης τέσσαρα, Grec ("Ελλην"), public (δημόσιος), caduc (βαθύγηρως), Turc (Τούρκος), ἔχουσι θηλυκὰ Grecque, publique, caduque, turque.

73. Τὰ ἐπιθετα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἀρσενικὸν, beau (ώραῖος), πρὸ συμφώνου, καὶ bel πρὸ φωνήντος· beau νέος, καὶ nouvel, mou (μαλακός), καὶ mol, frou (μωρός), καὶ fol, vieux (γηραιός) καὶ vieil· οἷον un beau cheva-

un bel arbre: un nouveau chagrin, un nouvel habit.
Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων τούτων γίνεται ἐκ τοῦ ἑτέρου
τῶν ἀρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς λ, belle, nouvelle, folle,
molle, vieille. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ jumeau, ju-
melle, καὶ εἴτι ἄλλο τοιουτότροπον.

74. Τὰ ἐπίθετα bénin (*χρυστὸς*), καὶ malin (*χακεντρεχῆς*)
ἔχουσι θηλυκὰ bénigne, maligne, τὸ long (*μακρὸς*) καὶ
oblong (*προμήκης*), longue, oblongue, τὸ favori (*εὐνοούμε-
νος*) coi (*ἥρεμος*), favorite, coite· τὸ δὲ tiers (*τρίτος*) tierce.

Περὶ Συγκριτικῶν καὶ Ὑπερθετικῶν.

75. Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἴδιαίτερον συγκριτικῶν καὶ
ὑπερθετικῶν, μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μό-
ρια plus μᾶλλον, moins ἡττον, très λίαν, fort σφόδρα, κτλ.
μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἄκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διαι-
ροῦντες αὐτὸς εἰς συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον comparatif de
supériorité, συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἡττον (comparatif d'in-
fériorité), καὶ συγκριτικὸν iégalité (comparatif d'égalité).
Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατασκευάζουσι διὰ τοῦ μορίου plus, οἷον,
plus sage μᾶλλον σοφὸς=σοφώτερος, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ
moins, moins sage, ἡττον σοφὸς, τὸ δὲ τρίτον, τὸ τῆς iégal-
tēτος, διὰ τοῦ aussi, aussi sage, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

Παραδείγματα. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον, la rose
est plus belle que la violette, τὸ ρόδον ἔστιν ὥραιότερον
τοῦ ἰού. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἡττον, le naufrage et la mort
sont moins funestes que les plaisirs qui attaquent la
vertu. (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ὡλιγώ-
τερον ὀλέθρια δεινὰ παρὰ τὰς ἡδονὰς αἰτίνες μάχονται πρὸς
τὴν ἀρετήν. Συγκριτικὸν τοῦ ἵσου, Milton est aussi grand
poète que Virgile, ὁ Μίλτων εἶναι ἐπίσης μέγας ποιητής
ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ὄροι συνδέον-
ται διὰ τοῦ συγδέσμου que, ὅστις ἀναλογεῖ μὲν πρὸς τὸν συ-
γκριτικὸν ἢ τῶν ἀρχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἔξηγείται

διὰ τῆς ἀπὸ ή παρὰ μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ή κατὰ τὸ ἡττον συγκριτικοῦ, καὶ διὰ τοῦ ως ή ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ισότητος.

76. Μόνα τὰ ἔξης ἐπίθετα, bon (ἀγαθός), mauvais, (κακός), petit (μικρός), ἔχουσιν ἀπλοῦν συγκριτικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἦτοι meilleur (κρείσσων), pire (χειρών), moindre (έλάσσων).

Σημ. Τὸ petit σχηματίζει καὶ συγκριτικὸν plus petit· προτιμᾶται δὲ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν καταμετρήσεως δεκτικῶν πραγμάτων, ώς une chambre plus petite qu'une autre· τὸ δὲ moindre ἐπὶ τῶν μὴ τοιούτων, une moindre faute.

77. Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἴδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετικὸν σχετικὸν ἢ πρός τι, superlatif relatif, καὶ ἀπόλυτον ἢ καθόλου ὑπερθετικὸν, superlatif absolu.. Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐνάρθρως λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ως παρ' Ἐλλησιν· οἷον, Socrate est le plus sage des hommes, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· la rose est la plus belle des fleurs, τὸ ρόδον ἐστὶ κάλλιστον τῶν ἀνθέων· ἔνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιοτήτων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἔτερα, ἦτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κάλλος τοῦ ρόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἄνθη.

78. Εἰς δὲ τὸ καθόλου ὑπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθεσις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχέτως καὶ καθ' ἑαυτό· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτατικοῦ τινος μορίου, très, fort, extrêmement, κτλ. οἷον, Cicéron était très-éloquent, ὁ Κικέρων ἦν εὐφραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὄγομάτων.

79. Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη ως καὶ παρ' ἡμῖν, τὰ Ἀπολελυμένα (noms de nombre cardinaux), τὰ Τατικὰ (noms de nombre ordinaux), Ἀθροιστικὰ (collectifs) κτλ.

92. γ'. Όμοιώς αἱ αἰτιατικαὶ me, te, le, la, les, προτάσσονται τῶν ἡγημάτων, καὶ ἀναλογοῦσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἐλληνικῆς μὲ = ἐμὲ, τὸν = αὐτὸν, τὴν = αὐτήν· οἷον il me connaît, (μὲ γνωρίζει) ἀντὶ τοῦ il connaît moi (γνωρίζει ἐμέ), je le connais (τὸν γνωρίζω), ἀντὶ τοῦ je connais lui (γνωρίζω αὐτόν).

93. Ἐχουσι δὲ καὶ μίαν τριτοπρόσωπου αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, τὴν soi.

Ὀν.	soi
Γεν.	de soi
Δοτ.	à soi καὶ se
Αἰτ.	soi καὶ se
Αφ.	de soi

94. Τὰς δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς ἀναπληροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν λαμβανομένων ἢ καθ' ἑαυτὰς ἢ μετὰ τῆς ἀριστου μême· οἷον, moi-même, égô αὐτός, de moi-même, émaυτοῦ· nous-mêmes, ἡμεῖς αὐτοί· de nous-mêmes, ἡμῶν αὐτῶν· toi-même, σὺ αὐτός· de toi-même, σαυτοῦ· vous-mêmes, ὑμεῖς αὐτοί. Καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου lui-même, αὐτὸς ὁ ίδιος· πληθ. eux-mêmes· elle-même, αὐτὴ ἡ ίδια κτλ.

Δεικτικαί.

ce ἢ cet οὗτος.

cette αὕτη.

ces οὗτοι καὶ αὗται.

95. Ή μὲν ce πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h, οἷον ce roi, οὗτος ὁ βασιλεὺς· ce héros, οὗτος ὁ ἥρως· ἢ δὲ cet πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ h ψιλοῦ, cet ami, οὗτος ὁ φίλος· cet homme, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Τὸ θηλυκὸν γένος σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀρσ. cet, cette femme, αὕτη ἡ γυνή. Ο πληθυντικὸς ἀριθμὸς κοινὸς ἐν ἀπασι· ces rois, ces amis, ces femmes. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὗται μετὰ τῶν ὄνομά-των ἐπιθετικῶς. Άλλ ἢ τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ ce ἔχει ἐνίστεται.

μένην τὴν ἀναφορικήν· οἷον, ce qui plait, ἔκεινο ὅπερ = ὅ, τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀντωνυμίαι αὐταις δὲν δέχονται ἄρθρον· cet homme, de cet homme, à cet homme.

96. Αἱ ἀπλαι δεικτικαι ἀντωνυμίαι συντιθέμεναι μετὰ τῆς τριτοπροσώπου παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικάς.

celui ἔκεινος	celle ἔκεινη
ceux ἔκεινοι	celles ἔκειναι

αἰτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσιν ἐπομένην τὴν ἀναφορικήν· οἷον, celui qui aime la vertu, ἔκεινος ὅστις ἀγαπᾷ = ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετήν. "Αλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὀνόματος, la république d'Athènes et celle de Rome, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ρώμης.

97. Εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστίθενται πολλάκις τὰ μόρια ci καὶ là, celui-ci, οὗτος· celui-là, ἔκεινος· celle-ci, αὐτη· celle-là, ἔκεινη· ceci, touti· cela, ἔκεινοι.

98. Κτητικά.

Ἄριθ. Ἐνικός.

Ἄριθ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.

Θηλυκ.	Γένους κοινού
mon ἐμὸς	ma ἐμὴ
ton σὸς	ta σὴ
son ἔօς (ἰδικός του)	sa ἐն
Γένους κοινοῦ	
notre ὑμέτερος καὶ -τέρα	nos ὑμέτεροι καὶ -τεραι
votre ὑμέτερος καὶ -τέρα	vos ὑμέτεροι καὶ -τεραι
leur σφέτερος (ἰδικός των) καὶ -τέρα	leurs σφέτεροι καὶ -τεραι

Οἶον, mon père, ὁ ἐμὸς πατήρ ἢ πατήρ μου· ma mère, ἡ ἐμὴ μήτηρ = μήτηρ μου· notre père, ὁ ὑμέτερος πατήρ = πατήρ μας· nos parents, οἱ ὑμέτεροι γονεῖς = γονεῖς μας· son livre, τὸ ἔὸν βιβλίον = βιβλίον του ἢ της· sa maison, ἡ ἐν οἰκίᾳ = οἰκία του ἢ της κτλ. οἵτοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμίαι αὐταις κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτῆμα.

99. Μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήντος ἢ ἡ ψιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὄνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας mon, ton, son ἀντὶ τῶν ma, ta, sa, οἷον mon âme, ἢ ἐμὴν ψυχὴ, ton âme, son âme κτλ.

100. Καὶ αἱ μὲν ἀνωτέρω αἰτητικαὶ λαμβάνονται πάντοτε μετά τινος ὄνοματος ἐπιθετικῶς· διὸ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν αἰτητικὰ ἐπιθετα καλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν δὲν διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι πίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτὰς ἔννοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ ὄνοματος τοῦ αἰτήματος. Κλίνονται δὲ αὗται μὲν ἐνάρθρως, ἐκεῖναι δὲ ἐνάρθρως.

Ἄριθ. Ἐνικός.

Άριθ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.	Θηλ.	Ἄρσεν.	Θηλ.
le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	
le vôtre	la vôtre	les vôtres	γένους κοινοῦ
le leur	la leur	les leurs	

Οἷον, votre livre et le mien· τὸ βιβλίον σας καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἢ οικία του καὶ ἢ ἐμῆν· leur patrie et la nôtre, ἢ πατρίς των καὶ ἢ ἡμετέρα κτλ.

Ἄναφορικαί.

101. Αὗται εἶναι τρεῖς, ἢ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὅς, ἢ, οἱ, αἱ), ἢ ἐναρθρος lequel (օστις), καὶ ἡ κατ' ἔννοιαν οὐδετέρου γένους quoi (ὅ).

ά. qui (ὅς).

Ὀν.	qui	
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Αἰτ.	que	
Άρ.	de qui ἢ dont	κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ

ε'. lequel (ὅστις).

'Αρσενικόν.

'Ενικός.	Πληθυντικός.
'Ον. καὶ Αἰτ. lequel	lesquels
Γεν. καὶ Ἀφ. duquel	desquels
Δοτ. auquel	auxquels

Θηλυκόν.

'Ενικός.	Πληθυντικός.
'Ον. καὶ Αἰτ. laquelle	lesquelles
Γεν. καὶ Ἀφ. de laquelle	desquelles
Δοτ. à laquelle	auxquelles

Σημ. Τὸ ἀρθρὸν ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς ἔξαν ἥτο γεγραμμένον ἐν διαστάσει

γ'. quoi (ὅ).

'Ον. καὶ Αἰτ.	quoi
Γεν. καὶ Ἀφ.	de quoi
Δοτ.	à quoi

Πληθυντικὸς ὁ αὐτός.

102. Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι πολλοὶ καὶ τὰς δύο μονοσυλλάβους ἀντωνυμίας εν καὶ γ. Καὶ ἡ μὲν εν ισοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ γ. μὲ δοτικήν. "Ετι δὲ καὶ τὴν οὐ ἐπὶ χρονικῆς σημασίας le temps où nous vivons, ὁ χρόνος καθ' ὃν ζῶμεν. ("Ορα καὶ Συντακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικαὶ, πλὴν τῆς αἰτιατικῆς τῆς πρώτης μενούστης ἐρωτηματικῶς qui.

α'. qui ? τίς; τίνα; que? τι;

'H qui ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ que ἐπὶ πραγμάτων· οἷον, qui êtes-vous? τίς εἶσαι; qui cherchez-vous? τίνα ζητεῖς; que cherchez-vous? τι ζητεῖς;

ε'. quel? quelle? ποῖος; ἢ ὅποιος τις; quel homme est-ce? ὅποιός τις ὁ ἀνήρ;

γ'. lequel? laquelle? τις ἐξ ὄλων; οἷον, προκειμένου περὶ οἰκιῶν λέγουσι, laquelle avez-vous achetée? τίνα ἐξ αὐτῶν ἡγοράσατε; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ deux, lequel des deux? πότερος.

δ'. quoi? τι; de quoi s'agit-il? περὶ τίνος πρόκειται;

Αόριστοι.

103. Τούτων εἰσὶν εἴδη τρία. ἀ. Αἱ ἀεὶ μετά τινος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλοῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. β'. Αἱ ἀεὶ καθ' ἔαυτὰς λαμβανόμεναι, ἦτοι ἐπομένου ἀμέσως ῥῆματος ἢ γενικῆς διαιρετικῆς. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἔαυτὰς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὄντων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος ἀ. quelque, τις· un, τις· chaque, ἔκαστος· quelconque, οἰοςδήποτε· certain, τις· οἷον chaque homme, certain auteur, συγγραφεύς τις κτλ.

Εἶδος β'. quelqu'un, εἰς τις· chacun, ἔκαστος· personne, οὐδείς· rien, οὐδέν· autrui, ἄλλος· on, τις· qui-conque, ὅστιςδήποτε· οἷον, chacun parlait, chacun de nous.

Σημ. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας on μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥῆμάτων, on dit, on frappe à la porte, ὅπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου πληθ. προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, λέγουσι, κρούουσι τὴν θύραν· ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν, λέγεται κτλ.

Εἶδος γ'. nul, οὐδείς, θηλ. nulle· aucun, κάνεις, aucune· tel, τοιοῦτος, telle· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλαῖ· tout, toute, πᾶς; πᾶσα· tous, πάντες· toutes, πᾶσαι· l'un l'autre ἄλλήλους κτλ.

104. Εἶναι δὲ καὶ τέταρτόν τι εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀντωνυμίας καὶ τοῦ συνδέσμου que, αἵτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὅποτακτικῆς· οἷον qui que ce soit, ὅστις καὶ ἐν ἦναι (ὅστιςδήποτε) quoi que ce soit, (οὗτοι δήποτε) quoi que, quel que, quelle que· οἷον, quoi que vous fassiez, οὗτοι

καὶ ἂν πράξης· quel que soit votre mérite· οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀξία σου. ("Ορα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν").

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ Ρήματος.

105. Παρεπόμενα τοῦ ρήματος εἶναι ἀριθμὸς (nombre) πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διάθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive), οὐδετέρα (neutre), μέση ἡ αὐτοπαθὴς (réfléchie).

Συζυγίαι εἶναι τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἡ εἰς er, οἷον aimer (ἀγαπᾶν). Δευτέρα ἡ εἰς ir, οἷον finir (τελειοῦν). τρίτη ἡ εἰς oir, οἷον recevoir (δέχεσθαι). τετάρτη ἡ εἰς re, οἷον rendre (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε.

α. Indicatif, ὄριστική.

β'. Conditionnel, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετική· ἐνφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν, οἷον, si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles· ἂν οἱ "Ελληνες ὡμονόουν ἥθελον εἶσθαι ἀνττητοι." Αλλοτε πάλιν ἐμφαίνει ἀπλῶς τὸ δυνατὸν ἡ πιθανὸν τῆς πράξεως, ὡς τῶν ἀρχαίων ἡ εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν· ἡ μετριάζει καὶ κολάζει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικὸν τῆς ὄριστικῆς, οἷον je voudrais vous parler, ἥθελον νὰ σοὶ ὅμιλήσω.

γ'. Impératif, προστακτική.

δ'. Subjonctif. ὑποτακτική, καὶ εὔκτικὴ ἡ αὐτή.

ε'. Infinitif, ἀπαρέμφατος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

106. Χρόνοι εἶναι ὅκτω.

α. Présent, ἐνεστώς· οἷον je parle, ὅμιλῶ.

β'. Imparfait, παρατατικός, οἷον je parlais, ὡμίλουν.

γ'. Prétérít défini, ἀριστος· Ἔκφράζει πρᾶξιν ἡτις ἔγεινεν ἥδη, ίδιως δὲ ἐν χρόνῳ ὡρισμένῳ καὶ διοκλήρως παραχη-

μένω, ώς χθὲς, πέρυσι, κτλ. ὅπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα Prétérit défini (παρωχημένος ὡρισμένος). οἷον hier je parlai, χθὲς ωμίλησα.

δ'. Prétérit indéfini, παρακείμενος. Ἐκφράζει ἐπίσης πρᾶξιν ἣτις ἔγεινεν ἤδη, ἵδιως δὲ ἐν μὴ ὡρισμένῳ χρόνῳ. ὅπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα (παρωχημένος μὴ ὡρισμένος). ἢ ὡρισμένῳ μὲν, μὴ ὀλοκλήρως δὲ παρελθόντι, οἷον j'ai parlé aujourd'hui, σήμερον ωμίλησα. Τὸν ὡνόμασα δὲ παρακείμενον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὁμοιότητα, καὶ διότι τὸ Ἑλληνικὸν γέγραφα, λελάληκα, δὲν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλλιστὶ εἰμὴ διὰ τοῦ j'ai écrit, j'ai parlé, ὅπερ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ λέγει ἔχω γεγραμμένον κτλ.

ε'. Prétérit antérieur, ἀόριστος δεύτερος. Ὁ χρόνος οὗτος συνοδεύεται συνήθως ὑπὸ χρονικοῦ τινος μορίου, οἷον après que, ἀφοῦ, dès que, ἀμα· après que j'eus parlé je sortis, ἀφοῦ ωμίλησα ἔξηλθον, ἐξ οὐ καὶ τ' ὄνομα antérieur (πρότερος), διότι ἐκφράζει τῷ σχόλεῳ προτεραιότητα πράξεως· πρῶτον ωμίλησα, ἔπειτα ἔξηλθον.

ς'. Plus-que-parfait, ὑπερσυντελικός· οἷον j'avais, parlé, εἶχον ὄμιλήσει.

ζ'. Futur, μέλλων· je parlerai, θέλω όμιλήσει.

η'. Futur passé, μέλλων τετελεσμένος· j'aurai parlé· θέλω ἔχει ωμίλημένα· demain j'aurai écrit la lettre· αὔριον θέλω. ἔχει γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν. Καὶ οὗτος συνοδεύεται πολλάκις ὑπὸ μορίου τινὸς χρονικοῦ, ὅπότε καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς· quand j'aurai parlé, ἀφοῦ όμιλήσω. "Άλλοτε δ' ἔχει σημασίαν καὶ δύναμιν ὑποθετικοῦ ἀορίστου οἷον, vous l'aurez vu, θὰ τὸν είδεις, vous l'aurez connu, θὰ τὸν ἐγνώρισεις.

Σημ. Τὰ ἔρματα aller (ὑπάγω) καὶ venir (ἔρχομαι) συναπτόμενα μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀποτελοῦσι περίφρασίν τινα συγχονοτάτην εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· οἷον, je vais lire, αὐτίκα ἀναγνώσω; ἥτοι εἰδός τι μετ' ὅλην Μέλλοντος (1) je viens de lire· ἀρτί ἢ πρόδη μικροῦ ἀνέγων· ἥτοι εἰδός τι Παρακείμενον. "Ομοιόν τι εἴναι τὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἔφθην μετὰ μετοχῆς, ὡς ἔφθην εἶπόν τι γαλλιστὶ, comme nous venons de dire.

(1) Ἐν τῇ Π. Γραφῇ ὁ Ἡσαῦ λέγει «ἰδού ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾷν» πλησιάζων ἀποθάνω, διέρι ἡ κοινὴ γλῶσσα καθ' ὅμιον τρόπον ἐκφράζει, πάγω νὰ ἀποθάνω.

107. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι οἱ χρόνοι τῶν ῥημάτων διαιροῦνται εἰς ἀπλούς (temps simples) καὶ συνθέτους (temps composés). Ἀπλοὶ εἶναι ὁ présent, imparfait, préterit défini, καὶ futur. σύνθετοι δὲ οἱ λοιποὶ τέσσαρες. Εἶναι δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ τῶν δύο ῥημάτων avoir (ἔχειν) καὶ être (εἶναι), τὰ ὅποια διὰ τοῦτο καλοῦνται βοηθητικὰ (verbes auxiliaires).

Τοιούτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ, ως τὸν παθητικὸν παρασκεύεμενον τῆς εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, τετυμμένος εἶναι, τετυμμένος ἐάν τι· καὶ ἡ νεωτέρα.

108. Συνειθίζουν δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥημάτων συναδευμένα μὲ τὰς προσωπικὰς ἀντανυμίξ, je, tu, il ἢ elle, nous, vous, ils ἢ elles· οἷον, je trouve, tu trouves, il trouve· nous trouvons, vous trouvez, ils trouvent. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν καταλήξεων, αἵτινες ὄμοειδεῖς οὖσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάχρισιν τῶν προσώπων.

109. Ἐπειδὴ, ως εἴπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ῥήματα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ῥημάτων, προτάσσονται τοῦ τύπου τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

110. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

AVOIR (EXEIN)

INDICATIF.

il avait

Présent.

nous avions

j'ai

vous aviez

tu as

ils avaient

il a

Préterit défini.

nous avons

j'eus

vous avez

tu eus

ils ont

il eut

Imparfait.

nous eûmes

j'avais

vous eûtes

tu avais

ils eurent

Prétérit indéfini.

j'ai eu
tu as eu
il a eu
nous avons eu
vous avez eu
ils ont eu

Prétérit antérieur.

j'eus eu
tu eus eu
il eut eu
nous eûmes eu
vous eûtes eu
ils eurent eu

Plus-que-parfait.

j'avais eu
tu avais eu
il avait eu
nous avions eu
vous aviez eu
ils avaient eu

Futur.

j'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

Futur passé.

j'aurai eu
tu auras eu
il aura eu
nous aurons eu

vous aurez eu
ils auront eu
CONDITIONNEL.

Présent.

j'aurais
tu aurais
il aurait
nous aurions
vous auriez
ils auraient

Prétérit.

j'aurais eu
tu aurais eu
il aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils auraient eu

ό αὐτὸς καὶ ἔλλως.
j'eusse eu
tu eusses eu
il eût eu

nous eussions eu
vous eussiez eu
ils eussent eu

IMPÉRATIF. (1)

aie (έ' πρόσ. ένικ.)
ayons (ά πρόσ. πληθ.)
ayez (έ' πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ή *Futur.*
que j'aie
que tu aies
qu'il ait

(1) Ως τρίτα πρόσωπα προστάτευεν οι γάλλοι, όπως αιντ. Ούτω καὶ;

ταῦτα σημειεύουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς γυναικῶν δημάρτων.

que nous ayons
que vous ayez
qu'ils aient

Plus-que-parfait.

que j'eusse eu
que tu eusses eu
qu'il eût eu
que nous eussions eu
que vous eussiez eu
qu'ils eussent eu

INFINITIF.

Présent.

avoir

Prétérit.

avoir eu

PARTICIPE.

Présent.

ayant

Participe passif.

eu, eue

Prétérit.

ayant eu

III. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ETRE (EINAI)

INDICATIF.

Présent.

je suis
tu es
il est
nous sommes
vous êtes
ils sont

nous étions

vous étiez

ils étaient

Prétérit défini.

je fus

tu fus

il fut

nous fûmes

vous fûtes

ils furent

ils *Prétérit indéfini.*

ai été

Imparfait.

j'étais
tu étais
il était

tu as été
il a été
nous avons été
vous avez été
ils ont été

Prétérit antérieur.

j'eus été
tu eus été
il eut été
nous eûmes été
vous eûtes été
ils eurent été

Plus-que-parfait.

j'avais été
tu avais été
il avait été
nous avions été
vous aviez été
ils avaient été

Futur.

je serai
tu seras
il sera
nous serons
vous serez
ils seront

Futur passé.

j'aurai été
tu auras été
il aura été
nous aurons été
vous aurez été
ils auront été

CONDITIONNEL.

Présent.
je serais
tu serais
il serait
nous serions
vous seriez
ils seraient

Prétérit.
j'aurais été
tu aurais été
il aurait été
nous aurions été
vous auriez été
ils auraient été

ό αὐτὸς καὶ ἄλλως;
j'eusse été
tu eusses été
il eût été
nous eussions été
vous eussiez été
ils eussent été

IMPÉRATIF.

sois
soyons
soyez

SUBJONCTIF.

Présent à Futur.
que je sois
que tu sois
qu'il soit
que nous soyons
que ... soyez
soient

Imparfait.

que je fusse
que tu fusses
qu'il fût
que nous fussions
que vous fussiez
qu'ils fussent

Prétérit.

que j'aise été
que tu aies été
qu'il ait été
que nous ayons été
que vous ayez été
qu'ils aient été

Plus-que-parfait.

que j'eusse été
que tu eusses été

qu'il eût été
que nous eussions été
que vous eussiez été
qu'ils eussent été

INFINITIF.

Présent.

être

Prétérit.

avoir été

PARTICIPE.

Présent.

étant

Participe passif.

été

Prétérit.

ayant été.

112. ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΩΤΗ

τῶν εἰς ΕΡ ληγόντων

TROUVER (ΕΥΡΙΣΚΕΙΝ)

INDICATIF.

Présent.

je trouve
tu trouves
il trouve
nous trouvons
vous trouvez
ils trouvent

vous trouviez

Ils trouvaient

Prétérit défini.

je trouvai
tu trouvas
il trouva
nous trouvâmes
vous trouvâtes
ils trouvèrent

Prétérit indéfini.

j'ai trouvé
tu as trouvé
il a trouvé
nous avons trouvé

Imparfait.

je trouvais
tu trouvais
il trouvait
nous trouvions

vous avez trouvé
ils ont trouvé
Prétérit antérieur.

j'eus trouvé
tu eus trouvé
il eut trouvé
nous eûmes trouvé
vous eûtes trouvé
ils eurent trouvé

Plus-que-parfait.

j'avais trouvé
tu avais trouvé
il avait trouvé
nous avions trouvé
vous aviez trouvé
ils avaient trouvé

Futur.

je trouverai
tu trouveras
il trouvera
nous trouverons
vous trouverez
ils trouveront

Futur passé.

j'aurai trouvé
tu auras trouvé
il aura trouvé
nous aurons trouvé
vous aurez trouvé
ils auront trouvé

CONDITIONNEL.

Présent.

je trouverais
tu trouverais

il trouverait
nous trouverions
vous trouveriez
ils trouveraient
Prétérit.

j'aurais trouvé
tu aurais trouvé
il aurait trouvé
nous aurions trouvé
vous auriez trouvé
ils auraient trouvé

IMPÉRATIF.

trouve (6'. πρόσ. ἐνικ.).
trouvons (ά. πρόσ. πληθ.).
trouvez (6'. πρόσ. πληθ.).

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je trouve
que tu trouves
qu'il trouve
que nous trouvions
que vous trouviez
qu'ils trouvent

Imparfait.

que je trouvasse
que tu trouyasses
qu'il trouvât
que nous trouvassions

que vous trouvassiez
qu'ils trouvassent

Prétérit.

que j'aye trouvé
que tu aies trouvé
qu'il ait trouvé
que nous ayons trouvé
que vous ayez trouvé
qu'ils aient trouvé

Plus-que-parfait.
que j'eusse trouvé
que tu eusses trouvé
qu'il eût trouvé
que nous eussions trouvé

que vous eussiez trouvé
qu'ils eussent trouvé

INFINITIF.

Présent.

trouver

Prétérit.

avoir trouvé

PARTICIPE.

Présent.

trouvant

Participe passif.

Trouvé, ée

Prétérit.

ayant trouvé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥήματων τῆς πρώτης Συζυγίας.

113. α'. "Οταν χαρακτήρ τοῦ ρήματος ἔναι τὸ σύμφωνον γ, οἷον manger, ménager, παρεντίθεται ε μεταξὺ τοῦ γ καὶ τῶν φωνηέντων α, ο, οἷον nous mangeons, il mangea. Τὸ ε τοῦτο δὲν προφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ γ γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγοφώνου. ("Ορα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ").

114. β'. 'Ομοίως ὅταν χαρακτήρ ἔναι τὸ ε ὑπογράφεται τὸ σημεῖον la cédille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν· οἷον, nous menaçons, vous menaçâtes.

115. γ'. Τὸ παραλῆγον ἐ ὄξύτονον τοῦ ἀπαρεμφάτου τρέπεται εἰς ἡ βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ ε ἄφωνον· οἷον, espérer, j'espére· répéter, je répéterai.

116. δ'. Τὸ παραλῆγον ε ἄφωνον τρέπεται ὅμοίως εἰς βαρύτονον· οἷον mener, je mène, je mènerai, ἐκτὸς ἂν τὸ ῥῆμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν I ἢ t, διότι τότε ἀντὶ νὰ τεθῇ τόνος διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· appeler, j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai κτλ.

Οι Γάλλοι γραμματικοί σημειοῦσι πολλὰ ρήματα μὴ διπλασιάζοντα τοὺς χαρακτῆρας Ι καὶ τ. Ἐκ τῶν τελευταίων σημειοῦμεν ιδίως τὸ acheter, ἀγοράζειν, ὡς ἐκ τῶν συνηθεστάτων, οἷον· j'achète κτλ.

117. ε. Τὸ χαρακτηριστικὸν γ τρέπεται εἰς ί πρὸ τοῦ εχθρών ployer je ploie; tu ploies, il ploie; nous ployons vous ployez, ils ploient. Μέλλων je ploierai (πρόφ. ploirai) κτλ.

Μένει δὲ ἀτρεπτὸν τὸ γ τρέπεται εἰς ί πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχη a ḥ e; payer je paye, je payerai, grasseyer, je grasseye.

118. ΣΥΖΥΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

τῶν εἰς ΙΙ ληγόντων

FINIR (ΤΕΛΕΙΟΥΝ)

INDICATIF.

Présent.

je finis
tu finis
il finit
nous finissons
vous finissez
ils finissent

Imparfait.

je finissais
tu finissais
il finissait
nous finissions
vous finissiez
ils finissaient

Prétérit défini.

je finis
tu finis
il finit
nous finimes
vous finites
ils finirent

Prétérit indéfini.

j'ai fini
tu as fini
il a fini
nous avons fini
vous avez fini
ils ont fini

Prétérit antérieur.

j'eus fini
tu eus fini
il eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils eurent fini

Plus-que-parfait.

j'avais fini
tu avais fini
il avait fini
nous avions fini
vous aviez fini
ils avaient fini

Futur.

je finirai
tu finiras
il finira
nous finirons
vous finirez
ils finiront

vous eussiez fini
ils eussent fini

IMPÉRATIF.

Futur passé.

j'aurai fini
tu auras fini
il aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils auront fini

que je finisse
que tu finisses
qu'il finisse
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

CONDITIONNEL.

Présent.

je finirais
tu finirais
il finirait
nous finirions
vous finiriez
ils finiraient

que je finisse
que tu finisses
qu'il finit
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

Prétérit.

j'aurais fini
tu aurais fini
il aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils auraient fini

que j'aie fini
que tu aies fini
qu'il ait fini
que nous ayons fini
que vous ayez fini
qu'ils aient fini

Plus-que-parfait.

ό αύτὸς καὶ ἔλλως.
j'eusse fini
tu eusses fini
il eût fini
nous eussions fini

que j'eusse fini
que tu eusses fini
qu'il eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu'ils eussent fini

INFINITIF.

PARTICIPE.

*Présent.**Présent.*

finissant

finir

Participe passif.

fini, finie

*Prétérit.**Prétérit.*

avoir fini

ayant fini

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς δευτέρας Συζυγίας.

119. α. Τὸ hair (μισῶ) ἀποδίλλει τὸ διαιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ δίφθογγον εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Ὁριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· je hais, tu hais, il hait· Προστ. hais. Ἐπὶ παντὸς δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶναι διαλελυμένη.

120. β'. Τὸ bénir ἔχει διπτὴν παθητικὴν μετοχὴν, bénir ὅταν σημαίνῃ ἀπλῶς τὸ εὐλογῶ· un peuple bénit de Dieu, λαὸς ηὐλογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ bénit, ὅταν σημαίνῃ πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ιερέως· ως du pain bénit, ἄρτος ἡγιασμένος· de l'eau bénite, ὅδωρ ἡγιασμένον (ἀγιασμός).

121. γ'. Όμοιως τὸ fleurir (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν florissant καὶ εἰς τὸν Παρατακτικὸν τῆς Ὁριστικῆς je florissais ὅταν ἐκλαμβάνονται μεταφορικῶς, οἵτοι σημαίνῃ τὸ ἀκμάζω· l'empire des Assyriens florissait à cette époque· ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἡκμαζε κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον.

122. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ

τῶν εἰς OIR ληγόντων

RECEVOIR (ΔΕΧΕΣΘΑΙ)

INDICATIF.

ils reçoivent

Présent.

je reçois

Imparfait.

tu reçois

je recevais

il reçoit

tu recevais

nous recevons

il recevait

vous recevez

nous recevions

vous receviez

vous recevrez

ils recevaient

ils recevront

Prétérit défini.

je reçus

j'aurai reçu

tu reçus

tu auras reçu

il reçut

il aura reçu

nous reçûmes

nous aurons reçu

vous reçûtes

vous aurez reçu

ils reçurent

ils auront reçu

Prétérit indéfini.

j'ai reçu

CONDITIONNEL.

tu as reçu

je recevrais

il a reçu

tu recevrais

nous avons reçu

il recevrait

vous avez reçu

nous recevrions

ils ont reçu

vous recevriez

Prétérit antérieur.

j'eus reçu

ils recevraient

tu eus reçu

Prétérit.

il eut reçu

j'aurais reçu

nous eûmes reçu

tu aurais reçu

vous eûtes reçu

il aurait reçu

ils eurent reçu

nous aurions reçu

Plus-que-parfait.

j'avais reçu

vous auriez reçu

tu avais reçu

ils auraient reçu

il avait reçu

ó αὐτὸς καὶ ἄλλως.

nous avions reçu

j'eusse reçu

vous aviez reçu

tu eusses reçu

ils avaient reçu

il eût reçu

Futur.

je recevrai

nous eussions reçu

tu recevras

vous eussiez reçu

il recevra

ils eusseint reçu

nous recevrons

IMPÉRATIF.

reçois

recevons

recevez.

SUBJONCTIF.

Présent & *Futur.*

que je reçoive
que tu reçoives
qu'il reçoive
que nous recevions
que vous receviez
qu'ils reçoivent

que vous ayez reçu
qu'ils aient reçu
Plus-que-parfait.
que j'eusse reçu
que tu eusses reçu
qu'il eût reçu
que nous eussions reçu
que vous eussiez reçu
qu'ils eussent reçu

Imparfait.

que je reçusse
que tu reçusses
qu'il reçût
que nous reçussions
que vous reçussiez
qu'ils reçussent

INFINITIF.

Présent.

recevoir

Prétérit.

avoir reçu

PARTICIPE.

Présent.

recevant

Participe passif.

reçu, ue

Prétérit.

ayant reçu

παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ρημάτων τῆς τοιεντοῦ Συζυγίας.

123. ἡ. Μόνο

κατὰ τὸν ἀνδε
γοντα. - nous rendions
que vous rendiez
qu'ils rendent

PARTICIPE.

Présent.

rendant

Participe passif.

rendu, ue

Prétérit.

ayant rendu

Imparfait.

que je rendisse

126. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

τῶν εἰς RE ληγόντων

RENDRE (ΑΠΟΔΙΔΟΝΑΙ)

INDICATIF.

Présent.

je rends	tu eus rendu
tu rends	il eut rendu
il rend	nous eûmes rendu
nous rendons	vous eûtes rendu
vous rendez	ils eurent rendu
ils rendent	

Imparfait.

je rendais	j'avais rendu
tu rendais	tu avais rendu
il rendait	il avait rendu
nous rendions	nous avions rendu
vous rendiez	vous aviez rendu
ils rendaient	ils avaient rendu

Prétérit défini.

je rendis	je rendrai
tu rendis	tu rendras
il rendit	il rendra
nous rendîmes	nous rendrons
vous rendîtes	vous rendrez
ils rendront	ils rendront

Futur passé.

je avais reçu	ο αύτὸς ἔλειπεν
tu avais reçu	j'eusse reçu
il avait reçu	tu eusses reçu
nous avions reçu	il eût reçu
vous aviez reçu	nous eussions reçu
ils avaient reçu	vous eussiez reçu

Futur.

je recevrai	IMPÉRATIF.
tu recevras	reçois
il recevra	recevons
nous recevrons	recevez.

nous rendrions	que tu rendisses
vous rendriez	qu'il rendit
ils rendraient	que nous rendissions
<i>Prétérit.</i>	que vous rendissiez
j'aurais rendu	qu'ils rendissent
tu aurais rendu	<i>Prétérit.</i>
il aurait rendu	que j'aie rendu
nous aurions rendu	que tu aies rendu
vous auriez rendu	qu'il ait rendu
ils auraient rendu	que nous ayons rendu
ο αὐτὸς καὶ ἄλλως.	que vous ayez rendu
j'eusse rendu	qu'ils aient rendu
tu eusses rendu	<i>Plus-que-parfait.</i>
il eût rendu	que j'eusse rendu
nous eussions rendu	que tu eusses rendu
vous eussiez rendu	qu'il eût rendu
ils eussent rendu	que nous eussions rendu
IMPÉRATIF.	que vous eussiez rendu
rends	qu'ils eussent rendu
rendons	INFINITIF.
rendez	<i>Présent.</i>
SUBJONCTIF.	rendre
<i>Présent & Futur.</i>	<i>Prétérit.</i>
que je rende	avoir rendu
que tu rendes	PARTICIPE.
qu'il rende	<i>Présent.</i>
que nous rendions	rendant
que vous rendiez	<i>Participe passif.</i>
qu'ils rendent	rendu, ue.
<i>Imparfait.</i>	<i>Prétérit.</i>
que je rendisse	ayant rendu

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ μετοχῆς.

127. Ἡ Μετοχὴ διαιρεῖται εἰς ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν, ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστῶτα trouvant εὐρίσκων, finissant, τελειών· καὶ ἀριστον, ayant trouvé, εὑρών, ayant fini, τελειώσας κτλ. Εἶναι δὲ ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἀκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μήτε θηλυκὸν γένος μήτε πληθυντικὸν ἀριθμόν· οἷον, un homme lisant, ἀνὴρ ἀναγνώσκων· une femme lisant, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· des hommes lisant, ἄνδρες ἀναγινώσκοντες· des femmes lisant, γυναικες ἀναγινώσκουσαι.

128. Ἡ δὲ παθητικὴ εἶναι ακλιτή· aimé, ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, aimée. ἡγαπημένη· fini finie κτλ.

Σημ. Ἀγνοῶ διὰ τί οἱ πολλοὶ τῶν νεωτέρων γραμματικῶν δὲν κάμουσι διάχρισιν τοῦ οὐσιωδῶς παθητικοῦ τύπου aimé, écrit, κτλ. ἀλλ' ὅπό τὴν αὐτὴν ὄνομασίαν τοῦ prétérit περιλαμβάνουσι τὸ aimé καὶ τὸ ayant aimé, τὸ écrit καὶ τὸ ayant écrit. Ο Napoléon Landais, μετά τινων ἄλλων, ἀποκαλεῖ ἐν παρόδῳ που τὸ aimé participe passé οὐ passif, ἀλλ' εἰς τοὺς τύπους τῶν συζυγιῶν ἀκολουθεῖ καὶ οὗτος τοὺς πολλούς. Ἡμεῖς ἐπόμενοι κατὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους γραμματικοὺς καὶ ἔχοντες ὅπ' ὅψιν ὅτι "Ελληνας διδάσκομεν, καλοῦμεν παντοῦ τὸ aimé, écrit, κτλ. παθητικὴν μετοχὴν, καὶ εἰκότως· διότι ὡς τὸ aimant παράγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ amans, ἀγαπῶν, τὸ écrivant ἐκ τοῦ scribens. γράφων, οὕτω τὸ aimé γίνεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ amatus ἡγαπημένος, τὸ écrit ἐκ τοῦ scriptus, γεγραμμένος, κτλ. "Επειτα ἂν τὸ aimé δὲν ἦτο παθητικῆς διαθέσεως, πῶς ἔξ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔτερος γεγραφθῆ δι παθητικὸς τύπος τῶν γαλλικῶν ρήματων, je suis aimé, ἀγαπῶμαι, εἰμὶ ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, je suis écrit, γράφομαι, κτλ.; "Ισως τοὺς γραμματικοὺς ταράττει ἡ σύνθεσις τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου j'ai écrit, γέγραφα, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ὄμοιον τοῦ τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς, ἔχω γεγραμμένον, κτλ. Μόνον εἰς τὰ οὐδέτερα ρήματα δι γρόνος οὗτος ἀποδῆλλει ἐξ ἀνάγκης τὴν παθητικὴν διάθεσιν, καὶ ἀποδαίνει ἀπλῶς παραγημένος, οἷον tombant, πίπτων, tombé, πεπτωκός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ παθητικοῦ Ῥήματος.

129. Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ρήματων, ἀναπληροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ παρακτικοῦ ρήματος

être καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἥτις εἶναι ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικὸς χρόνος, οἷον je suis loué, εἰμὶ ἐπαινούμενος == ἐπαινοῦμαι, j'étais loué, ἦμην ἐπαινούμενος, == ἐπηγνούμην· ως φαίνεται εἰς τὸ ἔξης παράδειγμα.

INDICATIF.

Présent.

je suis loué
tu es loué
il est loué
nous sommes loués
vous êtes loués
ils sont loués

Imparfait.

j'étais loué
tu étais loué
il était loué
nous étions loués
vous étiez loués
ils étaient loués

Prétérit défini.

je fus loué
tu fus loué
il fut loué
nous fûmes loués
vous fûtes loués
ils furent loués

Prétérit indéfini.

j'ai été loué
tu as été loué
il a été loué
nous avons été loués
vous avez été loués

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ils ont été loués

Prétérit antérieur.

j'eus été loué
tu eus été loué
il eut été loué
nous eûmes été loués
vous eûtes été loués
ils eurent été loués

Plus-que-parfait.

j'avais été loué
tu avais été loué
il avait été loué
nous avions été loués
vous aviez été loués
ils avaient été loués

Futur.

je serai loué
tu seras loué
il sera loué
nous serons loués
vous serez loués
ils seront loués

Futur passé.

j'aurai été loué
tu auras été loué
il aura été loué
nous aurons été loués
vous aurez été loués

ils auront été loués
CONDITIONNEL.

Présent.

je serais loué
tu serais loué
il serait loué
nous serions loués
vous seriez loués
ils seraient loués

Prétérit.

j'aurais été loué
tu aurais été loué
il aurait été loué
nous aurions été loués
vous auriez été loués
ils auraient été loués

οὐτὸς καὶ ἀλλως.

j'eusse été loué
tu eusses été loué
il eût été loué
nous eussions été loués
vous eussiez été loués
ils eussent été loués

IMPÉRATIF.

sois loué
soyons loués
soyez loués

SUBJONCTIF.*Présent* & *Futur.*

que je sois loué
que tu sois loué
qu'il soit loué
que nous soyons loués

que vous soyez loués
qu'ils soient loués

Imparfait.

que je fusse loué
que tu fusses loué
qu'il fût loué
que nous fussions loués
que vous fussiez loués
qu'ils fussent loués

Prétérít.

que j'aie été loué
que tu aies été loué
qu'il ait été loué
que nous ayons été loués
que vous ayez été loués
qu'ils aient été loués

Plus-que-parfait.

que j'eusse été loué
que tu eusses été loué
qu'il eût été loué
que nous eussions été loués
que vous eussiez été loués
qu'ils eussent été loués

INFINITIF.*Présent.*

être loué

Prétérít.

avoir été loué

PARTICIPE.*Présent.*

étant loué

Prétérít.

ayant été loué

χεὶ πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸν παθ. ἐνεστῶτα τῆς ἐλληνικῆς, ἀλλ' εἰς τὸν παθ. παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἴδιως ὁσάκις τὸ παθητικὸν ρῆμα ἐκφέρεται ἕνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου· οἷον le livre est écrit σημαίνει ἐλληνιστὶ τὸ βιβλίον γέγραπται, εἶναι γεγραμμένον. 'Οσάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν αἴτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθ. ἐνεστῶτα τῆς ἐλληνικῆς, καὶ ως ἐνεστῶς μεταφράζεται, οἷον le livre est écrit par mon frère, τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν Οὐδετέρων Ρημάτων.

131. Ἐκ τῶν οὐδετέρων ρημάτων ἄλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς συγθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ avoir, ως τὸ paraître, marcher· δῆεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τῶν τῶν ἐνεργητικῶν ρημάτων, ὃν εἰδομεν ηδη· ἄλλα δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être ως τὸ aller, arriver, choir, décéder, mourir, devenir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἔξ αὐτοῦ σύνθετα, devenir, intervenir, parvenir, revenir, κτλ. Λογίζονται δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ὅλα τὰ μὴ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ρήματα· ὥστε οὐδέτερον εἶναι καὶ τὸ nuire, βλάπτω, ὅτι ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ jouir, ἀπολαύω, ὅτι συντάσσεται μὲν γενικὴν, κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

TOMBER (ΠΙΠΤΕΙΝ)

INDICATIF.

Présent.

je tombe	je tombais
tu tombes	tu tombais
il tombe	il tombait
nous tombons	nous tombions
vous tombez	vous tombiez
ils tombent	ils tombaient

Imparfait.

Prétérit défini.

je tombai
tu tombas
il tomba
nous tombâmes
vous tombâtes
ils tombèrent

Prétérit indéfini.

je suis tombé
tu es tombé
il est tombé
nous sommes tombés
vous êtes tombés
ils sont tombés

Prétérit antérieur.

je fus tombé
tu fus tombé
il fut tombé
nous fûmes tombés
vous fûtes tombés
ils furent tombés

Plus-que-parfait.

j'étais tombé
tu étais tombé
il était tombé
nous étions tombés
vous étiez tombés
ils étaient tombés

Futur.

je tomberai
tu tomberas
il tombera
nous tomberons
vous tomberez
ils tomberont

Futur passé.

je serai tombé
tu seras tombé
il sera tombé
nous serons tombés
vous serez tombés
ils seront tombés

CONDITIONNEL.

Présent.

je tomberais
tu tomberais
il tomberait
nous tomberions
vous tomberiez
ils tomberaient

Prétérit.

je serais tombé
tu serais tombé
il serait tombé
nous serions tombés
vous seriez tombés
ils seraient tombés

οὐτὸς καὶ ἄλλως

je fusse tombé
tu fusses tombé
il fût tombé
nous fussions tombés
vous fussiez tombés
ils fussent tombés

IMPÉRATIF.

tombe
tombons
tombez

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je tombe
que tu tombes
qu'il tombe
que nous tombions
que vous tombiez
qu'ils tombent

Imparfait.

que je tombasse
que tu tombasses
qu'il tombât
que nous tombassions
que vous tombassiez
qu'ils tombassent

Prétérit.

que je sois tombé
que tu sois tombé
qu'il soit tombé
que nous soyons tombés

que vous soyez tombés
qu'ils soient tombés

Plus-que-parfait.

que je fusse tombé
que tu fusses tombé
qu'il fût tombé
que nous fussions tombés
que vous fussiez tombés
qu'ils fussent tombés

INFINITIF.

Présent.

tomber

Prétérit.

être tombé

PARTICIPE.

Présent.

tombant

Prétérit.

tombé, ée
étant tombé.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῶν ἀντοπαθῶν ῥημάτων.

132. Τὰ μέσα ḥ αὐτοπαθῆ ρήματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν Γάλλων verbes réfléchis, ἀταραχλώμερα, ḥ verbes pronominaux, ἀτωνυμικά· τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ἡτις παριστᾷ τὴν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν ώς δι' ἀντανακλάσεως ἐπὶ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον· ἀντωνυμικὰ δὲ λέγονται διὰ τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ των, ὅστις γίνεται τῇ βοηθείᾳ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Οἷον, τὸ νίπτομαι πῶς ἀναλύεται; νίπτω ἐμαυτόν· τοῦτ' αὐτὸ λοιπὸν ποιοῦσιν οἱ Γάλλοι λέγοντες je me lave, tu te laves, il se lave κτλ. ώς φαίνεται εἰς τὸν ἔξης τύπον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΠΑΘΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

SE LAVER (ΝΙΠΤΕΣΘΑΙ)

INDICATIF.

Présent.

- je me lave
tu te laves
il se lave
nous nous lavons
vous vous lavez
ils se lavent

Imparfait.

- je me lavais
tu te lavais
il se lavait
nous nous lavions
vous vous laviez
ils se lavaient

Prétérit défini.

- je me lavai
tu te lavas
il se lava
nous nous lavâmes
vous vous lavâtes
ils se lavèrent

Prétérit indéfini.

- je me suis lavé
tu t'es lavé
il s'est lavé
nous nous sommes lavés
vous vous êtes lavés
ils se sont lavés

Prétérit antérieur.

- je me fus lavé
tu te fus lavé

il se fut lavé

nous nous fûmes lavés
vous vous fûtes lavés
ils se furent lavés

Plus-que-parfait.

je m'étais lavé
tu t'étais lavé
il s'était lavé
nous nous étions lavés
vous vous étiez lavés
ils s'étaient lavés

Futur.

je me laverai
tu te laveras
il se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils se laveront

Futur passé.

je me serai lavé
tu te seras lavé
il se sera lavé
nous nous serons lavés
vous vous serez lavés
ils se seront lavés

CONDITIONNEL.

Présent.

je me laverais
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez

ils se laveraien

Prétérit.

je me serais lavé

tu te serais lavé

il se serait lavé

nous nous serions lavés

vous vous seriez lavés

ils se seraient lavés

οὐτὸς καὶ ἄλλως

je me fusse lavé

tu te fusses lavé

il se fût lavé

nous nous fussions lavés

vous vous fussiez lavés

ils se fussent lavés

IMPÉRATIF.

lave-toi

lavons-nous

lavez-vous

SUBJONCTIF.

Présent ή *Futur.*

que je me lave

que tu te laves

qu'il se lave

que nous nous lavions

que vous vous laviez

qu'ils se lavent

Imparfait.

que je me lavasse

que tu te lavasses

qu'il se lavât

que nous nous lavassions

que vous vous lavassiez

qu'ils se lavassent

Prétérit.

que je me sois lavé

que tu te sois lavé

qu'il se soit lavé

que nous nous soyons lavés

que vous vous soyez lavés

qu'ils se soient lavés

Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé

que tu te fusses lavé

qu'il se fût lavé

que nous nous fussions lavés

que vous vous fussiez lavés

qu'ils se fussent lavés

INFINITIF.

Présent.

se laver

Prétérit.

s'être lavé

PARTICIPE.

Présent.

se lavant

Prétérit.

s'étant lavé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῷ Αὐτοπαθῷ Τηγμάτων.

133. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρῳ τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ φήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ ἔτεος.

Ἄι ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, ἄλλοτε μὲν εἶναι ἔμεσα ἀντικείμενα τοῦ φήματος, ἢτοι αἰτιατικαὶ, ἄλλοτε

δὲ ἔμμεσα, ἤτοι δοτικαί· οἷον εἰς τὸ ρῆμα *je me lave*, νίπτομαι, ἡ ἀντωνυμία τῷ εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ρήματος· ἀλλ' εἰς τὸ *je me lave le visage*, νίπτομαι τῷ πρόσωπον, ἡ ἐκ τρίτου εἶναι τὸ *visage*, τὸ δὲ με εἶναι ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς *à moi*. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρησιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

134. Τὰ ἀντωνυμικὰ ρήματα σημαίνουσιν ἐνίστε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἷον, *se battre*, μάχομαι· ἀλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντὶ ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, *le vin se fait avec du raisin*, ὁ οἶνος γίνεται ἐκ σταφυλῆς.

135. Πώς δὲ ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἐλλήνων μέσα διάχεσα, οἷον, τὸ οἰκοδομοῦμαι οἶκον; διὰ τοῦ ρήματος *faire* καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου *je fais bâtir une maison*· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, *je me fais faire un habit*, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ἀπροσώπων Ρημάτων.

136. Τὰ ἀπρόσωπα (*impersonnels*) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ρήματα (*unipersonnels*) ἔχουσιν ως παρ' ὧμιν μόνον τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον· οἷον, *Présent*, *il tonne*, *βροντᾷ*. *Imparfait*, *il tonnait*. *Prétérit défini*, *il tonna*. *Prétérit indéfini*, *il a tonné*, κτλ.

137. Πολλάκις δὲ καὶ προσωπικὰ ρήματα λαμβάνονται ως ἀπρόσωπα, οἷον, *il arrive* συμβαίνει. *Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ρήμάτων λέγομεν τὰ δέοντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ρημάτων εἰς τὰς ἔρωτήσεις.

138. Τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τιθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἐπειτα τὸ ρῆμα, ἐπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἐλλαδικά δὲ ταν ἡ πρότασις ήναι ἔρωτηματικὴ, καὶ εἰς ὅλιγας ἀλλας περιπτώσεις ὥριζομένας ἐν τῷ Συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἐπεται-

τῷ φίματι· ἀν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἥγμάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἔξης τύπον.

INDICATIF.

Présent.

- trouvé-je?
trouves-tu?
trouve-t-il?
trouvons-nous?
trouvez-vous?
trouvent-ils?

Imparfait.

- trouvais-je?
trouvais-tu?
trouvait-il
trouvions-nous?
trouviez-vous?
trouvaient-ils?

Prétérit défini.

- trouvai-je?
trouvas-tu?
trouva-t-il?
trouvâmes-nous?
trouvâtes-vous?
trouvèrent-ils?

Prétérit indéfini.

- ai-je trouvé?
as-tu trouvé?
a-t-il trouvé?
avons nous trouvé?
avez-vous trouvé?
ont-ils trouvé?

Prétérit antérieur.

- eus-je trouvé?
eus-tu trouvé?

eut-il trouvé?

eûmes-nous trouvé?
eûtes-vous trouvé?
eurent-ils-trouvé?

Plus-que-parfait.

avais-je trouvé?
avais-tu trouvé?
avait-il trouvé?
avions-nous trouvé?
aviez-vous trouvé?
avaient-ils trouvé?

Futur.

trouverai-je?
trouveras-tu?
trouvera-t-il?
trouverons-nous?
trouverez-vous?
trouveront-ils?

Futur passé.

aurai-je trouvé?
auras-tu trouvé?
anra-t-il trouvé?
aurons-nous trouvé?
aurez-vous trouvé?
auront-ils trouvé?

CONDITIONNEL.

Présent.

trouverais-je?
trouverais-tu?
trouverait-il?
trouverions-nous?
trouveriez-vous?

trouveraient-ils ?

οὐ κύτος καὶ ἄλλως.

Prétérit.

aurais-je trouvé ?

eussé-je trouvé ?

aurais-tu trouvé ?

eusses-tu trouvé ?

aurait-il trouvé ?

eût-il trouvé ?

aurions-nous trouvé ?

eussions-nous trouvé ?

auriez-vous trouvé ?

eussiez-vous trouvé ?

auraient-ils trouvé ?

eussent-ils trouvé ?

139. "Ενθα παρατηροῦμεν ἀ. ὅτι τὸ ληκτικὸν εἰ ἀφωνον τρέπεται εἰς ἐκλειστὸν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je trouvē-je? 6'. ὅτι μεταξὺ τῶν εἰς φωνῆν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ή on, παρεντίθεται τὸ στοιχεῖον τὸ ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας trouva-t-il? trouvera-t-elle? trouvera-t-on? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ή ἀντωνυμία τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς ai-je trouvé? as-tu trouvé? κτλ.

140. "Οταν τὸ πρῶτον ἑνικὸν πρόσωπον ἔναις μονοσύλλαβον, μεταχειρίζονται τὴν ἔξης περίφρασιν est-ce que je prends? est-ce que je mens? ἀντὶ τοῦ prends-je? mens-je? ὅπερ ἥθελ' εἴσθαι ἄχαρι καὶ κακόφωνον. 'Εξαιροῦνται τὰ ἔξης ρήματα, ἀτινα καὶ τοι μονοσύλλαβα δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν. fais-je? dis-je? dois-je? ai-je? vois-je? vais-je? suis-je? cito, que dis-je? τι λέγω;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ρημάτων.

141. Πρωτότυποι χρόνοι (temps primitifs) εἶναι οἱ Ἐνεστῶς τῆς Ἀπαρεμφάτου, ή ἐνεργητικὴ Μετοχὴ, ή παθητικὴ Μετοχὴ, οἱ Ἐνεστῶς καὶ οἱ Ἄριστος (prétérit défini) τῆς Ὁριστικῆς. "Ολοι δὲ οἱ λοιποὶ (temps dérivés) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

'Ο Παρατατικὸς τῆς Ὁριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ais: trouvant,

je trouvais· finissant, je finissais· recevant, je recevais· rendant, je rendais.

‘Ο μέλλων τῆς ‘Οριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσθέσει τῆς καταλήξεως ai, trouver, je trouverai· finir, je finirai· εἰς δὲ τὴν τρίτην τροπὴν τῆς καταλήξεως oir εἰς rai, recevoir, je recevrai· εἰς δὲ τὴν τετάρτην μεταβολὴν τοῦ ληκτικοῦ εἰς τὴν διφθογγούν ai rendre, je rendrai.

Ἐκ τοῦ Μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἐνεστῶς τῆς Υποθετικῆς προσθέσει τοῦ s, je trouverai, je trouverais. Ἐχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις, ais, ais, ait, ions, iez, aient.

Ἡ Προστακτικὴ ἦτις ἔχει μόνον δεύτερον ἑνικὸν καὶ πρώτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς ‘Οριστικῆς je trouve, trouve, je finis, finis κτλ.

‘Ο Ἐνεστῶς τῆς Υποτακτικῆς ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπὴν τοῦ ant εἰς e, trouvant, que je trouve· finissant, que je finisse· rendant que je rende· εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπὴν τοῦ evant τῆς Μετοχῆς εἰς oive· recevant, que je recoive· devant, que je doive.

Τέλος ὁ Παρατατικὸς τῆς Υποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Αορίστου (Prétérit défini) τῆς ‘Οριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ai εἰς asse, je trouvai, que je trouvasse· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμβάνων se, je finis, que je finisse· je regus, que je regusse, je rendis, que je rendisse.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ως ἔφημεν ἡδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ρήματων avoir καὶ être.

Σημ. Ἀχρήστου πρωτοτύπου χρόνου ἀχρηστοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι καὶ οἱ παράγωγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IZ'.

Περὶ ἀρωμάτων ‘Ρημάτων.

142. Τῶν μὲν ρήματων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλέον εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ρήματικοῦ θέ-

ματος κατὰ τοὺς διαιφόρους χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὄμαλὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γελλικῶν ῥημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶναι μᾶλλον τυπική· ἡ ῥίζα, ἐκτὸς ὀλίγων ἔξαιρέσεων, μένει ἡ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοσαύτη εἶναι ἡ τῶν καταλήξεων ἴδιοτροπία, ὡστε ἔκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἴδιαν συζυγίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

143. ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΩΤΗ

Aller. ('Υπάγω). 'Οριστ. ἐνεστ. Je vais, tu vas, il va. Nous allons, vous allez, ils vont. Παρατ. j'allais. ἀόρ. j'allai. παραχ. je suis allé. μέλλ. j'irai. 'Υποθετ. j'irais. Προστακτ. Va. Allons, Allez. 'Υποτακτ. ἐνεστ. Que j'aille, que tu ailles, qu'il aille. Que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Παρατ.. Que j'allasse. 'Απαρέμφ. Aller. Μετοχ. Allant. Allé.

Tὸ δὲ s'en aller (ἀπέρχομαι) σχηματίζεται οὕτωσι. 'Οριστικὴ ἐνεστ. je m'en vais, tu t'en vas, il s'en va. Nous nous en allons, vous vous en allez, ils s'en vont. παρακείμ. je m'en suis allé. Προστ. Va-t-en. Allons-nous-en, allez-vous-en. (Τὸ δεύτερον τῆς Προστακτικῆς ἐπὶ περιφρονητικῆς ἀποπομπῆς, ἔρθε !).

Envoyer. (Στέλλω). 'Ομαλὸν καθ' ὅλα τ' ἀλλὰ πλὴν τοῦ μέλλοντος j'enverrai, καὶ τῆς 'Υποθετικῆς, j'enverrais. Τρέπει δὲ τὸ γε εἰς ι πρὸ εἰς φώνου.

144. ΣΥΖΥΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

Acquérir. ('Αποκτῶ). 'Οριστ. ἐνεστ. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert. Nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. παρατ. j'acquérais, ἀόρ. j'acquis. παραχ. j'ai acquis. μέλλ. j'acquerrai. 'Υποθ. j'acquerrais. Προστακτ. Acquiers. Acquérons, acquérez. 'Υποτακτ. ἐνεσ. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière. Que nous acquérons, que vous acquériez, qu'ils acquièrent. παρατ. Que j'acquisse. 'Απαρέμφ. Acquérir. Μετοχ. Acquérant. Acquis.

Οὗτω σχηματίζεται καὶ τὸ conquérir (κατακτῶ) εἰς τοὺς εὐγρήστους αἴτου χρόνους, οἵτινες εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, αἱ δύο μετοχαὶ, ὁ ἀδρίστος τῆς δριτακῆς καὶ οἱ σύνθετοι χρόνοι. Οἱ λοιποὶ ἀναπληροῦνται διὰ τοῦ faire la conquête.

Bouillir. (Ζέω, βράζω, οὐδέτερον). Ὁριστ. ἐνεστώς. Je bous, tu bous, il bout. Nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. παρατ. je bouillais. ἀόρ. je bouillis. παρακ. j'ai bouilli. μέλλ. je bouillirai. Υποθ. je bouillirais. Προστακτ. Bous, Bouillons, bouillez. Υποτ. ἐνεστ. Que je bouille. παρατατ. Que je bouillisse. Ἀπαρέμφ. Bouillir. Μετοχ. Bouillant, bouilli.

Courir. (Τρέχω). Ὁριστ. ἐνεστ. Je cours, tu cours, il court. Nous courons, vous courez, ils courent. παρατατ. je courrais. ἀόρ. je courus. παρακ. j'ai couru. μέλλ. je courrai. Υποθ. je courrais. Προστ. Cours. Courons, courez. Υποτακτικὴ ἐνεστώς, Que je coure. παρατ. Que je courusse. Ἀπαρέμφ. Courir. Μετοχ. Courant, couru.

Οὗτω καὶ τὰ σύνθετα parcourir (διατρέχω) secourir (συντρέχω, βοηθῶ) κτλ.

Couvrir. (Καλύπτω). Ὁριστ. ἐνεστ. Je couvre, tu couvres, il couvre. Nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. παρατ. je couvrais. ἀόρ. je couvris. παρακ. j'ai couvert. μέλλ. je couvrirai. Υποθ. je couvrirais. Προστακ. Couvre. Couvrons. Couvrez. Υποτακτ. Ἐνεστ. Que je couvre. παρατ. Que je couvrisse. Ἀπαρέμφ. Couvrir. Μετοχ. Couvrant. Couvert.

Οὗτω καὶ τὰ σύνθετα découvrir (ἀνακαλύπτω) recouvrir (περικαλύπτω). Τὸ δὲ recouvrir εἶναι δμαλὸν τῆς πρώτης Συζ. καὶ σημαίνει ἀναλαμδάνω, ἀνακτῶ. il a recoutré la santé, ἀνέλασθε τὴν ὑγείαν.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ couvrir σχηματίζονται καὶ τὰ ῥήματα ouvrir, souffrir, offrir.

Cueillir. (Δρέπω ἢ συλλέγω). Ὁριστ. ἐνεστ. Je cueille, παρατ. je cueillais. ἀόρ. je cueillis. παρακ. j'ai cueilli. μέλλ. je cueillerai. Υποθ. je cueillerais. Προστ. Cueille. Υποτακτ. ἐν. Que je cueille. παρατ. que je cueillisse. Ἀπαρέμφ. Cueillir. Μετοχ. Cueillant. Cueilli.

Dormir. (Κομψμα). Ὁριστ. ἐν. Je dors, tu dors, il dort. Nous dormons, vous dormez, ils dorment.

παρατ. je dormais. ἀόρ. je dormis. *παρακ.* j'ai dormi.
μέλ. je dormirai. Υποθ. je dormirais. Προστακτ. Dors,
Dormons, dormez. Υποτακτ. ἐνεστ. que je dorme.
παρατατ. Que je dormisse. Απαρέμφ. Dormir. Μετοχ.
Dormant. Dormi.

Οὗτως καὶ τὸ s'endormir, (ἀποκοιμῶμαι, καταφέρομαι εἰς ὅπνον).

Τὰ δήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, servir, se repen-
tir ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

Faillir. (Σφάλλω). Οριστ. ἐνεστ. Je faux, tu faux, il faut.
Nous faillons, vous faillez, ils faillent. *παρατ.* je faillais.
ἀόρ. je faillis. *παρακ.* j'ai failli. μέλλων je faillirai.
Υποθ. je faillirais. Υποτακτ. ἐνεστ. Que je faille.
παρατ. Que je faillisse. Απαρέμφ. Faillir. Μετοχ. Fail-
lant. Failli.

Εὖχρηστον κυρίως κατ' ἀπαρέμφατον, τὸν ἀδρίστον τῆς Οριστικῆς καὶ τοὺς
συνθέτους χρόνους. Οἱ κοινότεροι δὲ τὴν σήμερον ἐν χρήσει σχηματισμὸς
τοῦ faillir εἶναι δημολός.

Fuir. (Φεύγω). Οριστ. ἐν. Je fuis, tu fuis, il fuit.
Nous fuyons, vous fuyez, ils fuient. *παρατ.* je fuyaïs,
tu fuyaïs, il fuyaït. Nous fuyions, vous fuyiez, ils
fuyaient. ἀόρ. je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuîmes,
vous fuites; ils fuirent. *παρακ.* j'ai fui. μέλλ. je fuirai.
Υποθ. je fuirais. Προστ. fuis. fuyons, fuyez. Υποτακτ.
ἐν. Que je fuie, que tu fuires, qu'il fuie. Que nous
fuyions, que vous fuyiez, qu'ils fuient. *παρατ.* Que je
fuisse, que tu fuisses, qu'il fuit κτλ. Απαρέμφ. Fuir,
Μετοχ. Fuyant. Fui.

Οὗτως σχηματίζεται καὶ τὸ s'enfuir (τρέπομαι εἰς φυγήν).

Gesir. (Κείμαι). Πῆμα ἐλλειπτικὸν εὔχρηστον εἰς μόνους
τοὺς ἑξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα: τὸ τρίτον ἐνικὸν καὶ τὸ πρῶ-
τον καὶ τρίτον πληθυντικ. τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Οριστικῆς Il
git. Nous gisons, ils gisent, τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ παρα-
τατικοῦ, il gisait, καὶ τὴν μετοχὴν gisant.

Mentir. (Ψεύδομαι). Οριστ. 'Ev. Je mens, tu mens,
il ment. Nous mentons, vous mentez, ils mentent.
παρατ. je mentais. ἀόρ. je mentis. *παρακ.* j'ai menti.

μέλλω. je mentirai. Υποθ. je mentirais. Προστ. Mens, mentons, mentez. Υποτ. ἐνεστ. Que je mente, que tu mentes, qu'il mente. Que nous mentionns, que vous mentiez, qu'ils mentent. παρατ. Que je mentisse. Απαρέμφ. Mentir. Μετοχ. Mentant, menti.

Οὗτοι σχηματίζεται καὶ τὸ démentir (διαψεύδω τινὰ, οὐέγχω φευδόμενον).

Mourir. (Θνήσκω). Οριστ. ἐν. Je meurs, tu meurs, il meurt. Nous mourons, vous mourez, ils meurent. παρατ. je mourrais. ἀόριστ. je mourus. παρακ. je suis mort. μέλλων. je mourrai. Υποθ. je mourrais. Προστ. Meurs, mourons, mourez. Υποτακτ. ἐν. Que je meure, que tu meures, qu'il meure. Que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent. παρατ. Que je mourrusse. Απαρ. Mourir. Μετ. Mourant, mort.

Offrir. (Προσφέρω) Οριστ. ἐν. J'offre. παρατ. j'offrais. ἀόρ. j'offris. παρακ. j'ai offert, μέλλων j'offrirai. Υποθ. j'offrirais. Προστ. Offre. Υποθ. ἐν. Que j'offre. παρατ. Que j'offrisse. Απαρέμφ. Offrir. Μετ. Offrant. Offert.

Ouvrir. (Ανοίγω). Οριστ. ἐν. J'ouvre. παρατ. j'ouvrais. ἀόρ. j'ouvris. παρακ. j'ai ouvert. μέλλων j'ouvrirai. Υποθ. j'ouvrirais. Προστ. Ouvre. Υποτ. ἐν. Que j'ouvre. παρατ. Que j'ouvrissse. Απαρέμφ. Ouvrir. Μετ. Ouvrant. Ouvert.

Partir. (Αναχωρῶ). Οριστ. ἐν. Je pars, tu pars, il part. Nous partons, vous partez, ils partent. παρατ. je partais. ἀόρ. je partis. παρακ. je suis parti. μέλλω. je partirai. Υποθ. je partirais. Προστ. Pars. Partons, partez. Υποτ. ἐν. Que je parte. παρατ. Que je partisse. Απαρέμφ. Partir. Μετοχ. Partant. Parti.

Οὗτοι σχηματίζεται καὶ τὸ repartir (ἀναχωρῶ πάλιν, ἢ ἀποχρένομαι). Τὸ δὲ répartir (διανέμω) ξέει ἄλλην ἀρχὴν καὶ σχηματίζεται διμαλῶς κατὰ τὸ finir.

Sentir. (Αἰσθάνομαι). Οριστ. ἐν. Je sens, tu sens, il sent. Nous sentons, vous sentez, ils sentent. παρατ. je sentais. ἀόρ. je sentis. παρακ. j'ai senti. μέλλω. je

sentirai. Υποθ. je sentirais. Προστακτ. Sens, Sentons, sentez. Υποτακτ. ἐν. Que je sente. παρατ. Que je sentisse. Απαρέμ. Sentir. Μετοχ. Sentant. Senti.

Οὗτω καὶ τὸ consentir (συγκατατίθεμαι) κατλ.

Servir. (Ἐνερ. ὑπηρετεῖν, οὐδέτε. χρησιμεύειν, μέσ. χρῆσθαι, μεταχειρίζεσθαι). Ὁριστ. ἐν. Je sers, tu sers, il sert, Nous servons, vous servez, ils servent. παρατ. je servais. ἀόρ. je servis. παρακ. j'ai servi. μέλλ. je servirai. Υποθ. je servirais. Προστ. sers, servons, servez. Υποτακτ. Que je serve. παρατ. que je servisse. Απαρέμ. Servir. Μετοχ. servant. Servi.

Sortir. (Ἐξέρχομαι). Ὁριστ. ἐν. Je sors, tu sors, il sort. Nous sortons, vous sortez, ils sortent. παρατ. je sortais. ἀόρ. je sortis. παρακ. je suis sorti. μέλλων je sortirai. Υποθ. je sortirais. Προστακτ. Sors. Sortons, sortez. Υποτ. ἐν. Que je sorte. παρατ. Que je sortisse. Απαρέμφ. Sortir. Μετ. Sortant, sorti.

Οὗτω καὶ τὸ ressortir (ἐξέρχομαι πάλιν, ἢ προφαίνομαι), τὸ δὲ δικανικὸν ressortir (ὑπάγεσθαι εἰς τὸ δεῖνα δικαστήριον) σχηματίζεται δύμαλῶς κατὰ τὸ finir. Επίσης δύμαλὸν καὶ τὸ assortir συγκροτῶ.

Souffrir. (Υποφέρω). Ὁρισ. ἐν. Je souffre. παρατ. Je souffrais. ἀόρ. je souffris. παρακ. j'ai souffert. μέλλ. je souffrirai. Υποθ. je souffrirais. Προστακτ. Souffre, Υποτακτ. ἐν. Que je souffre. παρατ. Que je souffrisse. Απαρέμφ. Souffrir. Μετ. Souffrant. Souffert.

Tenir. (Κρατῶ). Ὁριστ. ἐν. Je tiens, tu tiens, il tient. Nous tenons, vous tenez, ils tiennent. παρατατ. je tenais. ἀόρ. je tins, tu tins, il tint. Nous tinmes, vous tintes, ils tinrent. παρακ. j'ai tenu. μέλλ. je tiendrai. Υποθ. je tiendrais. Προστακτ. Tiens. Tenons, tenez. Υποτ. ἐν. Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne. Que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. παρατ. Que je tinsse, que tu tinsses, qu'il tint. Que nous tinssions, que vous tinssiez, qu'ils tinssent. Απαρέμφ. Tenir. Μετ. Tenant. Tenu.

Οὗτω καὶ τὸ contenir (περιλαμβάνω) s'abstenir (ἀπέκομαι) κτλ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ tenir τύπον σχηματίζεται καὶ τὸ ῥῆμα venir, μὲ τὴν διαφορὰν ὃν βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ étre.

Tressaillir. (Σκυρτῶ). Ὁριστ. ἐν. Je tressaille. παρατ. je tressaillais. ἀόρ. je tressaillis. παρακ. j'ai tressailli. μέλλ. je tressaillirai. Υποθ. je tressaillirais. Προστακτ. Tressaille. Υποτακτ. ἐν. que je tressaille. παρατ. que je tressaillisse. Ἀπαρέμφ. Tressaillir. Μετ. Tressaillant. Tressailli.

Τὸ ῥῆμα τοῦτο ἔχει καὶ δμαλὸν ἐνεστῶτα je tressaillis, κ.τ.λ. καὶ ἀνώμαλον μέλλοντα καὶ Υποθετικὴν je tressaillerai, je tressaillerais.

Venir. ("Ερχομαι). Ὁριστ. ἐν. Je viens, tu viens, il vient. Nous venons, vous venez, ils viennent. παρατ. je venais. ἀόρ. je vins, tu vins, il vint, Nous vinmes, vous vîtes, ils vinrent. παρακ. je suis venu. μέλλ. je viendrai. Υποθ. je viendrais. Προστ. Viens. Venons, venez, Υποτακτ. ἐν. que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. παρατ. que je vinsse, que tu vinsses, qu'il vint que nous vinssions, que vous vinssiez, qu'ils vinssent. Ἀπαρ. Venir. Μετοχ. Venant. Venu.

Οὗτω καὶ τὸ devenir (γίνομαι) κτλ.

Vêtir. ('Ενδύω). Ὁριστ. ἐν. Je vêts, tu vêts, il vêt. Nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. παρατ. je vêtais, ἀόρ. je vêtis. παρακ. j'ai vêtu. μέλλ. je vêtirai. Υποθ. je vêtirais. Προστακτ. Vêts, vêtons, vêtez. Υποτακτ. ἐν. Que je vête. παρατ. Que je vêtisse. Ἀπαρέμφ. Vêtir. Μετ. Vêtant. Vêtu.

145. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Choir. (Πίπτω). Εἰν^τ εὔχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον· ἐνίστε καὶ ἡ παθ. Μετοχὴ Chu.

Déchoir. ('Εκπίπτω). Ὁριστ. ἐν. Je déchois, tu déchois, il déchoit. Nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. παρατ. (δὲν ἔχει). ἀόρ. je déchus. παρακ. j'ai déchu. μέλλ. je décherrai. Υποθ. je décherrais. Προσ-
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

τακτ. Déchois. Déchoyons, déchoyez. Υποτακτ. én. Que je déchoie, que tu déchoies, qu'il déchoie. Que nous déchoyions, que vous déchoyez, qu'ils déchoient. παρατ. Que je déchusse. Απαρέμφ. Déchoir. Μετ. én. (δὲν ἔχει). II. Déchu.

Échoir. (Λαγχάνω). Οριστ. én. J'échois, tu échois, il échoit (εὔχρηστον κυρίως τὸ τρίτον πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται καὶ γράφεται ὑπό τινων, il échet). παρατατ. (δὲν ἔχει). ἀόρ. j'échus. παρακ. j'ai ἢ je suis échu. μέλλ. j'écherrai. Υποθ. j'écherrais. Υποτακτ. én. Que j'échéee. παρατατ. que j'échusse. Απαρέμφ. Échoir. Μετ. Échéant. Échu.

La part qui lui échut. Τὸ λαχὸν αὐτῷ μερίδιον.

Falloir. (Δεῖ, πρέπει, ρῆμα ἀπρόσωπον). Οριστ. én. Il faut. παρατ. Il fallait. ἀόρ. Il fallut. παρακ. Il a fallu. μέλλ. Il faudra. Υποθ. Il faudrait. Υποτακτ. én. Qu'il faille. παρατ. Qu'il fallût. Απαρέμφ. Falloir. Μετοχ. én. (δὲν ἔχει). II. Fallu.

Mouvoir. (Κινᾶ). Οριστ. én. Je meus, tu meus, il meut. Nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. παρατ. je mouvais. ἀόρ. je mus. παρακ. j'ai mû. μέλλ. je mouvrai. Υποθ. je mouvais. Προστακτ. Meus Mouvons, mouvez. Υποτακτ. én. Que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve. Que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent. παρατ. que je musse. Απαρ. Mouvoir. Μετ. Mouvant. Mû. θηλ. Mue.

Pleuvoir. (Ὑει, βρέχει. Απρόσωπον). Οριστ. én. Il pleut. παρατ. Il pleuvait. ἀόρ. Il plut. παρακ. Il a plu. μέλλ. Il pleuvra. Υποθ. Il pleuvrait. Υποτ. ένεστ. Qu'il pleuve. παρατ. qu'il plût. Απαρέμφ. Pleuvoir. Μετοχ. Pleuvant. Plu.

Pourvoir. (Προμηθεύω). Οριστ. én. Je pourvois, tu pourvois, il pourvoit. Nous pourvoyons, vous pourvoyez, ils pourvoient. παρατ. je pourvoyais. ἀόρ. je pourvus. παρακ. j'ai pourvu. μέλλων je pourvoirai. Υποθετ. je pourvoirais. Προστακτ. Pourvois. Pour-

voyons, pourvoyez. Υποτ. ἐν. que je pourvoie, que tu pourvoies, qu'il pourvoie. que nous pourvoyions, que vous pourvoyiez, qu'ils pourvoient. παρατατ. que je pourvusse. Ἀπαρέμφ. Pourvoir. Μετοχ. Pourvoyant. Pourvu.

Pouvoir. (Δύναμαι). Όριστ. ἐν. Je peux ḥ je puis, tu peux, il peut. Nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. παρατατ. je pouvais. ἀόριστ. je pus παρακ. j'ai pu. μέλλ. je pourrai. Υποθ. je pourrais. Προστακ. (δὲν ἔχει). Υποτακτ. ἐν. que je puisse, que tu puisses, κτλ. παρατ. que je pusse. Ἀπαρέμφ. Pouvoir. Μετ. Pouvant. Pu.

Prévaloir. (Υπερισχύω). Όριστ. ἐν. Je prévaux, tu prévaux, il prévaut. Nous prévalons, vous prévalez, ils prévalent, παρατ. je prévalais. ἀόρ. je prévalus. παρακ. j'ai prévalu. μέλλ. je prévaudrai. Υποθ. je prévaudrais. Υποτ. ἐν. Que je prévale, que tu prévales, qu'il prévale. Que nous prévalions, que vous prévaliez, qu'ils prévalent. παρατατ. Que je prévalusse. Ἀπαρέμφ. Prévaloir. Μετ. Prévalant. Prévalu.

"Ητοι σχηματίζεται ὡς τὸ valoir, ἐξ οὗ ὑπάρχει σύνθετον, κατὰ πάντα πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς.

S'asseoir. (Κάθημαι). Όριστ. ἐν. Je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied. Nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient. παρατ. je m'asseyais. ἀόρ. je m'assis. παρακ. je me suis assis. μέλλ. je m'assiérai ḥ je m'asseierai. Υποθ. je m'assiérais ḥ je m'asseierais. Προστακτ. Assieds-toi. Asseyons-nous, asseyez-vous. Υποτ. ἐν. Que je m'asseie, que tu t'asseies, qn'il s'asseie. Que nous nous asseyions, que vous vous asseyiez, qu'ils s'asseient. παρατ. Que je m'assisse. Ἀπαρέμφ. S'asseoir. Μετ. S'asseyant. Assis.

"Ἐκ τοῦ ἀπλοῦ seoir, συνεδριάζω, ἐπὶ δικαστῶν, εὐχρήστου ἐπὶ τῶν μετοχῶν séant, sis. "Οταν δὲ τὸ seoir σημαίνει ἀρμόζω, εἰν' εὐχρηστον εἰς τὴν μετοχὴν seyant καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτ. τῆς Ορ. il sied, ils siéent, τοῦ παρατ. ilseyait, ils seyaient, τοῦ μέλλ. il siéra, ils siéront.

6*

καὶ τῆς Ὑποθετ. il siérait, ils siéraient. Cet habit sied bien, αὐτὸ τὸ ἔνδυμα δρυόζει, πηγάνει καλά.

Savoir. (Οἶδα, ἔχεύρω). Ὁριστ. ἐν. Je sais, tu sais, il sait. Nous savons, vous savez, ils savent. παρατ. je savais. ἀόριστ. je sus παρακ. j'ai su. μέλλ. je saurai. Ὑποθ. je saurais. Προστακτ. Sache. Sachons, sachez. Ὑποτακτ. ἐν. Que je sache, que tu saches, qu'il sache. Que nous sachions, κτλ. παρατ. Que je susse. Ἀπαρέμφ. Savoir. Μετ. Sachant. Su.

Valoir. ('Αξίζω). Ὁριστ. ἐν. Je vaux, tu vaux, il vaut. Nous valons, vous valez, ils valent. παρατ. je valais. ἀόρ. je valus. παρακ. j'ai valu. μέλ. je vaudrai. Ὑποθ. je vaudrais. Προστακτ. (δὲν ἔχει). Ὑποτακτ. ἐν. Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille. Que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent. παρατ. que je valusse. Ἀπαρέμφ. Valoir. Μετ. Valant. Valu.

Voir. (Βλέπω). Ὁριστ. ἐν. Je vois, tu vois, il voit. Nous voyons, vous voyez, ils voient. παρατ. Je voyais, tu voyais, il voyait. Nous voyions, vous voyiez, ils voyaient. ἀόρ. je vis. παρακ. j'ai vu. μέλλ. je verrai. Ὑποθετ. je verrais. Προστακτ. Vois. Voyons, voyez. Ὑποτακτ. ἐν. Que je voie, que tu voies, qu'il voie. Que nous voyions, que vous voyiez, qu'ils voient. παρατ. Que je visse, que tu visses, qu'il vit. Que nous vissons, κτλ. Ἀπαρ. Voir. Μετ. Voyant. Vu.

Οὕτω καὶ τὸ revoir, ἐπαναβλέπω. τὸ δὲ prévoir, προβλέπω, συγκατίζει μέλλοντα je prévoirai, καὶ ὑποθετικὴν je prévoirais, οὐκ je préverrai, je préverrais.

Vouloir. (Βούλομαι, θέλω). Ὁριστ. ἐν. Je veux, tu veux, il veut. Nous voulons, vous voulez, ils veulent. παρατ. je voulais. ἀόρ. je voulus. παρακ. j'ai voulu. μέλλ. je voudrai. Ὑποθ. je voudrais. (Προστακτικὴν δὲν ἔχει, μολονότι εἰς τὴν κοινὴν ὄμιλίαν μεταχειρίζονται συχνὰ τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως). Ὑποτ. ἐν. que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille. que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent. παρατ.

que je voulusse. Ἀπαρέμφ. Vouloir. Μετοχ. Voulant. Voulu.

146. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Absoudre. (Ἀπολύω τῆς κατηγορίας). Ὁριστ. ἐν. J'absous, tu absous, il absout. Nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. παρατατ. J'absolvais. (ἀόρ. δὲν ἔχει). παρακ. j'ai absous. μέλλων j'absoudrai. Υποθετ. j'absoudrais. Προστ. Absous. Absolvons, absolvez. Υποτακτ. ἐν. que j'absolve. παρατατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Absoudre. Μετ. Absolvant. Absous, τὸ θηλ. absoute.

Battre. (Τύπτω). Ὁριστ. ἐν. Je bats, tu bats, il bat. Nous battons, vous battez, ils battent. παρατ. je battais. ἀόρ. je battis. παρακ. j'ai battu. μέλλ. je battrai. Υποθετ. je battrais. Προστακτ. Bats. Battons, Battez. Υποτ. ἐν. que je batte. παρατ. que je battisse. Ἀπαρέμφ. Battre. Μετ. Battant. Battu.

Boire. (Πίνω). Ὁριστ. ἐν. je bois, tu bois, il boit. Nous buvons, vous buvez, ils boivent. παρατ. je buvais. ἀόρ. je bus. παρακ. j'ai bu. μέλλ. je boirai. Υποθετ. je boirais. Προστ. Bois. Buvons, buvez. Υποτακτ. ἐν. que je boive, que tu boives, qu'il boive. que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent. παρατ. que je busse. Ἀπαρέμφ. ἐν. Boire. Μετ. Buvant. Bu.

Braire. (Ογκᾶσθαι, ἐπὶ ὄνου). Εὔχρηστον εἰς τοὺς ἑξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα, τὸν ἐνεστῶτα τοῦ ἀπαρεμφάτου braire, τὰ τρίτα πρόσ. τοῦ ἐνεστ. τῆς Ὁριστ. il brait, ils braient, τοῦ μέλλοντος il braira, ils brairont, καὶ τῆς ὑποθετικῆς il brairait, ils brairaient.

Bruire. (Θορυβῶ, ἡχῶ). Εὔχρηστον εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὄριστικῆς, il bruyait, ils bruyaient, καὶ τὴν μετοχὴν bruyant.

Clore. (Κλείω). Τὸ ῥῆμα clore εἴν' εὔχρηστον ἐπὶ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Ὁριστικῆς, je clos, tu clos, il clôt. ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, je clorai καθ' ὅλα τὰ πρόσωπα,

τῆς Υποθ. je clorais, καθ' ὅλα τὰ πρόσωπα, τῆς παθ. Μετοχῆς, clos, close, καὶ τῶν συνθέτων χρόνων, j'ai clos, κτλ.

Conclure. (Συμπεραίνω). Ὁριστ. ἐν. Je conclus, tu conclus, il conclut. Nous concluons, vous concluez, ils concludent. παρατ. je concluas. ἀόρ. je conclus. Nous concludes. παρακ. j'ai conclu. μέλλ. je concluirai. Υποθ. je concluirais. Προστ. Conclus, concluons, concluez. Υποτακτ. ἐν. que je conclue. παρατ. que je conclusse. Ἀπαρέμφ. Conclure. Μετ. Concluant. Conclu.

Confire. (Σκευάζω σακχαρωτὰς ὄπωρας). Ὁριστ. ἐν. Je confis, tu confis, il confit. Nous confisons κτλ. παρ. je confisais. ἀόρ. je confis. Nous confimes κτλ. παρακ. j'ai confis. μέλλ. je confirai. Υποθ. je confirais. Προστ. Confis. Confisons, confisez. Υποτ. ἐν. que je confise. παρατ. que je confisse. Ἀπαρέμφ. Confire. Μετ. Confisant Confis.

Connaitre. (Γινώσκω). Ὁριστ. ἐν. Je connais, tu connais, il connaît. Nous connaissons, vous connaissez, ils connaissent. παρατ. je connaisais. ἀόρ. je connus. παρακ. j'ai connu. μέλλ. je connattrai. Υποθ. je connaîtrais. Προστακτ. Connais. Connaissions, connaissez. Υποτακτ. ἐν. Que je connaisse. παρατ. Que je connusse. Ἀπαρέμφ. Connaitre. Μετοχ. Connaissant. Connu.

Κατὰ τὸ connaître σχηματίζονται καὶ τὸ paraître καὶ τὸ paître.

Coudre. (Πάπτω). Ὁριστ. ἐν. Je couds, tu couds, il coud. Nous cousons, vous cousez, ils cousent. παρ. je cousais. ἀόρ. je couisis. παρακ. j'ai cousu. μέλλ. je coudrai. Υποθ. je coudrais. Προστ. Couds. Cousons, cousez. Υποτ. ἐν. Que je couse. παρατ. que je cossisse. Ἀπαρέμφ. Coudre. Μετ. Cousant. Cousu.

Craindre. (Φοβοῦμαι). Ὁριστ. ἐν. Je crains, tu crains, il craint. Nous craignons, vous craignez, ils craignent. παρατ. je craignais. ἀόριστ. je craignis. παρακ. j'ai craint. μέλλ. je craindrai. Υποθ. je craindrais. Προστακτ. Crains. craignons, craignez. Υποτακτ. ἐν.

que je craigne. παρατ. que je craignisse. Ἀπαρ. Craindre. Μετ. Craignant, Craint.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre καλίγονται οὐλα τὰ εἰς aindre, eindre καὶ oindre λήγοντα ρήματα, οἷον, peindre, feindre, atteindre, teindre, joindre, oindre, κτλ.

Croire. (Πιστεύω καὶ νομίζω). Ὁριστ. ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croyons, vous croyez, ils croient. παρατ. je croyais κτλ. Nous croyions κτλ. ἀόρ. je crus. παρακ. j'ai cru. μέλλ. je croirai. Υποθ. je croirais. Προστ. Crois. croyons, croyez. Υποτ. ἐν. que je croie, que tu croies, qu'il croie. que nous croyions, que vous croyiez, qu'ils croient. παρατ. que je crusse. Ἀπαρ. Croire. Μετ. Croyant. Cru.

Croître. (Αὔξάνω, οὐδέτερον). Ὁριστ. ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croissons, vous croissez, ils croissent. παρατ. je croissais. ἀόρ. je crûs. παρακ. j'ai crû. μέλλ. je croirai. Υποθ. je croirais. Προστ. Crois. croissons, croissez. Υποτ. ἐν. que je croisse. παρατ. que je crusse. Ἀπαρ. Croitre. Μετ. Croissant. Crû τὸ θηλ. crue.

Οὗτοι σχηματίζεται καὶ τὸ ἐνεργητ. accroître (ἐπαυξάνω).

Dire. (Δέγω). Ὁριστ. ἐν. Je dis, tu dis, il dit. Nous disons, vous dites, ils disent. παρατ. je disais. ἀόρ. je dis, tu dis, il dit. Nous dîmes, vous dîtes, ils dirent. παρακ. j'ai dit. μέλλ. je dirai. Υποθ. je dirais. Προστακτ. Dis. Disons, dites. Υποτακτ. ἐν. que je dise, que tu dises, qu'il dise. que nous disions, que vous disiez, qu'ils disent. παρατ. que je disse, que tu disses, qu'il dit. Que nous dissions, que vous dissiez, qu'ils dissent. Ἀπαρ. Dire. Μετ. Disant. Dit.

Σημειωτέον δὲ τὸ contredire prédire καὶ λοιπὰ ἐν τοῦ dire σύνθετα ἔχουσι τὸ δεύτερον πληθυντικὸν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς Ὁριστικῆς vous contredisez, vous prédisez, ὅχι vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.

Éclore. ('Εκκολάπτομαι, ἐπὶ νεοσσῶν, ἢ ἀνοίγω, ἐπὶ ἀνθέων). Τὸ ρῆμα τοῦτο εἰν 'εύχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν

μετοχὴν éclos, éclose, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστ. τῆς ὄριστ. il éclôt, ils éclosent, εἰς τὰ τοῦ μέλλοντος, il éclora, ils écloront, τῆς Υποθετικῆς il éclorait, ils écloraient, καὶ τῆς Υποτακτικῆς, qu'il éclore, qu'ils éclosent. Ἐτι δὲ εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους μετὰ τοῦ ἔtre.

Écrire. (Γράφω). 'Ορ. ἐν. J'écris, tu écris, il écrit. Nous écrivons, vous écrivez, ils écrivent. παρατ. j'écrivais. ἀόρ. j'écrivis. παρακ. j'ai écrit, μέλλ. j'écrirai. Υποθ. j'écrirais. Προστακτ. Écris. Écrivons, écrivez. Υποτ. ἐν. Que j'écrive. παρατ. que j'écrivisse. 'Απαρ. Écrire. Μετ. Écrivant. Écrit.

Οὗτω καὶ τὸ décrire (περιγράφω), prescrire (διατάσσω).

Faire. (Ποιῶ). 'Οριστ. ἐν. Je fais, tu fais, il fait. Nous faisons, vous faites, ils font. παρατ. je faisais. ἀόριστ. je fis, tu fis, il fit. Nous fîmes, vous fîtes, ils firent. παρακ. j'ai fait. μέλλ. je ferai. Υποθ. je ferai. Προστ. Fais. Faisons, faites. Υποτ. ἐν. Que je fasse. παρατ. que je fisse. 'Απαρ. Faire. Μετ. Faisant. Fait.

Instruire. (Διδάσκω). 'Οριστ. ἐν. j'instruis, tu instruis, il instruit. Nous instruisons, vous instruisez, ils instruisent. παρατ. j'instruisais. ἀόρ. j'instruisis. παρακ. j'ai instruit. μέλλ. j'instruirai. Υποθ. j'instruirais. Προστ. Instruis. Instruisions, instruisez. Υποτ. ἐν. Que j'instruise. παρατ. Que j'instruisisse. 'Απαρέμφ. Instruire. Μετ. Instruisant. Instruit.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ instruire κλίνονται δλα τὰ εἰς uire λήγοντα βήματα, οἷον conduire, construire, détruire, produire, réduire.

Lire. ('Αναγινώσκω). 'Οριστ. ἐν. Je lis, tu lis, il lit, Nous lisons, vous lisez, ils lisent. παρατατ. je lisais, ἀόρ. je lus, tu lus, il lut. Nous lûmes, vous lûtes, ils lurent. παρακ. j'ai lu. μέλλ. je lirai. Υποθ. je lirais. Προστ. Lis. Lisons, lisez. Υποτ. ἐν. Que je lise, que tu lises, qu'il lise. Que nous lisions, que vous lisiez, qu'ils lisent. παρατ. Que je lusse, que tu lusses, qu'il

lût, que nous lussions, que vous lussiez, qu'ils lus-sent. 'Απαρ. Lire. Μετ. Lisant. Lu.

Luire. (Φέγγω). 'Οριστ. ἐν. Je luis, tu luis, il luit. Nous luisons, vous luisez, ils luisent. παρατ. je lui-sais. ἀόριστ. (δὲν ἔχει). παρακ. j'ai lui. μέλλ. je luirai. Υποθ. je luirais. Προστ. Luis. Luisons, luisez. Υποτ. ἐν. Que je luise. παρατ. (δὲν ἔχει). 'Απαρ. Luire. Μετοχ. Luisant. Lui.

Τοῦ βήματος τούτου δ σχηματισμὸς διαφέρει τοῦ τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων βημάτων, καθότι ἡ παθητ. μετ. lui δὲν λήγει εἰς t, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀορίστου τῆς δριστ. καὶ τοῦ ἔξ αὐτοῦ παραγομένου παρατατικοῦ τῆς θυποτακτικῆς.

Maudire. (Καταρᾶμαι). 'Οριστ. ἐν. Je maudis, tu mau-dis, il maudit. Nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent. παρατ. je maudissais. ἀόρ. je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudimes, vous maudi-tes, ils maudirent. παρακ. j'ai maudit. μέλλ. je maudirai. Υποθ. je maudirais. Προστ. Maudis. Maudissons, maudissez. Υποτ. ἐν. Que je maudisse, que tu mau-disses, qu'il maudisse. que nous maudissions, κτλ. παρατ. que je maudisse, que tu maudisses, qu'il mau-dit. que nous maudissions, κτλ. 'Απαρ. Maudire. Μετ. Maudissant. Maudit.

Mettre. (Τίθημι, βάλλω). 'Οριστ. ἐν. Je mets, tu mets, il met. Nous mettons, vous mettez, ils mettent. παρατ. je mettais, ἀόρ. je mis, tu mis, il mit. Nous mîmes, vous mîtes, ils mirent. παρακ. j'ai mis. μέλλ. je met-trai. Υποθ. je mettrai. Προστ. Mets. Mettons, mettez. Υποτ. ἐν. Que je mette, que tu mettes, qu'il mette. que nous mettions, κτλ. παρατ. que je misse, que tu misses, qu'il mît. que nous missions, κτλ., 'Απαρέμμφ. Mettre. Μετ. Mettant. Mis.

Οὗτω καὶ τὸ remettre, (παραδίδω), commettre, (πράττω), commettre une faute, un crime.

Moudre. ('Αλέθω). 'Οριστ. ἐν. Je mouds, tu mouds, il moud. Nous moulons, vous moulez, ils moulent. πα-

ρατ. je moulais. ἀόρ. je moulus. *παρακ.* j'ai moulu·
μέλλ. je moudrai. *Τποθ.* je moudrais. *Προστ.* Mouds.
moulons, moulez. *Τποτ.* ἐν. que je moule. *παρατ.* que
je moulusse. *Απαρ.* Moudre. *Μετ.* Moulant. Moulu.

Naitre. (Γεννῶμαι). *Οριστ.* ἐν. Je nais, tu nais, il natt.
Nous naissons, vous naissez, ils naissent. *παρατ.* je
naissais. ἀόρ. je naquis, tu naquis, in naquit. Nous
naquimes, vous naquites, ils naquirent. *παρακ.* je suis
né. μέλ. je naîtrai. *Τποθ.* je naîtrais. *προστακτ.* Nais
Naissions, naissez. *Τποτακτ.* ἐν. Que je naisse. *παρατ.*
que je naquisse. *Απαρ.* Naitre. *Μετοχ.* Naissant. Né.

Nuire. (Βλέπτω). *Οριστ.* ἐν. Je nuis, tu nuis, il nuit.
Nous nuisons, vous nuisez, ils nuisent. *παρατατ.* je
nuisais. ἀόριστ. je nuisis. *παρακ.* j'ai nui. μέλλ. je nui-
rai. *Τποθ.* je nuirais. *Προστ.* Nuis. Nuisons, nuisez.
Τποτ. ἐν. Que je nuise. *παρατ.* que je nuisisse. *Απαρ.*
Nuire. *Μετοχ.* Nuisant. Nui.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ nui δὲν λήγει εἰς τὸ ὡς τῶν λοιπῶν εἰς uire.

Plaire. (Αρέσκω). *Οριστ.* ἐν. je plais, tu plaid, il
plaît. Nous plaignons, vous plaisez, ils plaisent. *Παρατ.*
je plaignais. ἀόρ. je plus. *παρακ.* j'ai plu. μέλλ. je plai-
rai. *Τποθ.* je plairais. *Προστ.* Plais. Plaisons, plaisez.
Τποτ. ἐν. Que je plaise. *παρατ.* que je plusse. *Απαρ.*
Plaire. *Μετοχ.* Plaisant. Plu.

Prendre. (Δαμβάνω). *Οριστ.* ἐνεστ. Je prends, tu
prends, il prend. Nous prenons, vous prenez, ils
prennent. *παρατ.* je prenais. ἀόρ. je pris. *παρακ.* j'ai
pris. μέλλ. je prendrai. *Τποθ.* je prendrais. *Προστακτ.*
Prends. Prenons, prenez. *Τποθ.* ἐν. que je prenne,
que tu prennes, qu'il prenne. Que nous prenions, que
vous preniez, qu'ils prennent. *παρατ.* que je prisse.
Απαρέμφ. Prendre. *Μετοχ.* Prenant. Pris.

Οὗτω καὶ τὸ comprendre (ἐννοῶ) κτλ.

Résoudre. (Αποφασίζω, λύω καὶ διαλύω). *Οριστ.* ἐν. Je
résous, tu résous, il résout. Nous résolvons, vous

résolvez, ils résolvent. *παρατ.* je résolvais. ἀόρ. je résolu. *παρακ.* j'ai résous ἦ résolu. μέλλ. je résoudrai. Υποθ. je résoudrais. Προστ. Résous. Résolvons, résolvez. Υποτ. ἐν. que je résolve. *παρατ.* que je résolusse. Ἀπαρ. Résoudre. Μετ. Résolvant. Résous καὶ Résolu.

'Εκ τῆς διττῆς παθ. μετοχῆς résous καὶ résolu τὸ résous εἶναι εὔχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διαλύνω, οἷον, le soleil a résous le brouillard ὁ ἡλιος διέλυσε τὴν δμίχλην, τὸ δὲ résolu ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἔργματος σημασιῶν, il a résolu de partir ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ, il a résolu le problème, ἔλυσε τὸ πρόβλημα.

'Η μετοχὴ résous δὲν ἔχει θηλυκὸν γένος.

Rire. (Γελῶ). 'Οριστ. ἐν. Je ris, tu ris, il rit. Nous rions, vous riez, ils rient. *παρατ.* je riais, tu riais, il riait. Nous riions, vous riiez, ils riaient. ἀόρ. je ris, tu ris, il rit. Nous rîmes, vous rîtes, ils rirent. *παρακ.* j'ai ri. μέλλ. je rirai. Υποθ. je rirais. Προστακτ. Ris. Rions, riez. Υποτ. ἐν. que je rie. *παρατ.* que je risse. Ἀπαρ. Rire. Μετ. Riant. Ri.

Suffire. ('Αρχῶ). 'Οριστ. ἐν. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffisons, vous suffisez, ils suffisent. *παρατ.* je suffisais. ἀόρ. je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffimes, vous suffitez, ils suffirent. *παρακ.* j'ai suffi. μέλλ. je suffirai. Υποθ. je suffirais. Προστ. Suffis. Suffisons, suffisez. Υποτ. ἐν. que je suffise. *παρατ.* que je sufisse. Ἀπαρ. Suffire. Μετοχ. Suffisant. Suffi.

Suivre. ('Ακολουθῶ). 'Οριστ. ἐν. Je suis, tu suis, il suit. Nous suivons, vous suivez, ils suivent. *παρατ.* je suivais. ἀόρ. je suivis. *παρακ.* j'ai suivi. μέλλ. je suivrai. Υποθ. je suivrais. Προστ. Suis. Suivons, suivez. Υποτ. ἐν. que je suive. *παρατ.* que je suivisse. Ἀπαρ. Suivre. Μετ. Suivant. Suivi.

Taire. (Σιωπῶ). 'Οριστ. ἐν. Je tais, tu tais, il tait. Nous taisons, vous taisez, ils taisent. *παρατ.* je taisais. ἀόριστ. je tus. Nous tûmes. *παρακ.* j'ai tu. μέλλ. je tairai. Υποθ. je tairais. Προστ. Tais. Taisons, taisez.

Ὑποτ. ἐν. que je taise. παρατ. que je tusse. Ἀπαρέμφ. Taire. Μετ. Taisant. Tu.

Taire, ἐνεργητικὸν, taire la vérité, σιωπῶ τὴν ἀλήθειαν, se taire, οὐδέτερον. Taisez-vous. Σιώπα.

Traire. (Ἀμέλγω). Ὁρ. ἐν. Je traîs, tu traîs, il traît. Nous trayons, vous trayez, ils traient. παρατ. je traîyais. ἀόρ. (δὲν ἔχει). παρακ. j'ai traît. μέλλ. je traîrai. Ὑποθ. je traîrais. Προστ. Trais. Trayons, trayez. Ὑποτ. ἐν. que je traie, que tu traies, qu'il traie. Que nous trayions, que vous trayiez, qu'ils traient. παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρ. Traire. Μετ. Trayant. Trait.

Vaincre. (Νίκω). Ὁριστ. ἐν. Je vaincs, tu vaincs, il vainc. Nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. παρατ. je vainquais. ἀόρ. je vainquis. παρακ. j'ai vaincu. μέλλ. je vaincrai. Ὑποθ. je vaincrais. Προστ. Vaincs. Vainquons, vainquez. Ὑποτ. ἐν. que je vainque. παρατ. que je vainquisse. Ἀπαρ. Vaincre. Μετοχ. Vainquant. Vaincu.

Vivre. (Ζῶ). Ὁρ. ἐν. Je vis, tu vis, il vit. Nous vivons, vous vivez, ils vivent. παρατ. je vivais. ἀόρ. je vécus. παρακ. j'ai vécu. μέλλ. je vivrai. Ὑποθ. je vivrais. Προστ. Vis. Vivons, vivez. Ὑποτ. ἐν. que je vive. παρατ. que je vécusse. Ἀπαρ. Vivre. Μετ. Vivant. Vécu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

*Karóres ἀραγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων
ρήμάτων ὅμαλῶν τε καὶ ἀρωμάτων.*

147. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὄμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων ρήμάτων ἔξαγονται οἱ ἔξης κακόνες περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ὁρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἑνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς ε, τὸ δεύτερον προσλαμβάνει, σ, τὸ δὲ τρίτον μένει ὅμοιον τῷ πρώτῳ, j'aime, tu aimes, il aime. Ἐξαιροῦνται τοῦ κακούς τούτου ἡ, ὁ παρατατικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, οὖς τινος τὸ ἑνικὸν τρίτον πρό-

σωπον λήγει εἰς τ· que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât· que je finisse, que tu finisses, qu'il finit, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ τ· φωνῆεν περισπάται πάντοτε· 6', ὁ ἀποτελῶν τὸν 6'. ἀόριστον τῆς ὑποθετικῆς χρόνος τοῦ avoir καὶ ἔτρε· j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé. Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fut tombé· γ', ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ avoir, que j'aie, que tu aies, qu'il ait.

Τοῦ πρώτου ἑνίκου προσώπου λήγοντος εἰς σ ḥ x, τὸ δεύτερον μένει ὅμοιον τῷ πρώτῳ, τὸ δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ σ ḥ x εἰς t, je finis, tu finis, il finit· je veux, tu veux, il veut. Πλὴν τοῦ ρήματος battre, je bats, tu bats, il bat· τοῦ vaincre, je vaines, tu vaines, il vaine, καὶ τῶν εἰς dre ληγόντων ρήματων τῆς τετάρτης συζυγίας, je rends, tu rends, il rend, ἐν οἷς ἀπασ: τὸ τοῦ τρίτου ἑνίκου προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ρήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὡν τὸν ιδιάζοντα σχηματισμὸν εἰδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων ρήματων, ἀποβάλλουσιν ἀπ' ἐναντίας ἐν τῷ ἐνεστῶτι τῆς ὄριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κατάληξιν μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t· οἷον, je crains, tu crains, il craint, j'absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὄριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν ληγον εἰς ez, μόνον ἐπὶ τριῶν ρήματων τοῦ ἔτρε, faire, dire, λαμβάνει es κατ' ἔξαρεσιν· vous êtes, vous faites, vous dites. Ωσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν ληγον κοινῶς εἰς ent, ἐπὶ τεσσάρων μόνων ρήματων ἀπαντᾶται ληγον εἰς ont, εἶναι δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ ἔτρε, τὸ aller καὶ τὸ faire· ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρώτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ prétréit défini τῆς ὄριστικῆς δέχονται δείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγούσης, nous aimâmes, vous aimâtes· nous finîmes, vous finites· nous reçûmes, vous reçûtes· nous rendîmes, vous rendîtes.

Τὰ ρήματα τῆς δ' συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ, οἷα τὸ connaître, paraître, paître, croître, ἀποβάλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἔγκλισεσι τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων ἔνθα ἔπειται μετὰ τὴν διφθογγον τὸ σύμφωνον τῷ ως ἐν τῷ τρίτῳ ἑνικῷ προσώπῳ τῆς ὄριστικῆς. il connaît, ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaîtras, καὶ ἐν τῇ ὑποθετικῇ, je connaîtrais, tu connaîtraiς κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ρήμάτων

AVOIR KAI ÊTRE

148. Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ρήμάτων εἰδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ρήματα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οὐδέτερων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδέτερων, τὰ παθητικὰ καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. Εἶναι δὲ καὶ τινα σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνὸς, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἑτέρου τῶν δύο βοηθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἔξης σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοηθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

Σημ. Tô prévenir, (προλαμβάνω) contrevenir, (παραβαλνω) καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Tô δὲ convenir ὅταν σημαίνῃ τὸ συμφωνῶ βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ὅταν δὲ τὸ ἀρμόζω, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἔξης δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croître, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rajeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

'Ο διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶναι δυσχερὴς ὥπωσοῦν. Κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικοὺς τὰ ρήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἔν τὸ ἄλλο τῶν βοηθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἔποψιν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἀν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον

εἰς τὴν πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν ὡν τὸ βῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ανοίρ· ἀν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτὴν καθ' ἔαυτὴν, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πρᾶξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτὴν, πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸ ἔτρε. Σαφέστερον δὲ εἰπεῖν καὶ πρὸς τὰς ἔννοιας τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ μὲν ανοίρ δίδει εἰς τὰ βῆματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ ἔτρε, παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένας ἥδη. Οἷον λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει *ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots.* "Οταν δὲ προσδιορισμὸς δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθός, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέθη τὸ βῆματικὸν σημανόμενον, ἀλλὰ θεωρῇ αὐτὸν ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παροῦσαν ἥδη στιγμὴν τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ πρόκειται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἑλληνικοῦ παρακειμένου ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἰπεῖ διὰ τοῦ ἔτρε, *ils sont péris.*

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἥδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἀν προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησε, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὑψύχως ἐγέννησε, πρέπει νὰ εἰπω διὰ τοῦ ανοίρ, cette femme a accouché hier,¹ elle a accouché avec courage.

"Ας λάβωμεν ἔτερον βῆμα τὸ demeurer, διαμένω ἢ διατίθω. "Αν ὁ λόγος ἦναι περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μέν ποτε ἐν τινι πόλει ἢ χώρᾳ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ανοίρ. Il a demeuré six mois à Madrid. Il a demeuré long-temps à Lyon. "Αν δ' ὁ περὶ οὐ ὁ λόγος ἀνθρώπος διαμένη εἰσέτι εἰς τὴν χώραν, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἔτρε, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

(1) Διὰ νὰ μὴ φαίνηται ἀντίφασις πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεχθέντα, σημείωσαι ὅτι τὸν *prétérit indéfini* ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν παρακειμένον μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι: ἐντὸς ἀντὶ τοῦ *prétérit défini* ητοι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀορίστου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Ο αύτὸς κανῶν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester, il a resté deux jours à Lyon, ἦτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est resté à Lyon, ἦτοι ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι. Il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληληθός, il est parti.

Ωσαύτως τὰ ῥήματα grandir, (μεγαλόνω, οὐδ.) embellir (εὔμορφαίνω), rajeunir (ἀνανεοῦμαι), vieillir (γηράσκω), changer (μεταβάλλομαι), déchoir (έκπίπτω), βοηθοῦνται κατὰ Μαρμοντέλην ὑπὸ τοῦ avoir ὅταν παριστῶσιν ἐνέργειαν βαθμηδὸν τελουρένην, ὑπὸ δὲ τοῦ ἔtre ὅταν τετελεσμένην ἥδη. Οἶον, cet enfant a bien grandi en peu de temps — il a bien embellie pendant ce voyage — depuis ce moment il a déchu de jour en jour — il a vieilli en peu de temps. Καὶ πάλιν vous êtes bien grandi — je sens que je suis bien vieilli — il est bien déchu de son autorité.

Σημ. Τινὰ τῶν προσημειωθέντων ῥημάτων οἷα τὸ changer, passer κτλ. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἐννοεῖται οὕκοθεν δτι βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ Προθέσεως.

149. Αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς σημαντικὰς τόπου, χρόνου, κτλ. εἰναι δὲ αἱ ἔξης.

Dans. Σημαίνουσα τὸ ἔνδον· il est dans la chambre, ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie· ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἡθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεϊ κεῖται. "Ἄλλοτε δὲ ὄμοιότητα ἢ τὸ πρέπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλέα, ὡς βασιλεύς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κάνησιν, il est à Rome. — tout chemin mène à Rome (παροιμ.).

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κάνησιν, il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ δργανον· il l'a percé de son épée, διὰ τοῦ ξι-

φους· τὸ ποιητικὸν αἴτιον, aimé de tout le monde, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὄμοῦ· les soldats avec les officiers, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. "Ανευ, χωρίς· les soldats sans les officiers.

Contre. Τὸ ἐναντίον· les soldats contre leurs officiers· κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Hors. Μετὰ γενικῆς τὸ ἔκτος· cette maison est hors de la ville, ἔξω τῆς πόλεως. Μετ' αἰτιατικῆς δὲ ἔξαιρεσιν. Tout est perdu hors l'honneur, τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.

Sur. Τὸ ἐπάνω· il est sur la mer, ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Sous. Τὸ ὑποκάτω· sous le ciel, ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Devant Τὸ ἔμπροσθεν· il marchait devant le roi.

Après. Τὸ κατόπιν· il marchait après le roi, μετὰ τὸν βασιλέα.

Chez. Τὸ πλησίον· il est chez le roi, παρὰ τῷ βασιλεῖ· il est chez lui, ἐν τῷ οἴκῳ.

Avant. Τὸ πρότερον· avant la guerre, πρὸ τοῦ πολέμου.

Pendant. Χρόνον· pendant la guerre, ἐπὶ τοῦ ἡνὸν εἰν καιρῷ τοῦ πολέμου.

Depuis. Ἀρχὴν χρόνου· depuis le déluge, ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Pour. Αἰτίαν· pour la gloire, ἔνεκα τῆς δόξης.

Selon. Συμφωνίαν· selon la loi, κατὰ τὸν νόμον.

Entre. Ἀνάμεσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένων)· entre ses bras.

Parmi. Μεταξὺ (ἐπὶ πολλῶν)· parmi les morts, μεταξὺ τῶν νεκρῶν.

Malgré. Ἐναντίον· malgré moi. ἀκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Par. Τὸ μέσον· par terre et par eau, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἐπὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον· la Henriade par Voltaire, ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Περὶ Ἐπιφέρματος.

150. Τὰ εἰδη τῶν ἐπιφέρημάτων εἶναι ἔξι κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς.

ἀ. Χρόνου, de temps: οἷον, aujourd’hui, σήμερον· demain, αὔριον· hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα· autrefois, ἄλλοτε· bientôt, εὐθύς· déjà, ήδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τούντευθεν· ensuite, ἔπειτα, jadis, πάλαι, jamais, οὐδέποτε· à jamais, διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ὁ σημέραι)· tard, ὥψε, βραδέως κτλ.

β'. Τόπου, de lieu. Ailleurs, ἄλλαχοῦ· alentour, πέριξ· auprès, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἔξω· dessus, ἀνω· dessous, κάτω· ici, ἐδώ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· où, ποῦ; ἡ ὅπου· partout, πανταχοῦ· y, ἐκεῖ κτλ.

γ'. Τάξεως, d’ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον κτλ. alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour, κατὰ περίοδον.

δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ίκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολύ· fort, σφόδρα· très, λίαν· trop, ἅγαν, παραπολύ· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

έ. Συγκρίσεως, de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, έττον· mieux, κάλλιον· pis, χεῖρον· comme, ως· de même, ώσαύτως κτλ.

ζ'. Ποιότητος, de manière· ἡ de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς· mal, κακῶς, κτλ.

151. Τὰ εἰς ment ἐπιφέρηματα ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ως τροπικὰ τῆς ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἢν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνῆν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἷον vrai, ἀληθής· vraiment, ἀληθῶς· joli, εὐειδῆς· joliment, εὐειδῶς· gai, φαιδρός· gaiment, φαιδρῶς· ἢν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγῃ εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ

θηλυκόν· οίον heureux, εύτυχής· heureusement, εύτυχῶς· pieux, εύσεβής· pieusement, εύσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μεγάλως.

152. Τῶν δὲ εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπιφρόνμα γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῆς τοῦ ant εἰς amment, καὶ τοῦ ent εἰς emment· οίον élégant, γλαφυρός, élégamment· constant, σταθερός, constamment· évident, énargής, évidemment· éloquent, εὔγλωττος, éloquemment. Πλὴν τοῦ lent, βραδὺς, lentement· καὶ τοῦ présent, παρὼν, présentement, διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ gentil, χαρίεις, κάμνει gentiment.

153. Τὰ ἀρσενικὰ ταῦτα ἐπιθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιφρόνματι τὸ e ἄφωνον εἰς é κλειστόν· aveugle, aveuglément· commode, commodément, conforme, conformément· énorme, énormément· καὶ τὰ ἔξης θηλυκὰ confuse, confusément· expresse, expressément· importune, importunément· obscure, obscurément· précise, précisément, καὶ profonde, profondément.

154. Πολλάκις καὶ ἐπιθετα λαμβάνονται ἐπιφρόνματικῶς· οίον, chanter juste, voir clair, parler bas, sentir bon, κτλ.

155. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ πολλαὶ φράσεις ἐπιφρόνματικαι (locutions adverbiales)· οίον, au hasard, τυχαίως· de nouveau, αὖθις· derechef, ἐξ ὑπαρχῆς· en général, καθόλου, ἐν γένει· tout-à-coup, αἴφνης· tout d'un coup, διὰ μιᾶς· de suite, κατὰ συνέχειαν· tout de suite, εὐθὺς, πάραυτα κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ KB'.

Περὶ Συνδεσμοῦ.

156. Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶναι οἱ ἔξης· parce que, διότι· puisque, ἐπειδή·¹ or, ἀλλὰ μήν· donc, όρα, λοιπόν· mais, όμως· si, ἐάν· sinon, εἰδεμή· et, καὶ· quoique, καίτοι· ni, οὔτε· tandis que, ἐνφ· à moins que, πλὴν ἀν· cependant, ἐν τούτοις· peut-être, ήσως· ou, ἢ· savoir,

(1) Par ce que δι' οὗτοι, puis que ἐπειδή.

δηλαδή· c'est-à-dire, τουτέστι· par conséquent, ἢ en conséquence, ἐπομένως, ἄρα, κατ' ἀκολουθίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Περὶ Ἐπιφωνήματος.

157. Τὰ σχετλιαστικὰ, θαυμαστικὰ, κλπ. ἐπιρρήματα τῆς ἑλληνικῆς, ἃτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἔκείνας ὅσας προίεται ὁ ἀνθρωπὸς κυριευθεῖς ὑπὸ σφοδροῦ τινος πάθους, οἷον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατῖνοι, καὶ κατὰ ζῆλον ἔκείνων οἱ Γάλλοι, εἰς ἴδιαίτερον μέρος λόγου, ὅπερ Interjection καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸν Παρένθεσιν ἢ Ἐπένθεσιν ἢ καὶ Ἐπιφώνημα.

158. Διαιροῦνται δὲ ως ἐφεξῆς.

Χαρᾶς (pour exprimer la joie) ha ! bon ! Eῦγε !

Λύπης (pour marquer la douleur) aïe ! hélas ! αἴ ! φεῦ !

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh ! ah !

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi ! Fi donc ! ἀπαγε ! εὐφήμει !

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien ! λοιπόν ;

Κατασγάσεως (pour imposer silence) paix ! chut ! σῆγα ! σιώπα !

Κλήσεως (pour appeler) Holà !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Karόresc Ὀρθογραφίας.

159. Τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον ποιλλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως α ἢ ad, οἷον pauvre, appauvrir· tendre, attendrir, attendrissement· courir, accourir, κτλ.

160. Ωσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ρήματα καὶ τὰ τούτων ρήματικά· οἷον son, sonner· nom, nommer· soupçon, soupçonner, soupconneux· sujet, assujettir, assujettement· las, lasser· gros, grossir, κτλ.

161. Πρὸς ὄρθὴν γραφὴν τῶν εἰς tion, ssion, xion ἢ

ction ληγόντων ὄνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἐτυμολογίαν, οἷον, τὸ ambition γίνεται ἐκ τοῦ ambitio, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ t, τὸ δὲ mission ἐκ τοῦ missum, missio, σθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ διττοῦ ss γραφήν. Ὁμοίως τὸ action, fraction, παραγόμενα ἐκ τοῦ actum; actio, fractum, fractio, γράφονται διὰ τοῦ ct, τὸ δὲ réflexion, ἐκ τοῦ reflexum, reflexio, διὰ τοῦ x, κτλ.

162. Τὰ ἐκ λατινικῶν εἰς τὰς παραγόμενα ὄνόματα γράφονται διὰ τοῦ é, οἷον, veritas, vérité, libertas, liberté· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς εα τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς ée, οἷον idea, idée. Εἰς ée ὁμοίως λέγουσι τὰ ἐκ παθητικῆς μετοχῆς παραγόμενα ρήματικά, οἷον la pensée, l'entrée, l'arrivée, κτλ.

163. Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως ex ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτον ε φέρει πάντοτε ὀξεῖαν, οἷον étendre, étendre (ἐκ τοῦ ex καὶ tendre), étendue, éxtasis· éllever, élir, (ἐκ τοῦ ex καὶ lever), élévation· étonner ἐκπλήττω (ἐκ τοῦ ex καὶ tonner) étonnement· éloigner (ἐκ τοῦ ex καὶ loin), éloignement, καὶ οὕτως ἔφεζης.

164. Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ ε εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγομένας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ æ, οἷον Énée (Æneas, Αἴνειας)· Égine, (Ægina, Αἴγινα)· César, (Cæsar)· préposition (praepositio) κτλ.

165. Τὸ στερητικὸν ἡ κακωτικὸν dés ἢ dé, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν δὺς ὀξύνεται ἐπίσης, οἷον déshonorer (ἀτιμάζω)· désapprouver (ἀποδοκιμάζω), déshériter, déshabilier, dépeupler, déplier, déraisonner κτλ.

166. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν mé, τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ mal, οἷον, médire (κακολογῶ)· méconnaitre (παραγνωρίζω)· se méprendre, se méfier κτλ.

167. Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον μόριον re δὲν θέλει τόνον, ώς redire, recommencer· ἐκτὸς ἂν τὸ μεθ' οὖ συντίθεται ρῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆς· τότε ὀξύνεται, ώς réimprimer, réordonner. Τὰ δὲ réchauffer, récrier, γίνονται ἐκ τοῦ échauffer, καὶ écrier, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε ἀφάνου, reéchauffer κτλ.

168. "Οταν ἡ λέξεις λήγῃ εἰς εἴδη φωνῶν, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ εἶδος παραληγούσης, ως misère, prophète, fidèle, je mène, ils prospèrent. Εξαιροῦνται αἱ εἰδη ἐγέ λήγουσαι λέξεις, διότι αὔται ὀξυτονοῦνται, ως piége, manége, j'assiége, καὶ τὰ κατ' ἔρωτησιν ρήματα, aimé-je? donné-je?

169. Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων ἢ καὶ δὲς, τῶν ἐπιρρήματων là καὶ οὖ, ὅπως διακρίνωνται ἐκ τῶν ὄμων γύμων λέξεων, τοῦ ρήματος il a, τοῦ ἄρθρου des, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας la, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου οὐ.

"Αλλαὶ λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶναι αἱ ἑξῆς, çà, deçà, en deçà, déjà, holà, voilà.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνητῶν.

170. "Εκθλιψιν ἔν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχουσι τρία μόνα φωνήντα a, e, i, καὶ ταῦτα δὲ ἔν φηταῖς περιστάσεσι.

Tò a ἐκθλίζεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν la πρὸ φωνήντος ἢ h ψιλοῦ· l'âme, l'histoire, je l'estime=je la estime.

Tò e ἐκθλίζεται ἀ) εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, je, me, te, se, de, que, ce, le, ne, πρὸ φωνήντος ἢ h ψιλοῦ, j'aime, je m'égare, il t'estime, il s'enfuit, mot d'ordre, ce qu'on dit, c'est moi, il n'arrive pas, nous l'instruisions, l'essai, l'homme.

*Εξαίρεσις. Tò e τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίζεται πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Le oui et le non.

β'.) Eἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on, un, une· lorsqu'il parle, puisqu'elle le veut, quoiqu'on dise.

γ') Eἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ως entr'acte, s'entr'aider, presqu'ile.

δ') Eἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque, ἐπομένου τοῦ un ἢ autre· quelqu'un, quelqu'autre.

ε') Eἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον grande ἐν ταῖς ἑξῆς λέξεσι, grand'mère, grand'messe, grand'salle.

Tò i ἐκθλίζεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον si ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας il, ils· s'ils vient, s'ils viennent.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Xρῆσις τῶν "Ἄρθρων.

171. Τὸ ἄρθρον εἶναι ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλησιν, ἥτοι εἰς παράστασιν ἀτόμου ώρισμένου, ἢ εἴδους ἢ γένους. "Οταν δ' ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατήρ ὄφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἔαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦντες τὸν καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν un, ἐφράζοντες τὸ τοιοῦτον οὐτωσί· un père doit aimer ses enfants.

172. Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἢν δὲ ὑπάρχῃ ἐπίθετον, καὶ τοῦ ἐπιθέτου, οἷον les bons enfants· πλὴν τοῦ ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας tout ἥτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, οἷον tout le monde, toute la ville, πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος, πᾶσα ἢ πόλις· καὶ τῶν ἔξης τιμητικῶν λέξεων Monsieur, Madame, Monseigneur· οἷον, Monsieur le président, Madame la comtesse, Monseigneur l'évêque.

173. "Οταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἐπεται· ἐπίθετον, τὸ ἄρθρον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ως παρ' Ἑλλησιν· οἷον l'homme juste, ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. 'Ωσαύτως καὶ ἢν ἐπεται· μετοχή· οἷον, le fruit défendu, ὁ ἀπηγορευμένος

καρπός. Ἐξαιροῦνται τὰ σχετικὰ ὑπερθετικὰ, l'homme le plus sage.

174. Ἐξ ἐναντίας δὲ εἶναι ἀναγκαῖα παρὰ Γάλλοις ἡ πρὸ ἐνὸς ἔκάστου τῶν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῷ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἄφευκτα· οἷον les capitaines et les soldats, καὶ ὅχι les capitaines et soldats.

175. Ὁσάκις δύο ἡ πλειότερα ἐπίθετα κατηγοροῦνται εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν, τὸ ἄρθρον τιθεται ἄπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénelon. *Αν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικὰ, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

176. Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος διελάθομεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων *Ἄρθρων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, ὅτι ἀν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικὸν ἄρθρον du, de la, des, ἔχη πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἡ πρόθεσις de, οἷον de bon pain, de bonne viande, ὅχι du bon pain, de la bonne viande. Un discours n'est beau qu'autant qu'il contient de solides raisonnements et de nobles expressions, καὶ ὅχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἀν τὸ ἐπίθετον συναποτελῆ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ἴδεαν· οἷον beaux-esprits, οἱ εὐφυεῖς, petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il voit toujours des beaux-esprits. Οὕτω λέγουσι du bon goût, φιλοκαλία, du mauvais goût, ἀπειροκαλία, de la bonne volonté, προθυμία, des jeunes gens, νεανίαι, κτλ.

177. Παραλείπεται ώστε ὄντας τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἷον je ne vous ferai pas de reproches· ἐκτὸς ἀν τὸ μεριστικὸν εἰδικεύηται διά τινος νέου προσδιορισμοῦ, on ne sulage point des douleurs qu'on méprise, διότι ἔπειται ὁ προσδιορισμὸς qu'on méprise.

178. Τὰ κύρια ὄνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται ἀνάρθρως· τὰ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἡπείρων, ποταμῶν, ὄρέων κτλ. ἐνάρθρως.

179. Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὄνόματα λαμβάνουσι κατ' ἔξαρτεσιν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν. α) "Οταν μεταπέπτωσιν εἰς ἕννοιαν ἀπλῶν προσηγοριῶν κατ' εἶδός τι ἀντονομασίας· οἷον, les Aristides sont rares dans notre siècle, ἡτοι οἱ δικαιοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὅμως ἡ περίστασις καθ' ἣν μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἑνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα· ως les Corneille et les Racine ont illustré la scène française. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ρακίναι, ἀντὶ ἀπλῶν ὁ Κορνήλιος καὶ Ρακίνας. β') "Οταν λαμβάνωνται ἐπωνυμικῶς, l'auter du Télémaque, ἡτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· le naufrage de la Méduse, τοῦ οὕτως ἐπονομαζομένου πλοίου· les souscripteurs du Mercure, τῆς ἐφημερίδος κτλ. γ') "Οταν συνοδεύωνται ὑπὸ ἐπιθέτου le sage Ulysse, le grand Hercule. δ') "Ενιαὶ ιταλικὰ κύρια ὄνόματα ποιητῶν καὶ ζωγράφων, λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον, οἷον le Tasse, le Dante, l'Arioste κτλ. κατὰ ζῆλον τοῦ ιταλικοῦ il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égare pas comme l'Arioste (Bouhours). Ainsi le Tasse infortuné... (Mme Staël. Corinne).

180. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. Dieu a créé le monde· ἐκτὸς ἐλαν ὑπάρχη προσδιορισμός τις, ως ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, le Dieu des miséricordes, le bon Dieu κτλ.

181. Ἐνῷ δὲ τὰ ὄνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχονται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ως εἰπομέν, θέλουσιν αὐτὸ, οἷον, la France est un beau pays· πλὴν τῶν ἔξης περιπτώσεων. α) "Οταν συντάξσωνται μετὰ τῆς προθέσεως en δηλούσης τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν, οἷον en France. β') "Οταν συντάσσωνται μετὰ τῆς προθέσεως de δηλούσης τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient de France, d'Italie. γ') "Οταν προστίθενται κατὰ σχῆμα γενικῆς εἰς οὐσιαστικὰ ἐμφαίνοντα ἀρχὴν· ἢ ἀξιωμα, les rois de France, l'ambas-

sadeur de Russie· καὶ δ') "Οταν ἡ γενικὴ τιθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ισοδυναμεῖ μὲ ἐπιθετον, οἷον les peuples d'Asie, οἱ Ἀσιανοὶ λαοὶ, les villes d'Europe, αἱ Εὐρωπαῖαι πόλεις.

182. Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὔσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου, καὶ δύναται παρ' ἡμῖν νὰ μεταβληθῇ εἰς ἐπιθετον, ἔκει οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἀρθρον· οἷον, une tendresse de père, ἵσον τῷ φιλοστοργίᾳ πατρική· un caprice de femme, ἴδιοτροπίᾳ γυναικείᾳ. Οὕτω καὶ une montre d'or, ωρολόγιον ἐκ χρυσοῦ = χρυσοῦ· une table de marbre, τράπεζα μαρμάρου = μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τὴν ὅλην ἔξ ής τι παριστῶντα ὄνόματα.

183. Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἥτοι διὰ μόνον τοῦ de ἐφράζεται καὶ τὸ κατά τι, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἐρμηνεύει· οἷον, faible de constitution, ἀσθενῆς τὴν κρᾶσιν.

184. Παραλείπεται τὸ ἀρθρον καὶ ὄσάκις ὄνομά τι συναποτελῇ μετὰ ρήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς, οἷον· j'ai faim = πεινῶ· J'ai soif = διψῶ· je prends soin = φροντίζω, καὶ οὐχὶ j'ai de la faim, j'ai de la soif κτλ. ἀξτινας περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικὰ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. "Η ὅταν ὄνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνηται ἀντὶ ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου, je vais à pied, à cheval, πορεύομαι πεζῇ, ἔφιππος. Καὶ αὗται δὲ αἱ περιστάσεις εἶναι ὡρισμέναι, καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

185. Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα, οἷον tant, beaucoup, trop; tant de sagesse, τοσαύτη φρόνησις· πλὴν τοῦ bien, τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖ γενικὴν ἔναρθρον· bien des hommes, πολλοὶ ἄνθρωποι.

186. Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαὶ τινα γνωμικὰ καὶ παροιμίας, ὡς pauvrété n'est pas vice; plus fait douceur que violence κτλ.

187. Τὸ le plus, le moins τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγχένται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιρρήματικὰς φράσεις le plus, τὰ μάλιστα, le moins, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἀρ-

θρον εἶναι κλιτὸν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου, ἐνταῦθα δὲ ἀκλιτὸν. De toutes ces dames votre sœur était la plus affligée, ἀπὸ δλας ἐκείνας τὰς κυρίας ἡ ἀδελφή σας ἦτο ἡ μᾶλλον τεθλιμμένη εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ la plus ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ affligée ἐν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἔξης votre sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est le plus affligée, ἡ ἀδελφή σας δὲν θρηνεῖ οὐδὲ ὅταν ἦναι τὰ μάλιστα τεθλιμμένη, τὸ le plus εἶναι αὐθύπαρχτον ἐπίρρημα κατηγορούμενον εἰς τὸ est affligée, ἀπαραλλάκτως ὡς εἰς τὸ ἔξης παράδειγμα, Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement; le mieux, le plus εἶναι προφανῶς ἴδιαίτερα ἐπίρρηματα.

188. Αἱ φράσεις la Saint-Jean, la Saint-Martin κτλ. εἶναι ἔλλειπτικαὶ, ἐννοούμενου ἔξωθεν τοῦ ὄνοματος fête la fête de Saint Jean. ως ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἀγίου Ιωάννου, ἐννοοῦντες τὴν λέξιν ἑορτή.

189. Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αιγαίης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. *Αν δὲ καὶ ἀπαντᾶται ἐνίστε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον ἡ πόλις Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦτο εἶναι σπάνιον, καὶ ἡ κατάχρονσις βαρβαρισμός.

190. Κατὰ δέ τινα παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικὸν ἐκεῖνο de παραλείπεται ὅλως ἐν τισι φράσεσιν ως αἱ ἔξης, le ministère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot; la rue Saint-Honoré, ὁδὸς ἡγίου Ὄνωρίου le huit Juillet ἡ ὄγδοη Ιουλίου, ἀντὶ de Saint-Honoré, de Juillet, Code-Napoléon κτλ.

191. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπιθεταὶ οἱ Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως de, ἤτοι κατὰ γενικὴν ἀναρθρων. Charles avait le titre d'Invincible, les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitz le nom de Grand (Voltaire). Η ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπιθετα κατ' ὄνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρως. Εἶχε τίτλον ὁ Ἀγήτητος, ὄνομα ὁ Μέγας.

192. Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ως ἐπιθετι-

κὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ· τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ de· οἰον ce diable d'homme, ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· ce coquin de valet ὁ ἀχρεῖος αὐτὸς διοῦλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ συμφωνίας τοῦ Ἐπιθέτου.

193. Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν.

194. Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικὰ τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον ἦτοι μὲ τὸ ἀρσενικὸν, ἢν τὰ οὐσιαστικὰ ἔναι: διαφόρου γένους· cet acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits.

Σημ. Τὸ ἐπίθετον, ἢν μάλιστα ἔναι δικατάληκτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρῳ παράδειγμα, ἢν δὲ ἔναι μονοκατάληκτον, ἔτοι λίγη εἰς ε, η θέσις αὐτοῦ εἶναι ἀδιάφορος.

195. Ἄν τὰ δύο οὐσιαστικὰ ἔναι λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον· οἰον toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continue. Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἔτερον τῶν οὐσιαστικῶν, ἢν ταῦτα ἔνοψιται διὰ τοῦ συνδέσμου οὐ (ἢ). Un courage ou une prudence étonnante.

196. Τὰ ἐπίθετα πυ (γυμνὸς), demi (ἡμισεις), nouveau (νέος), προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα· οἰον, πυ-pieds, γυμνόπους, une demi-lieue, ἡμίσεια λεύγα=ἡμιλεύγιον, une demi-heure, ἡμίσεια ὥρα=ἡμιώριον, des enfants vouveau-nés, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις πυ, demi, κτλ. λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ δὲ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ γυμνό εἰς τὸ γυμνόπους, τὸ ἡμί εἰς τὸ ἡμιθανῆς. Ἄν ὅμως αἱ αὐταὶ λέξεις ληφθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, ὅπότε καὶ ἔπονται τῷ οὐσιαστικῷ, τότε συμφωνοῦσι

κατὰ τὸ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς αὐτὸν, οἷον une heure et demie, ωρα μία καὶ ἡμίσεια.

197. Ὅμοιόν τι πάθος πάσχουσι καὶ αἱ ἔξης λέξεις excepté, supposé, compris, ci-joint, ci-inclus, αἵτινες μετοχαὶ οὖσαι λαμβάνονται πολλάκις ἐπιρήματικῶς: excepté ces personnes=πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων: ces personnes exceptées=ἔξαιρουσι μέντον τῶν ἀτόμων τούτων: vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie, θὰ εὕρητε ἐνταῦθα ἔγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον: ἂν δὲ ἦτο la copie, ἐνάρθρως, ἐπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἡ μετόχη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ copie, vous trouverez ci-incluse la copie. Οὗτως εἴθισται.

198. Ἡ λέξις feu μακαρίτης, μένει ἀκλίτος ἀν ἐπεται ἐναρθρον τὸ οὐσιαστικὸν, ἦτοι feu la reine, ἡ μακαρίτης βασιλισσα: ἡ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς, feu votre mère, ἡ μακαρίτης μήτηρ σου: κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικὸν, ἀν τὸ οὐσιαστικὸν ἐπεται ἀνάρθρως, οἷον la feue reine, votre feue mère.

199. Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως gens (ἄνθρωποι) συμβάνει τι παράδοξον, ἦτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι θηλυκοῦ μὲν γένους ως πρὸς τὸ ἡγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ως πρὸς τὸ ἡγούμενον: οἷον les vieilles gens sont toujours soupçonneux, ὅπου τὸ μὲν vieilles, γηραιοὶ, ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ soupçonneux, ὑποπτοὶ, κατ' ἀρσενικόν. 'Αλλ' ἡ ἀντωνυμία tous προηγουμένη ἡ μόνη ἡ μετ' ἐπιθέτου μονοκατάληκτου, ἦτοι εἰς εἴσι φωνον λήγοντος, ἐκφέρεται κατὰ γένος ἀρσενικὸν, tous les gens, tous les habiles gens.

200. Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ως πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν δὲν εἶναι οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν: ἦτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κῆπος, grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον: καὶ πάλιν, habit rouge, ἐνδυμα ἐρυθρὸν, table ovale, τράπεζα μακροστρόγγυλος, maison neuve, οἰκία καινὴ, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὅμως τοὺς ἔξης ὀλίγους κανόνας.

201. Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα.

202. Ἐπιτάσσονται προσέτι ἀ. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ τὰ ἔξ αὐτῶν γινόμενα ἐπίθετα, ώς un homme distingué, un pays inconnu. 6'. Τὰ ἔθνικὰ ὄνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα, οἷον, la langue grecque, la grammaire française. 7'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὅροι, καὶ τὰ εἰς ique λήγοντα ἐπίθετα, l'art militaire, le poème épique. 8'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἰν' εὔχρονστα καὶ καθ' ἔκυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν ώς τὸ aveugle, τὸ sourd, κτλ. un homme aveugle. 9. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπίθετα, habit noir, table ronde.

Σημ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ πονητικῶς οἷον les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abîmes.

203. Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὄνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρει μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ολίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐνταῦθα, διότι οἰκεῖος τῶν τοιούτων τόπος εἶναι τὰ λεξικά.

Chose certaine, πρᾶγμα βέβαιον: certaine chose, πρᾶγμά τι ἀσφαστικός.

L'année dernière, πέρυσι: la dernière année de la guerre, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ιμάτιον: nouvel habit, ἔτερον ιμάτιον.

Homme gentil, χαρίεις τοὺς τρόπους: gentilhomme εὐγενῆς τὴν καταγωγήν.

Homme honnête, κομψὸς, ἐπιεικὴς τὸν τρόπον: honnête homme, χρηστὸς, τίμιος ἀνήρ.

Vie mortelle, βίος ἐπίκηρος, θνητός: mortel ennemi, ἀσπονδος, θανάσιμος ἔχθρος.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλίσχρος: vilain homme, ἀχρεῖος ἢ βδελυρός.

Femme sage, γυνὴ ἐμφρων: sage-femme, μαῖα.

Femme grosse, ἔγκυος: grosse femme, παχεῖα, εὐτραφής.

Homme pauvre, auteur pauvre, ἄνθρωπος, συγγραφεὺς πένης· pauvre homme, pauvre auteur, ὀλίγου ἄξιος, άθλιος.

Homme plaisant, ἀστεῖος· plaisant homme, γελοῖος.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, αὐτόχρημα ἀγύρτης.

Homme grand, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· grand homme, μέγας ἀνήρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Xρῆσις τῶν Ἀρτωρυμιῶν.

Προσωπικαῖ.

204. Εἰς τὸ Τεχνολογικὸν ώμιλήσαμεν καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὄνομαστικῶν je, tu, il πρὸς τὰς moi, toi, lui, καὶ περὶ τοῦ πότε ἀντὶ τῶν πλαγίων à moi, à toi, à lui, μεταχειρίζονται τὰς ἀπλᾶς me, te, lui, κτλ. "Ηδη δὲ προσθέτομεν ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς πλείονα διασάφησιν τῶν ἔκει εἰρημένων.

205. Ἐν μόνῃ τῇ προσταχτικῇ ἐγκλίσει τίθενται ἡ moi καὶ toi μετὰ τὸ ρῆμα καὶ ὡς δοτικαῖ καὶ ὡς αἰτιατικαῖ, ταύτον εἰπεῖν ὡς ἔμμεσον καὶ ὡς ἄμμεσον ἀντικείμενον· οἷον croyez-moi, πίστευσόν με· dites-moi la vérité, εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν. Ἀν δὲ προηγήται τὸ ἀπαγορευτικὸν ne (μή), τότε ἐπανέρχονται αἱ ἀπλαῖ me, te, προτασσόμεναι ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι· ne me croyez pas κτλ. Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῇ μετὰ τὴν προσταχτικὴν, ὅταν ἀκολουθήται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἷον, donnez-m'en.

206. Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικαῖ τίθενται κατόπιν τοῦ ρήματος ἐν τῇ προσταχτικῇ· donnez-lui, οἴσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

'Αλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς lui ἀλλὰ καὶ κατ' ἔννοιαν· je le crois σημαίνει καὶ τὸν πι-

στεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἦτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ πράγματος, ἐνῷ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

207. Υπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμικῶν le, la, les παρὰ Γάλλοις, ἡ ἔξης ἐρωτώμενός τις êtes-vous le père de cet enfant? ἀποκρίνεται je le suis· εἰμὶ οὗτος ὁν λέγεις, ἦτοι ὡ πατήρ· êtes-vous la mère de cet enfant? — je la suis; êtes-vous Pauline? — je la suis; êtes-vous les ministres du roi? — nous les sommes. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἡγούμενον εἰς ὁ ἀναφέρεται, ἀν ἔκεινο ἦναι ὅνομα οὐσιαστικὸν ἐναρθρον, ἡ κύριον, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι· δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἀν τὸ ἡγούμενον ἦναι ἐπίθετον ἡ μετοχὴ ἡ οὐσιαστικὸν ἐναρθρον ἡ μεριστικῶς λαμβανόμενον, οἷον ἐν τοῖς ἔξης παραδείγμασι· γυνὴ ἐρωτωμένη ἔτεσ- vous mariée? θέλει ἀποκριθῆ je le suis, εἰμὶ τοῦτο ὁ λέ- γεις, ὅχι je la suis· êtes-vous femme? oui, je le suis, êtes-vous chasseurs? ἡ des chasseurs? oui, nous le sommes.

208. Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία le ν' ἀναπληροῦ καὶ ὅπημα προηγούμενον ὡς, restez si vous l'osez, ἀντὶ si vous osez rester.

209. Τὴν αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν soi μεταχειρίζονται ἐμ- προθέτως ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἦναι ἀδρι- στον, ὅποιαι ai λέξεις on, chacun, personne. On doit rarement parler de soi. — Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis. Ωρισμένου δὲ ὅντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ lui ἡ lui-même. Paul ne fait que parler de lui, ἡ de lui-même. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρί- ζονται πάντοτε τὴν soi: l'aimant attire le fer à soi, ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἔαυτὸν τὸν σίδηρον.

Σημ. Ἔνιστε καὶ ωρισμένου ὅντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ αὐτοπαθῆς soi τῆς lui ὅταν ἡ σαφήνεια τῆς φράσεως τὸ ἀπαιτηθῆσθαι εἰς τὸ ἔξης παρά- δειγμα· en remplaissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi, οὐπακούων τῷ πατρὶ δέ νέος οὗτος κοπιᾷ ὑπὲρ ἔαυτοῦ, ἡ soi ἐκφράζει ἀναγκαῖως ἐνταῦθα ταῦτοπάθειαν, ἐνῷ ἡ lui ἡδύνατο ν' ἀναφέρε- ται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεκτικαῖ.

210. Ἡ σύνθετος ἀντωνυμία celui θηλ. celle, καθ' ἔαυτὴν λαμβανομένη, ἀνευ ἀναφορᾶς εἰς προηγουμένην λέξιν, εἰν' εὐχρηστος μόνον ἐπὶ προσώπων, celui qui rend un service doit l'oublier, ὁ περιποιῶν τινα χάριν ὄφειλει νὰ λησμονῇ αὐτήν. Ἀναφερομένη δὲ εἰς προηγουμένην λέξιν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. De toutes les choses du monde c'est celle que j'aime le mieux. Les vertus de Henri IV étaient celles d'un grand homme. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' ἦσαν ἀρεταὶ ἔξοχου ἀνδρός.

211. Ωσαύτως αἱ μετὰ τῶν δεκτικῶν ἢ τοπικῶν μορίων σύνθετοι celui-ci, celui-là, καθ' ἔαυτὰς μὲν λαμβανόμεναι τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ceux-ci prétendent que.... ceux-là soutiennent que... οἱ μὲν ἀξιοῦσιν ὅτι... οἱ δὲ ἵσχυροιζονται ὅτι... Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς ἡγουμένην λέξιν λαμβανόμεναι εἶναι εὐχρηστοις ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Voilà plusieurs livres, prenez celui-ci. Λάθε τοῦτο, τὸ βιβλίον.

212. Τὸ μὲν celui-ci τίθεται ἐπὶ τῶν ἐγγὺς, τὸ δὲ celui-là ἐπὶ τῶν πόρρω κειμένων· ἐν δὲ τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου celui-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ τελευταῖον λεχθὲν, τὸ δὲ celui-là εἰς τὸ πρότερον.

Tel est l'avantage ordinaire

Qu'ont sur la beauté les talents;

Ceux-ci plaisent dans tous les temps,

Calle-là n'a qu'un temps pour plaire.

τὸ ceux-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ talents, προτερήματα, τὸ δὲ celle-là εἰς τὸ beauté, καλλονή.

213. Ἡ ἀντωνυμία celui-ci δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν, δὲν λέγουσι δηλαδὴ celui-ci qui, ἀλλὰ, celiui qui. Ἡ celui-là ὅμως παρακολουθεῖται ἐνίστε ὑπὸ τῆς qui, πλὴν ὅχι ἀμέσως, ἀλλὰ παρεμπιπτούσης ἐν τῷ μεταξὺ ἔλλης τινὸς φράσεως, οἷον celui-là est deux fois grand, qui ayant toutes les perfections n'a pas de langue pour en parler, ἐνθα μεταξὺ τοῦ celui-là καὶ τοῦ qui παρεμπιπτουσιν αἱ λέξεις est deux fois grand.

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

214. Τὰ εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστιθέμενα μόρια
ci καὶ là τάσσονται πολλάκις μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν τὸ συνο-
δεῦον τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν, cet homme-ci, cet hom-
me-là. Ἐπὶ τινῶν μάλιστα χρόνου δηλωτικῶν λέξεων τὸ là
εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν τοῦ λόγου σαφήνειαν. Οἷον cette
année, σημαίνει τοῦτο τὸ ἐνεστώς ἔτος, éphéteos cette année-
là, ἐκεῖνο τὸ ἔτος, τὸ ἥδη παρελθόν· ce soir, ἀπόψε· ce soir-
là, κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν· ce matin, σήμερον τὸ πρωΐ·
ce matin-là, κατ' ἐκείνην τὴν πρωΐαν κτλ.

215. Αἱ ἀντωνυμίαι ceci, τοῦτο, καὶ cela ἐκεῖνο, εἶναι ὡς
καὶ ἐν τῷ τεχνολογικῷ εἴπομεν, φύσει οὐδετέρου γένους καὶ δὲν
ἔχουσι πληθ. ἀριθμόν. Αὔται δὲν ἀναφέρονται ὡς αἱ celui-ci,
celui-là, εἰς προηγούμενον ὄνομα· οἷον εἰς τὴν ἐρώτησιν quel
livre prendrez-vous? ἀποκρίνονται je prendrai celui-ci,
ὅχι ceci. Δύνανται ὅμως ν' ἀναφέρωνται εἰς ὅλοκληρον λόγον
εἴτε ἡγούμενον, il m'a dit cela, μοὶ εἶπε ταῦτα, εἴτε ἐπόμε-
νον, il m'a dit ceci, μοὶ εἶπε τάδε. Ωσεπιτοπλεῖστον ὅμως
λαμβάνονται καθ' ἔαυτάς· comment appelle-t-on, cela?
πᾶς ὄνομάζεται τοῦτο τὸ πρᾶγμα;

216. Μόνον προκειμένων δύο πραγμάτων τοῦ μὲν ἐγγὺς τοῦ
δὲ πόρρω, προτιμᾶται πρὸς διαστολὴν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγὺς τὸ
ceci, ἐπὶ δὲ τοῦ πόρρω, τὸ cela, οἷον, je garde ceci, pre-
nez cela. "Αλλως, ὅταν ἐν μόνον ἦναι τὸ ἀντικείμενον, μετα-
χειρίζονται ἀδιαφόρως τὸ ceci ἢ cela. Ceci me surprend,
ἢ cela me surprend.

217. Ἡ ἀντωνυμία ce προτάσσεται πολλάκις τοῦ ὑπαρ-
κτικοῦ ρήματος être, ἐπομένης τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας
qui ἢ τοῦ συνδέσμου que, καὶ τότε ἀποτελεῖ ἴδιωτισμόν τινα
κοινότατον εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ce fut l'envie qui
causa le premier meurtre dans le monde, ὁ φθόνος ἔγει-
νεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ γῆς φόνου. C'est à vous que je
parle, πρὸς σὲ ὅμιλῶ, ἢτοι πρὸς σὲ καὶ ὅχι ἄλλον, ἢ πρὸς σὲ
τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λό-
γος ἐντονώτερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφρα-
νεστέρα.

Σημ. 5. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία σὲ μένει πάντοτε ἀμετάθλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ἥημα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ὅταν τὸ ὑποκειμένον ἔηαι τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου· οἷον, C'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle· c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent. Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, οἱ Φοινικες πρῶτοι ἐφεῦρον τὴν γραφήν.

Σημ. 6. Η εἰς τὰ δύο κἄλα τῆς περιφράσεως ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἐμπρόθετου συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖτε· Βθεν ψέγεται ὡς σόλοικος δ ἐξῆς στίχος τοῦ Βοσλῶ,

C'est à vous, mon esprit, à qui je veux parler.

δέον εἰπεῖν

C'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ομοίως ἥητέον c'est ici que je demeure, ὅχι c'est ici où je demeure, c'est là que je vais, ὅχι c'est là où je vais.

218. Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκειμένον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον. Ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἔηαι οὐσιαστικόν τι, προτάσσουσιν ἐνίστε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου όπειας ἀμφότερα ταῦτα, ἕπτοι τὸ ἥγούμενον κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ Démosthènes est un grand orateur δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὸ c'est un grand orateur que Démosthènes. Ἡ καὶ μετὰ τῆς ἀντωνυμίας quel, quel grand orateur que Démosthènes ! Καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως δὲ, qu'est-ce que la vie ? τί ἔστιν ἡ ζωή ; Ἐνίστε μάλιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικὸν, γίνεται δὲ τοῦτο ἴδιως πρὸς δήλωσιν μείζονος ἀπορίας· qu'est ce que c'est que ce petit sifflement ? τί πρᾶγμα εἶναι ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγμός ;

219. Συμβαίνει πολλάκις νὰ ἔηαι καὶ τὸ ὑποκειμένον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμφατα ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, s'abandonner au désespoir c'est peu connaître les chances de la fortune, ὅπερ δύναται ν' ἀντιστραφῇ οὕτω, c'est peu connaître les chances de la fortune que de s'abandonner au désespoir, ἔνθα τὸ ἀπαρέμφατον s'abandonner, ὅπερ εἶναι κυρίως τὸ ὑποκειμένον τῆς προτάσεως, ἐπιταχθὲν συνοδεύεται, ὡς ἀνωτέρω τὸ

8*

Démosthènes, ὅπὸ τοῦ συνδέσμου que, προσέτι δὲ καὶ ὅπὸ τῆς προθέσεως de. Μεταφράζονται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐλληνιστὶ, τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμφάτου εἰς ὄριστικὴν ἔγκλισιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἐναρθρον· πολλὰ ὀλίγον γνωρίζει τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὁ πᾶσαν ἀποβάλλων ἐλπίδα μεταβολῆς.

220. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχεται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν ce qui m'attache à la vie c'est vous. — Ce qui m'indigne, ce sont les injustices des hommes. Δὲν εἴναι ὅμως ἀφευκτος ἡ ἐπανάληψις τῆς ce, ἂν μετὰ τὸ être ἀκολουθῇ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ὄνομα· οἷον δυνατὸν εἰπεῖν ce qui mérite le plus notre admiration c'est ἡ est la vertu.

221. Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν ce ως συγκεφαλαιωτικὴν, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κἄλλον τῆς προτάσεως σύγκηται ἐκ πολλῶν τινῶν λέξεων, ως un signe de la corruption des mœurs dans un état, c'est la multiplicité des lois. 'Αλλὰ δυνατὸν εἰπεῖν ἀδιαφόρως, la véritable noblesse est ἡ c'est la vertu, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.

222. Ἡ ἀντωνυμία ce ἀναπληροῦ πολλάκις τὴν προσωπικὴν il, καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς ἀν τὸ κατηγορούμενον ἦναι οὐσιαστικόν· les astronomes qui prétendent connaitre la nature des étoiles fixes, assurent que ce sont autant de soleils. 'Αλλ' ἀν τὸ κατηγορούμενον ἦναι ἐπίθετον, προτιμᾶται ἡ προσωπική· οἷον, lisez Démosthènes et Cicéron, ils sont très-éloquents. — j'ai vu le Louvre, il est magnifique.

223. 'Αλλὰ πρὸς ὄρθην χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν ce καὶ il, ιστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικὸν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ίδιως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρως, οἷον, il est roi· ἀν δὲ συνοδεύηται ὅπὸ ἀρθρου ἡ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ως κυρίως οὐσιαστικὸν, οἷον, c'est le roi, c'est un philosophe.

Καὶ ἐπιθέτον δὲ κείται πολλάκις ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οἷον,

c'est vrai, c'est juste. ήτοι: c'est une chose vraie, c'est une chose juste.

224. Ἡ ἀντωνυμία ce éπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν il considérait cette campagne, ces collines, οἱ ruisseaux.

τὰ εἰς

Κτητικαὶ.

225. Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικαὶ son, sa, leur, εἰσὶν εὗ-χρηστοι ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀ-ψύχων: θειν εἰς τὴν φράσιν ταύτην ce chapeau est joli, sa couleur est agréable, ἡ ἀντωνυμία sa δὲν κεῖται καλῶς: ἄλλὰ ρητέον, la couleur en est agréable. Τότε δὲ μετα-χειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικὰς, ὅταν ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν en: ως ce tableau a ses beautés, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὰς καλλονάς της: cette mai-son a ses agréments, ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνά του: διότι τὸ ὑποκείμενον tableau, maison, ἀποτελεῖ μίαν πρό-τασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου ses beautés, ses agréments, καὶ ἐπομένως εἴναι ἀμήχανον ν' ἀποφύγῃ τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.

226. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παρασιωπῶνται ὅπου δύναν-ται νὰ ἐννοῶνται οἷκοθεν: οἶον, ρητέον, j'ai mal à la tête, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν, ὅχι j'ai mal à ma tête: il a reçu un coup de feu au bras, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα, ὅχι à son bras.

227. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, ὡστε ἡ τοιαύτη φράσις mes père et mère ἀντὶ τοῦ mon père et ma mère, καὶ συνήθης παρὸ τῷ χύδην λαχῷ καὶ εἰς τὸ δικανικὸν ūfros, ἀποδοκιμάζε-ται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ καὶ μετὰ δύο ἡ πλειόνων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ κτητικὴ, ἀν τὰ ἐπί-θετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα: οἶον, mes beaux et mes vilains habits; διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ιμάτια: ἀν δὲ τὰ ἐπιθετα ἀναφέρωνται εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀντωνυμία τίθεται ἀπαξ: οἶον, mes

beaux et riches habits, διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ιμάτια δὲν εἶναι διάφορα τῶν πολυτελῶν.

*Αναφορικατ.

228. Ἡ ὄνομαστικὴ τῆς ἀναφορικῆς qui καὶ ἡ τιατικὴ que τίθενται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε καὶ πρωτιμῶν ἀψύχων ἡ καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ προτιμῶνται τῆς lequel, laquelle, ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ ἀπλῶς αἱ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον. Ὅστε αἱ ἔξης φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς· l'étude à qui je consacre mes loisirs· le cheval sur qui je suis monté· ἀλλὰ ῥητέον διὰ τῆς lequel, l'étude à laquelle, le cheval sur lequel κτλ.

229. Ἡ γουμένων δύο ὄνομάτων διαφόρου γένους, ἡ κοινὴ τὸ γένος qui ἥθελε γεννήσει ἀσάρφειαν καὶ ἀμφιβολίαν ποὺ ἅρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἡ τὸ θηλυκόν· οἷον, εἰς τὸ ἔξης παράδειγμα, j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place, ἡ qui δυνατὸν ν' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ἀρσενικὸν mari καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν sœur, εἰδον τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου, ὅστις ἡ ἥτις μέλλει νὰ διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς qui προτιμᾶται ἡ ὄνομαστικὴ lequel, ἥτις δικατάληκτος οὖσα ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν· le mari... lequel, la sœur... laquelle. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ χρῆσις τῆς lequel ως ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολλὰ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους γραμματικοὺς, καὶ συμβουλεύουσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἀλλως πως τὸν λόγον. (ἴδε Grammaire de Condillac. Tom. Second. p. 114).

230. Αἱ ἀντωνυμίαι αἱ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δὲν πρέπει ν' ἀναφέρωνται εἰς οὐσιαστικὸν ἀναρθρὸν καὶ ἀόριστον, συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἡ προθέσεως ἔννοιαν ῥήματικὴν ἡ ἐπιρήματικὴν. Ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν il nous a reçus avec politesse qui nous a charmés δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ politesse εἰς ὁ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία qui δὲν εἶναι ώρισμένον οὐδὲ αὐθύπαρκτον οὐσιαστικὸν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ αντὶ πολιτεσσες qui nous a charmés δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ politesse εἰς ὁ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία qui δὲν εἶναι ώρισμένον οὐδὲ αὐθύπαρκτον οὐσιαστικὸν, ἀλλ'

ρήματι εὐγενῶς, φιλοφρόνως. Διορθοῦται δὲ οὐτωσὶ, il nous a reçus avec une politesse qui nous a charmés. Ὡσαύτως μὴ λέγε, s'il a droit de répondre, qui le lui a accordé? ἀλλὰ, s'il a le droit de répondre· μηδὲ, il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas· ἀλλὰ il demande sa grâce κτλ. Ἡ μεταχειρίσθητι ισοδύναμόν τινα φράσιν, διότι τὸ ἔξῆς παράδειγμα quand nous mîmes en mer, elle était paisible, δυνατὸν νὰ διορθωθῇ οὗτω πως, quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου quand nous mîmes en la mer.

231. Ιδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶναι νὰ τίθεται ἡ qui μετὰ τῆς ὁριστικῆς ώς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου· οἷον, tout-à-coup je crus voir Vénus qui fendaît les nues dans son char volant (Télémaque liv. IV). Αἴφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζοντας τὰ νέφη εἰς τὸ πτερόεν ἄρμα της. Hercule sentit bientôt le feu dévorant qui se glissait jusque dans la moelle de ses os. Ὁ Ήρακλῆς ἡσθάνθη εὐθὺς τὸ παμφάγον πῦρ διεισδύον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκκάλων του. Ὁμοίως ἡ ἔξῆς φράσις voilà Marie qui vient, ἔξηγεται παρ' ἡμῖν, ίδοὺ ἡ Μαρία ἔρχεται, παραλειπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

232. Η dont, ως καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ισοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγήται τοῦ ὄνόματος τοῦ ὅποιου εἶναι συντακτικὴ, οἷον la ville dont les habitants, ὅχι la ville les habitants dont. Οθεν ῥητέον la Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières, ὅχι dans le lit dont.

233. Αλλότε ἡ que λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου lequel· οἷον les jours que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui, ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu. — Il ne me voit plus de l'œil qu'il me voyait· τὸ que ἐνταῦθα ισοδυναμεῖ μὲ τὴν γενικὴν dont, καὶ ἔχει ὄμοιό-

τητα μὲ τὸ ἄκλιτον ἐκεῖνο ὅποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς. Δὲν μὲ βλέπει πλέον μὲ τὸ μάτι ὅποῦ (δι' οὐ) μ. ἔβλεπε.

234. Ἡ ἀντωνυμία qui éravtηματικῶς λαμβάνομένη εἰν 'εὔχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ πραγμάτων ἀψύχων. "Oùen μὴ λέγης qui sont les pays du Nord ? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord ? Δύναται ὅμως νὰ εἴπῃ τις ὥρθῶς, Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes : qui sont-elles ? ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.

235. "Οπου σι "Ελληνες, ἐπὶ ἔξηρτημένης προτάσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τι, οἷον δὲν ἔξεύρω τι·ζητεῖς, ci Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν ce que, je ne sais pas ce que vous demandez.

236. Ἡ quoi λαμβάνεται, ως εἴρηται ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, καὶ ως ἀναφορική καὶ ως ἐρωτηματική ἀντωνυμία. Εἶναι δὲ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὔχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται μάλιστα, ὅταν τὸ εἰς ὁ ἀναφέρεται ἦναι οὐχὶ ώρισμένον, ἀλλὰ γενικὸν καὶ ἀόριστον, ὅποιαι αἱ λέξεις ce, voilà, rien· οἷον, voilà de quoi je voulais vous parler—it n'y a rien sur quoi on ait plus écrit.

237. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως de, ἀποτελοῦσα ἴδιαιτέραν τινὰ φράσιν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ παριστῶσα τὴν ψλην ἔξ ἡς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὅργανον δι' οὓ γίνεται τι· οἷον donnez-moi de quoi écrire, δός μοι τὰ ἀναγκαῖα εἰς γραφήν.—Il a de quoi être content, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ ἔν· εὔχαριστημένος.—Il n'a pas de quoi vivre, δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.—Nous avons de quoi nous amuser, ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν.

238. Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ· le péril où je m'engage, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω ἐμαυτόν. Εἶναι δὲ εὔχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ἐνίστε παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων, ως

il ne reste que moi
où l'on découvre encor les vestiges d'un roi.
(Racine, Alexandre. acte II sc. 2).

239. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν δύο μονοσυλλαβών ἀντωνυμιῶν εν καὶ γ, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲν γενικὴν ἡ ἀφαιρετικὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη μὲν δοτικήν. Τὰς μεταχειρίζονται δὲ κατακόρως, διότι μονοσύλλαθοι οὖσαι φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφήνειαν ἀγενούσιας. Καὶ ἡ μὲν εν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ γ μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose? — je m'en souviens. Ἐνθυμεῖσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο; — τὸν ἐνθυμοῦμαι ἢ τὸ ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu le malheur, et j'y sais compatir.

ἢτοι je sais compatir au malheur.

240. Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι de lui, à lui, d'elle, d'eux, d'elles, leur, σημαίνουσι πάντοτε πρόσωπον καὶ οὐχὶ πρᾶγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν εν καὶ γ· ὅστε ἡ ἐξῆς φράσις εἶναι σόλοικος: cette maison menace ruine; n'approchez pas d'elle, àλλὰ ρήτεον, n'en approchez pas. Οὐδὲ εἰς τὴν φράσιν ταύτην ces bâtiments n'étant pas assez grands, je leur ferai ajouter une aile, ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία leur, καθὸ ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν bâtiments, κτίρια, àλλὰ ρήτεον j'y ferai ajouter une aile.

Σημ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἔκφρέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀριθμητικὸν, ὑπακουομένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀναπληροῦσι πάντοτε τὸ ἐλλεῖπον οὐσιαστικὸν διὰ τῆς ἀντωνυμίας εν· οἷον εἰς τὴν ἐρωτησὶν ἔχεται ἀδελφούς; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς ἔχω, δ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ en, j'en ai, ἢ ἔχω τρεῖς, j'en ai trois· πολλοὺς, j'en ai plusieurs.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας Μῆμε.

241. Ἡ λέξις μῆμε εἶναι ἡ ἐπίθετον ἀντωνυμικὸν, ἕρα κλιτόν· ἢ ἐπίρρημα, ἕρα ἀκλιτον.

242. Ἐπίθετον μὲν εἶναι ἀ. ὅταν λαμβάνεται ἐνάρθρως καὶ σημαίνῃ ταυτότητα (l'identité), ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν ὁ αὐτός: le même homme, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· les mêmes vertus, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

6'. Ὅταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν,

moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes, ἀντίστοιχούσα πάλιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὸς μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἐγὼ αὐτὸς, ἐμοῦ αὐτοῦ ἡ ἐμαυτοῦ, σὺ αὐτὸς, κτλ. ἦτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς. Ceux qui se plaignent de la fortune n'ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes. Πολλοὶ τῶν μεμφομένων τὴν τύχην ὥφειλον ἔσαυτοὺς μᾶλλον να μέμφωνται.

γ'. "Οταν ἔπεται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μὲ δύναμιν ἐπιτάσεως, la gloire même, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα· la vie même, καὶ αὐτὴ ἡ ζωή. Ἄλλ ἐνταῦθα συμβαίνει ἴδιοτροπία τις, διότι ἀν μὲν τὸ οὐσιαστικὸν ἔναι· ἐν μόνον, τὸ μême συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ως ἐπίθετον· ἀν δὲ δύο ἡ πλείσιονα, δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ θεωρεῖται ως ἐπίθετον, ἀλλ' ως ἐπίρρημα· οἷον, les animaux, les plantes même étaient au nombre des divinités égyptiennes, τὰ φυτὰ αὐτὰ ἡ καὶ τὰ φυτὰ ἀκόμη συγκατελέγοντο μετὰ τῶν αἰγυπτίων θεῶν.

243. Ἐπίρρημα εἶναι προσέτι ὅταν τίθεται ως προσδιορισμὸς ῥῆματος, καὶ τότε ἔξηγεῖται διὰ τοῦ μάλιστα, ἢ ως καὶ, ἢ ἀκόμη καὶ, δηλ. διὰ προσθετικοῦ τινος ἡ ἐπιτατικοῦ μορίου· ἀν ἔναι ἀρνησις διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ καρ· nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter, δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς πονηρούς, ὁφελομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon cœur lassé de tout, même de l'espérance.
(Lamartine).

ἡ καρδία μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα, ως καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'irons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller, δὲν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἔξοχὴν, καὶ οὐδὲ ἔχομεν καν ὄρεξιν νὰ ὑπάγωμεν.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.

244. Η κατὰ Γάλλους ἀόριστος ἀντωνυμία tout, πᾶς ἡ ὅλος, tout homme πᾶς ἄνθρωπος, tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται ἐπίσης καὶ ως ἐπίρρημα ὅλως, ὁλωσδιό-

λου· tout clair, ὅλως φανερὸς ἢ ὄλοφάνερος· tout noir, ὄλομαυρος. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἔξης κανόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἀκλιτον, ἥτοι κάμνει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle.
τὰ πλοιά μας εἶναι ὄλοέτουμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ.
‘Ομοίως μένει ἀκλιτον μετὰ των θηλυκῶν τῶν ἀπὸ φωνήνεντος ἀρχομένων. Eucharis demeurait tout interdite. Ἡ εὔ-
χαρις ἔμενε κατατεθορυβημένη. Μετὰ δὲ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀρ-
χομένων ἀπὸ συμφώνου εἶναι κλιτὸν, ἔστω καὶ εἰς ἐπιρρήματι-
κὴν σημασίαν. Certes tu me dis là une chose toute
nouvelle, τῇ ἀληθείᾳ μοι λέγεις πρᾶγμα ὅλως διόλου νέον.

243. ‘Ο αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνε-
ται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν
τοῦ ὅσον καὶ ἄν· οἷον, la valeur, tout héroïque qu'elle
est, ne suffit pas pour faire les héros, ἡ ἀνδρεία ὅσον
ἡρωοπρεπῆς καὶ ἀν ἦναι δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀναδείξῃ τινὰ ἡρωα.
L'espérance toute trompeuse qu'elle est, sert au
moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin
agréable, ἡ ἐλπὶς ὅσον πλάνος καὶ ἀν ἦναι, ἔχει κάνει τὸ κα-
λὸν ὅτι ἀγει ἡμᾶς δι' ὄδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς.

246. “Οταν δὲ τὸ tout λαμβάνεται ως προσδιορισμὸς ἄλ-
λου ἐπιρρήματος, μένει πάντοτε ἀκλιτον tout doucement,
tout aussi bon· ἡ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, Il est, ἡ
elle est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance, ἐνῷ
ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συμμεταβάλλομεν τὸ ἐπιθέτον
ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἥτοι ὅλος ζῆλος ἡ ἥτοι ὅλη (ἡ γυ-
νὴ) ζῆλος. Les français sont tout feu pour entrepren-
dre, οἱ Γάλλοι εἶναι ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι

247. “Εχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρήματικὴν
καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἔρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ
ἄμα. Elle lui dit cela tout en riant, εἶπεν αὐτῷ τοῦτο
ἄμα γελῶσα.

248. Συνοδεύουσα ὄνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται
κατὰ γένος ἀρσενικὸν, οἷον, tout Rome le sait.—tout Flo-

rence l'a vu, ήτοι tout le peuple de Rome, de Florence. Συμφωνεῖ ὅμως ἐπιθετικῶς μὲ τὰ τῶν χωρῶν η̄ ἐπαρχιῶν ὀνόματα, οἷον, toute la France l'a vu.

249. Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συνάμα, tous les deux, συναμφότεροι· η̄ περίοδον χρόνου, tous les cinq jours, ἀνὰ πᾶσαν πέμπτην ἡμέραν.

250. Ής πρὸς τὴν θέσιν δὲ η̄ tout ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, nous, vous, eux. Nous tous, πάντες ἡμεῖς, vous tous, eux tous. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτοπροσώπους le, la, les, τίθεται μετὰ τὸ ρήμα, οὐτινος εἶν' ἔκειναι ἀντικείμενον, η̄ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἀν ὁ χρόνος ἥναι σύνθετος. Je les ai tous éprouvés, et je les trouve tous très-bons.

251. Η̄ ἀντωνυμία tout ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἑκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἀν ταῦτα διαφέρωσι κατὰ τὸ γένος. "Οθεν η̄ φράσις αὕτη je suis avec toute l'ardeur et le respect possible, εἶναι σόλοικος· τὸ ὄρθον avec toute l'ardeur et tout le respect.

252. Τὸ ἐνικὸν tout ισοδυναμεῖ πολλάκις μὲ τὸ παρ' ἡμῖν ἔναρθρον πληθυντικὸν τὰ πάντα· tout tombe, tout périt tout se confond autour de nous. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμφύρονται καὶ συγχέονται.

Περὶ τοῦ quelque.

253. Η̄ ἀντωνυμία quelque ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον Ἑλληνικὴν τις, quelque homme, ἀνθρωπός τις, quelques hommes, ἀνθρωποί τινες.

254. Πολλάκις ὅμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον que μετὰ ρήματός τινος μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἀν μὲν ἀκολουθῇ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικὸν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ ἔξηγεται διὰ τοῦ οἰοσδήποτε καὶ ἀν οἷον,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire.
οἰουσδήποτε λόγους καὶ ἀν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

255. Ἀν δὲ ἀκολουθῇ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ ἐπίρρημα, μένει ἄκλιτος, καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅσον καὶ ἀριστερὸν οἷον quelque puissants qu'ils soient, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἀνήναι· quelque considérés que nous soyons, ὅσον εὐὔπόληπτοι καὶ ἀνῆμεθα· quelque adroitemment qu'ils s'y prennent, ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἀν ἐπιλάβωνται τοῦ ἔργου.

Σημ. "Αν δὲ τὸ ἐπίθετον δὲν ἔναι μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικοῦ, τὸ qualche συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· quelques grandes richesses que vous possédez, ὅσον μέγαν πλοῦτον καὶ ἀν ἔχητε.

256. Ἀν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ qualche δὲν ἀκολουθῇ μήτε οὐσιαστικὸν μητ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥῆμα, τότε διαιρεῖται εἰς δύο λέξεις quel que, καὶ τὸ μὲν quel συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ que μένει ἀτρεπτον· οἷον, quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents, οἰαδήποτε καὶ ἀν ἔναι ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.

257. Προτασσόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὄνομάτων τὸ qualche ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ περίπου μένει ἄκλιτον. Alexandre perdit quelque trois cents hommes lorsqu'il défit Porus. Οἱ Ἀλέξανδρος ἀπέβαλε τριακοσίους περίπου ἄνδρας ὅτε τὸν Πάθρον ἐνίκησε.

258. Τὸ ὄνομα chose, πρᾶγμα, εἶναι γένους θηλυκοῦ· ἐνώθεν δὲ μετὰ τοῦ qualche συντάσσεται μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἐπιθέτων ὡς εἰ ἦτο ἀρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. Ne dites pas à votre ami qui vous demande quelque chose: allez et revenez, je vous le donnerai demain. "Ητοι ἡ εἰς τὸ qualche chose ἀναφερομένη ἀντωνυμία le étêtre κατὰ γένος ἀρσενικόν. Je vous dirai quelque chose de fâcheux, λυπηρόν τι· quelque chose de merveilleux, θαυμαστόν τι. "Ενθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἐπίθετον fâcheux, merveilleux ἔτέθη κατ' ἀρσενικὸν γένος, προσέτι δὲ ὅτι συνδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως de.

Σημ. "Η πρόθεσις de· τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀριστών ἀντωνυμιῶν· οἷον τοῦ rien· rien de bon· οὐδὲν καλόν, rien de solide, οὐδὲν στερεόν· τοῦ quoi, ίδιως δταν ἀκολουθῇ συγχρητικόν quoi de plus juste? τι δικαιότερον; ἢ καὶ μετὰ τοῦ ce que· et tout ce qu'il avait vu faire de plus remar-

quable aux héros de l'âge passé, καὶ πᾶν ὅ, τι ἀξιολογώτατον εἶδε πράτ-
τοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Tel.

259. Ἡ ἀντωνυμία tel θηλ. telle, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν
έλληνικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ que, οἷος ἡ
όποιος. L'homme n'est pas tel qu'il devrait être· ó ἀν-
θρωπος δὲν εἶναι τοιοῦτος όποιος ὥφειλε νὰ ἴναι. Ἡ καὶ ἀνευ
τοῦ que· il n'y a pas de tels animaux. Ἡ καὶ δις κατὰ
σειρὰν ἐν παροιμιακοῖς λόγοις· telle vie, telle mort, οἷος ὁ
βίος, ἡ κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τελευτή· tel maître, tel valet
(κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του).

260. Ἡ tel μετὰ τῆς ἀρίστου un λαμβανομένη ἰσοδυνα-
μεῖ μὲ τὸ τῆς Ἑλληνικῆς ὁ δεῖνα. Avez-vous vu un tel ?
Εἰδες τὸν δεῖνα; Ἀλλοτε κεῖται ἀριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τῆς
εἰς φράσεις γνωματευτικᾶς καὶ ἀποφθέγματα. Tel sème qui
souvent ne recueille pas, πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θε-
ρίζει, ἔστιν ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

261. Εἰς ποιητικᾶς παρομοιώσεις ἡ tel τιθεμένη ἐν ἀρχῇ
τῶν δύο συγχρινομένων εἰκόνων ἡ ἐννοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ
παρ' Ἑλλησιν ὄμοιωματικὰ μόρια, ὅπως . . . οὕτως. Tel
qu'un lion rugissant met en fuite les bergers épou-
vantés, tel Achille . . . "Οπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς
φυγὴν τοὺς ἐμφόβους ποιμένας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεὺς, . . .

Περὶ τοῦ On.

262. Η ἀόριστος ἀντωνυμία on, ως εἴπομεν ἡδη ἐν τῷ
Τεχνολογικῷ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προ-
σώπου τῶν ῥημάτων. On dit que . . . Λέγουσιν ἡ λέγεται
ὅτι . . . Διὰ δὲ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεω-
ρεῖται συνήθως ως γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ. Πλὴν
ἐνίστε, ὅταν προφανῶς ὁ λόγος ἴναι περὶ προσώπου θηλυκοῦ,
δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. Quand on est
mariée, on n'est pas toujours maîtresse de
ses actions.

263. Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅταν διὰ τοῦ ον σημαίνωνται προφανῶς πολλὰ ἔτορα. On n'est pas des esclaves pour essuyer de si mauvais traitements. — Ici l'on est égaux.

264. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίστε καὶ τὸ ἀρθρὸν εἰς ἀποφυγὴν χασμαδίας, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις et, si, ou. Et l'on dit — Si l'on voit — Où l'on verra. Ἐκτὸς ἀν ἀκολουθῇ ἄλλο 1, διότι τότε γεννᾶται νέα κακοφωνία· λέγε λοιπὸν, et on le dit, si on la voit, καὶ οὐχὶ et l'on le dit, si l'on la voit.

Περὶ τοῦ Personne.

265. Ἡ λέξις personne ἡ εἶναι ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ἡ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρείαν, σημαίνουσα πρόσωπον, ἀνθρώπος, οίον· Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite — Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses· ἡ ἀντωνυμία ἀριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνάρθρως, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὔχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς· οίον, personne ne sait s'il est digne d'amour ou de haine, οὐδεὶς γινώσκει ἀν εἶναι ἀγάπης ἡ μίσους ἄξιος. "Οταν δὲ ἡ πρότασις δὲν εἶναι ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ τίς. Je doute que personne ait mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible Gesner. Ἀμφιβάλλω ἀν ἐζωγράφησέ τις ποτὲ τὴν φύσιν ἐν τῇ ἐπεράστῳ αὐτῆς ἀπλότητι κάλλιον τοῦ εὐαισθήτου Γεσνέρου.

Περὶ τοῦ Aucun.

266. Ἡ δὲ aucun θηλ. aucune ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἡ ἐπιθετικῶς μετά τινος οὐσιαστικοῦ, ως aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire, ἡ καθ' ἑαυτὴν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν διαιρετικὴν, aucun de nos écrivains.

“Οταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ὄριζεται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ personne. “Où en sont les choses ? Je n'ai jamais rien demandé à aucun, sauf que je n'ai jamais rien demandé à personne.

267. Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἡ ἀμφιθολίας δηλωτικὰς προτάσεις, ισοδυναμεῖ τὴν ἀριστηφ τίς. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. ’Αμφιθάλω ἂν εἶναι (τις) συγγραφεὺς χωρὶς ἐλλείψεις.

268. Η ἀντωνυμία αὕτη εἶναι εὔχρηστος καθ' ἐνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾶται ἐνίστε καὶ κατὰ πληθυντικὸν, ὅπως παρ' Ἑλλησι τὸ οὐδένες. Oùtw παρὰ Μοντεσκίω, je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.

269. Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς, μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἐκ τῶν μὴ ἔχοντων ἐνικόν. Il n'a fait aucuns frais — Il n'a versé aucuns pleurs : διότι αἱ λέξεις *frais* (ἔξοδα), *pleurs* (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ *Rien*.

270. Ο, τι εἴπομεν περὶ τοῦ personne καὶ aucun, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ rien, ἢτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. Il ne dit rien — Il ne répond rien. ’Επὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἡ ἀμφιθολίας δηλωτικῶν, τὴν σημασίαν τῆς ἀριστου τί. Y a-t-il rien de si beau ? Υπάρχει τι τόσον ωραῖον ;

271. Ἐνίστε τὸ rien λαμβάνεται ως ὄνομα ἐνάρθρως ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινοῦ πράγματος, ως φαίνεται εἰς τὸ έξῆς ρητόν. Il vaut mieux ne rien faire que de faire des riens. Κάλλιον τὸ μηδὲν πράττειν ἢ τὸ πράττειν μηδαμινά.

Περὶ τοῦ *Nul*.

272. Η ἀόριστος ἀντωνυμία nul καθ' ἔαυτὴν μὲν, ἀνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἰν' εὔχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς personne σημασίαν καὶ δύναμιν.

Nul n'est content de sa fortune,
Ni mécontent de son esprit.

Λαμβάνομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τυνος, φυλάτ-
τει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, ἐπιδέχεται δὲ τότε καὶ
θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ὅχι καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν. L'homme
ne trouve nulle part (οὐδαμοῦ, ἐν οὐδενὶ τόπῳ) son
bonheur sur la terre.

273. "Αλλοτε ἡ nul σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον,
τότε δὲ σχηματίζει πληθυντικὸν ἀριθμὸν, οἷον, Toutes ces
procédures (αἱ διαδικασίαι) sont nulles. — Ces effets (αἱ
χρεωστικαὶ) sont nuls.

*Περὶ τῆς Quiconque, Quelconque καὶ ἀλλωρ τινῶν
'Αριστωρ Ἀρτωρυμιῶν.*

274. Ἡ μὲν quiconque (όστισδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ
προσώπων, καθ' ἑαυτὴν, ἀνευ οὐσιαστικοῦ, ἡ ἀν προστεθῆ οὐ-
σιαστικὸν, ἐκφέρεται κατὰ μορφὴν γενικῆς διαιρετικῆς. Qui-
conque n'observera pas cette loi, sera puni. Ἡ quicon-
que de vous. — Il a promis de la protéger contre qui-
conque l'attaquerait. Πληθυντικὸν δὲν ἔχει, καὶ εἶναι συνή-
θως γένους ἀρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναικας ἀπο-
τεινόμενος, νὰ εἴπῃ, quelconque de vous sera assez hardie pour
d i e pour médire de moi, je la ferai repentir, ἐκφέ-
ρων τὸ hardie κατὰ θηλυκὸν γένος.

215. Ἡ δὲ quelconque τὴν αὐτὴν τῇ quiconque ἔχουσα
ἀοριστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν
ἀρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγ-
μάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἰδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐ-
σιαστικῷ. — Il ne lui est demeuré chose quelconque,
δὲν ἀπελείφθη αὐτῷ οὐδοτιοῦν.

276. *Plusieurs* (πολλοί, πολλαῖ). Κοινοῦ γένους καὶ πάν-
τοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ καθ' ἑαυτὴν,
ἀλλ' ἐπὶ προσώπων οὐχὶ δὲ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν
όνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Plu-
sieurs se sont trompés en voulant tromper les autres

— Plusieurs historiens ont raconté — On le dit ainsi dans plusieurs gazettes.

277. *L'un l'autre.* Αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἐλληνικὴ ἀντωνυμία ἀλλήλους. Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre, φθείρουσιν ἄλληλα. — Elles s'estiment l'une l'autre, τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ l'un θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὄνομαστικὴν, τὸ δὲ l'autre ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις de καὶ à, ἢν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ, ὡς, ils médisent l'un de l'autre.

278. "Οταν ὁ λόγος ἦναι οὐχὶ περὶ δύο, ἀλλὰ περὶ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθ. les uns les autres. Tous ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

279. Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre, μετὰ τοῦ l'un et l'autre: τὸ δεύτερον σημαίνει ἀμφότεροι, μὴ παρέχον ἴδεαν ἀμοιβαιότητος.

280. Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un l'autre εἰς διάφορα κἄλλα σημαίνουσι καταμερισμὸν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰς τῆς ἐλληνικῆς ὁ μὲν, ὁ δέ· καὶ κατὰ πληθυντικὸν les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δέ, les unes, les autres, αἱ μὲν, αἱ δέ.

281. Κατά τινα ἴδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσώπων ἀντωνυμιῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου· nous autres Grecs, nous avons la coutume, οἱ "Ελληνες ἡμεῖς συνειθίζομεν· vous autres philosophes, σεῖς οἱ φιλόσοφοι κτλ.

282.. *Autrui*, ἄλλος. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à· οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίου ἢ τὰ τῶν πέλας ἐλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Ῥήματος.

283. Ιδιότης καὶ χαρακτήρ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶναι ὅτι ἔχομένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξις τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγειν ὡς οἶόν τε τὰ λεγόμενα πρωθύστερα καὶ ὑπερβατὰ καὶ τὰς ἔλλειψεις, τὸ ὄποιον ἀφαιρεῖ μὲν τι δυνάμεως ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Οθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν προτάσσεται μὲν συνήθως τὸ ὑποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ρῆμα, εἴτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Υποκείμενον τοῦ ρήματος εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὁσάκις δὲν εἶναι ὄνομά τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

284. Τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν εἴτε ὄνομα, εἴτε ἀντωνυμία προηγεῖται τοῦ ρήματος, πλὴν τῶν ἔξης περιστάσεων καθ' ἃς ἔπειται τῷ ρήματι· ἦτοι

ἀ. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ· que vous levez-vous? qui est-il?

Perfide, oses-tu bien te montrer devant moi?

(Racine. Andromaque).

ἄπιστε, τολμᾶς νὰ φανῆς ἔμπροσθέν μου; que deviendrai-je? τί νὰ γείνω! que ferai-je? τί νὰ κάμω! que vois-je? τί βλέπω! Άν δέ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ρήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ρῆμα ἐπαναλαμβάνεται ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία· οἷον, César eût-il passé le Rubicon?

β'. Εἰς τὰς παρενθέσεις dit-il, répondit-elle κτλ. Quand Ulysse, lui-dis-je, partit pour aller au siége de Troie.

γ'. "Οταν ἢ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις λαμβάνεται ἀνευ τοῦ συνδέσμου que ἀντὶ εὐκτικῆς ὡς, puisse-t-il être heureux! εἴθε νὰ εύτυχήσῃ! ainsi soit-il! γένοιτο! me préservent les Dieux! οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι! vive la liberté! ζήτω ἢ ἐλευθερία! ἢ ὑποθετικῶς, οἷον

Coutât-il tout le sang qu'Hélène a fait répandre,
Dussé-je après dix ans voir mon palais en cendre.

(Andromaque).

Καὶ ἂν ἔμελεν ἢ πρᾶξις μου νὰ πληρωθῇ μὲ σὸν τὸ αἷμα

9*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅσον ἔχύθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἐλένης. Καὶ ἀν ἔμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπίδω ἀποτεφρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

δ'. "Οταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὰ μόρια ταῦτα à peine, aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins. Aussi est-il votre ami, οὗτος καὶ εἶναι φίλος σου· peut-être avez-vous raison, οὗτος ἔχετε δικαιοι· à peine fut-il arrivé, μόλις ἐφθασε· en vain prétendons-nous, μάτην ἀπαιτοῦμεν. Μ' ὅλα ταῦτα δύναται νὰ εἴπῃ χωρὶς νὰ σφάλῃ καὶ aussi il est votre ami, peut-être vous avez raison, προτάσσων τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι εὐφραδέστερον. "Αν δὲ τὸ ὑποκείμενον ἦναι ὄνομα, προηγεῖται μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἷον, en vain son père lui conseilla-t-il, εἰς μάτην ὁ πατήρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

ε'. "Οταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν tel ή τὸν σύνδεσμον ainsi. Tel était son avis.— Ainsi fut terminé le différend.

ϛ'. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ρήματι τὸ ὑποκείμενον, ἂν τύχῃ νὰ παρακολουθῇται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων, οἷον, là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent partout une eau claire. "Η ἀν προηγῶνται ως ἀντικείμενον τοῦ ρήματος αἱ ἀντωνυμίαι que, le, se, οἷον ce que pense le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison.— C'est ainsi que le voulut la Providence.

ζ'. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ρήμάτων, il est arrivé de grands malheurs, συνέβησαν μεγάλαι δυστυχίαι· il s'est glissé une faute, παρεισέφρησεν ἀμάρτημά τι· ὅπου προτάσσεται μὲν τὸ ρῆμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας il κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἔπειται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὅποιονδήποτε γένος ή ἀριθμόν.

285. Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειώθεισῶν, ἦτοι ἐπὶ ἐρωτήσεως, César eût-il passé le Rubicon? ή προηγουμένων τῶν μορίων peut-être, en vain, κτλ. οἷον, en vain son père lui conseilla-t-il, δὲν δυνάμεθα, ὑπέρχοντος ὑποκείμενου ἄλλου, νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἀν-

ωνυμίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἔξης στρατιώται σφέλλουσι κατὰ τοῦτο,

Louis en ce moment, prenant son diadème,
Sur le front du vainqueur il le posa lui-même.

διότι ὑπάρχοντος τοῦ ὑποκειμένου Louis ἔχει καὶ τὴν ἀντωνυμίαν il.

286. Ἀν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλειότερα ρήματα ταυτοπροσωποῦντα, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἀναγκαῖως πρὸ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν,

ἀ. "Οταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντὸς ἄλλου συνδέσμου πλὴν τῶν ἔξης et, ou, ni, mais· οἷον, vous serez vraiment estimé, si vous êtes sage et modeste.

β'. "Οταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς ἢ τάνατοι παλιν. Il ne gagne rien et il dépense beaucoup.— Vous le dites et vous ne le pensez pas.

287. Πλὴν τῶν δύο τούτων περιστάσεων, αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαὶ δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, σπῶς μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Συμφωνίας τοῦ Ὑποκειμένου μετὰ τοῦ Ρήματος.

288. Τοῦ ὑποκειμένου συνθέτου ὅντος ἐκ δύο ἢ πλειοτέρων ὀνομάτων, τὸ ρῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἔξης περιστάσεων.

ἀ. "Οταν τὰ ὄνόματα ἦναι συνώνυμα· οἷον, son courage, son intrépidité étonne les plus braves, διότι αἱ λέξεις courage, intrépidité, εἶναι σχεδὸν ταύτοσημοι.

β'. "Οταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ρήματος ἦναι τοιοῦτον, ὥστε ἐλκύει ιδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καὶ μᾶς φέρει τρόπον τινὰ εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων, οἷον ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige, τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ συμφέρον σου, ἢ τιμή σου, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ ὑποκείμενα ἐνταῦθα κείνται κατὰ πρόσοδον· ἢ μὲν

τιμὴ εἶναι ἰσχυρότερα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς ἢ ὑπολήψεως· τὸ ρῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν ὁ Θεός.

γ'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχεται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ συγχεφαλαιοῦσα αὐτὰ ὅλα, οἷας αἱ λέξεις tout, rien, personne.

Le temps, les biens, la vie,
Tout est à la patrie.

ὁ καιρὸς, τ' ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀνήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ tout, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. "Οταν δύο ὄνόματα συνδέωνται διὰ τοῦ συνδέσμου οὐ (ἢ)· la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes, ἢ ἀδυναμία (τοῦ χαρακτῆρος), ἢ ἢ ἀπειρία γίνεται αἵτια νὰ ὑποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

Σημ. Προηγουμένων δὲ διαφόρων προσάπων, τὸ ρῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

"Αλλαὶ Ἀρωματίαι εἰς τὴν Ρηματικὴν Συμφωνίαν.

289. "Οταν ὑποκείμενον τοῦ ρήματος ἦναι αἱ λέξεις ni l'un ni l'autre, ἢ ἀπλῶς δύο ὄνόματα συνδέομενα διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ni (οὔτε), τὸ ρῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν· οἷον, j'ai lu vos deux discours : ni l'un ni l'autre ne sont bons. Ni l'or ni la grandeur ne nous rendent heureux. 'Αλλ' ἂν ἡ ἔννοια τοῦ λόγου ἦναι τοιαύτη, ὥστε τὸ ἐν τῷ ὄνομάτων ἀποκλεῖει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον, τότε τὸ ρῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμόν. Ni l'un ni l'autre n'obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἰς θέλει τὸ λάβει ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Pétersbourg.

290. Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἰδὴ περιληπτικῶν ὄνομά-

των, τὰ καθόλου περιληπτικὰ (collectifs généraux), καὶ τὰ κατὰ μέρος περιληπτικὰ (collectifs partitifs). L'armée, la foule, l'assemblée, la totalité εἰναι ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν· un nombre, une foule, une quantité, une troupe, εἰναι ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρώτου εἰδους ἀπαιτοῦσι τὸ ρῆμα κατὰ τὸν ἔαυτῶν ἀριθμόν. La foule des humains est vouée au malheur. La totalité des hommes sacrifie l'avvenir au présent. Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἰδους τὸ ρῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικήν, ἡτις πάντοτε τὰ συνοδεύει. Un grand nombre d'en nantis parurent. On vit une nuée de Barbares qui désolèrent tout le pays. Une infinité de monde pense comme vous.

191. Τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα peu, beaucoup, assez κτλ. ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἡτοι τὸ ρῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὴν ἐπομένην γενικήν. Beaucoup de gens pensent ainsi. — La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.

292. Ὁταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα λαμβάνωνται καθ' ἔαυτὰ ἀνευ γενικῆς ὄνδρατος, ώς ὑποκείμενον τοῦ ρήματος, τὸ ρῆμα τιθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν· οἷον la plupart sont sujets à l'erreur; peu aiment l'étude, oùou ἐννοεῖται ἔξιθεν ἡ κατάλληλος γενικὴ la plupart des hommes, peu d'enfants κτλ.

293. Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία vous λαμβανομένη ἀντὶ τῆς ἑνικῆς tu, ώς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ρῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπιθετον ἡ τὴν μετοχήν· οἷον, vous êtes fier, εἶσαι ὑπερφανος· vous êtes venu, ἦλθες· soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.

294. Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ ὀσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἔαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ἀριθμόν·

ώς nous sommes persuadé que, ἀντὶ τοῦ je suis persuadé que· καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς δέ· soyons sage.¹

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ Ἀρτικεμέρου.

295. Ός τὸ ὑποκείμενον προγεῖται τοῦ ρήματος, οὗτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι μετὰ τὸ ρῆμα· οἷον j'aime l'étude.

296. "Οταν δὲ ἀντικείμενον τοῦ ρήματος ἔναι: ἀναφορικὴ ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία, προτάσσεται· οἷον, l'homme que vous avez vu· je vous connais κτλ. Καὶ πάλιν ἔξαιρετέον τὴν προστακτικὴν, ἥτις θέλει κατόπιν τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, appelez-moi, voyez-le.

297. "Οταν ὅμως δύο προστακτικαὶ συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων et ἡ οὐ, δύναται ἡ δευτέρα νὰ ἔχῃ καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

298. Τὸ βοηθητικὸν ρῆμα ανοίξει πολλάκις ἀντικείμενον ὅνομά τι παρακολουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ώς il eut la tête tranchée· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσην ἡ παθητικὴν, ἀπετρήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. "Ολας διάφορος ἔννοια ἦθελε προκύψει, ἂν ἡ λεξις tête étriteto μετὰ τὴν μετοχὴν, il eut tranché la tête· τοῦτο ἦθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἔτέρου. "Ομοίως ἡ ἔξης φράσις, les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués, σημαίνει ὅτι διακόσιαι νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἡ ἔξωκειλαν εἰς τὴν ξηράν.

299. Αἱ ἀντωνυμίαι rien καὶ tout ἀντικείμενον οὗσαι ρήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ

(1) Τὸ πρῶτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν αὐθυπότακτον ὑποτακτικὴν τῆς Ἑλληνικῆς soyons, ὡμεν, ἄς ἦμεθα, arrêtons-nous, στῶμεν κτλ.

καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Il a tout soumis. — Il n'a rien dit.

300. Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἀντικείμενον οὐσαὶ ἀπαρεμφάτου, προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρωθύστερον τοῦ ρήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἔχαρτάται· οἷον δύναται τις καλῶς νὰ εἰπῃ οὐ μόνον je viens vous chercher, ἀλλὰ καὶ je vous viens chercher.

Je ne condamne plus un courroux légitime,
Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.
(Racine).

ἀντὶ τοῦ on va vous livrer.

301. Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τὸ εἰς ὁ ἀναφέρεται οὐδεμίᾳ παρεμπίπτουσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἔχης στίχους τοῦ Βοαλὼ δὲν ἐψυλάχθη ὁ κανῶν οὗτος.

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,
Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,
De clerc, jadis laquais, a fait comte et marquis;
Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste
A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Tὸ ἀναφορικὸν que τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ George διὰ τοῦ vive ici. Tὸ ὄρθὸν ἦτο, que George qu'un million . . . a fait, vive ici. Οὕτω καὶ κατωτέρω, que Jacquin vive ici dont, τὸ ὄρθὸν εἶναι que Jacquin dont. . . vive ici.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσοτέραν ἐλευθερίαν τῶν πεζογράφων ως πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς καὶ τῶν ἐπιρρηματικῶν προσδιορισμῶν.

Maître corbeau sur un arbre perché . . .
Maître renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

ὁ πεζογράφος θέλει εἰπεῖ perché sur un arbre, alléché par l'odeur.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose.
(Berenger).

ὁ πεζογράφος, ainsi rien ne s'oppose à notre rage.

Le peuple à nous s'intéresse.

(δι αὐτός).

ο πεζογράφος, le peuple s'intéresse à nous.

302. Εἶναι μὲν πολλὰ ρήματα συντασσόμενα ἐν τε τῇ ἑλληνικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ώς différer, διαφέρω· séparer, ἀποχωρίζω· éloigner, ἀπομακρύνω κτλ. ἢ μετὰ δοτικῆς, ώς donner, δίδωμι· donner quelque chose à quelqu'un, δίδωμι τινί τι· répondre, ἀποκρίνομαι· par-donner, συγχωρῶ κτλ. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα διαφέροντα· οἷον οἱ "Ελληνες λέγομεν δυσπιστῷ τινι ἢ πρός τινα, οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς, se défier de quelqu'un· ἡμεῖς μετὰ δοτικῆς, χρῶμαι τινι πράγματι, οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς de, ἥτοι μετὰ γενικῆς, se servir de quelque chose. Τὸ καταχρῶμαι συντάσσεται μετὰ δοτικῆς ἢ κἄν μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ abuser τῶν Γάλλων μετὰ γενικῆς abuser de l'amitié, de la confiance, καταχρῶμαι τῇ φιλίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν κτλ. "Αλλα δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἔκείνους πρόθεσίν τινα, εἰς ἡμᾶς δὲ ὅχι· οἷον, régner sur un peuple, βασιλεύω λαοῦ.

303. Εἶναι δὲ καὶ τινα τὰ ὅποια ἐνῷ ἐκ τῆς φύσεώς των ἀπαιτοῦσιν ἀφαιρετικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἷον τὸ demander αἰτῶ, ôter ἀφαιρῶ, arracher ἀποσπῶ, dérober ὑφαρπάζω κτλ. Demander quelque chose à quelqu'un; il lui demanda son nom et sa patrie; dérober à quelqu'un ses secrets. Τὴν σύνταξιν ταύτην τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐμπεπλησμένοι τῆς τῶν Γάλλων συγγραφέων ἀναγνώσεως μεταφέρουσι καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, γράφοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐζήτησε τὴν χάριν, il lui demanda la grâce, οὐ τινος οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ βαρβαρώτερον.

304. Τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ρήματα, ἥτοι ἔκεινα ὅσα δὲν εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον εὔχρηστα, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν, οἷον τὸ s'abstenir ἀπέχομαι· se défier, se méfier, δυσπιστῷ· s'emparer, κυριεύω· se moquer, κατακωρῶμαι· se repentir, μεταμέλομαι· se souvenir, ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καὶ τινα τῶν μεταβαλλόντων σημασίαν

ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικά· οἷον, se douter, ὑποπτεύω· se plaindre αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir, χρῶμαι· s'apercevoir, κατανοῶ.

305. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανών. Ἀναγκαῖον δὲ εἶναι οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐφιστῶσιν ἐκάπιτοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων ῥημάτων, παραπτήριοῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητας καὶ διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

"Όταν ἀντικείμενοι τοῦ Ρήματος ἦραι Ἀπαρέμφατον.

306. Πολλάκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶναι ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον ἢ καὶ ἀμφότερα· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἔπειται ἀπλῶς ἀνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δύο προθέσεων de καὶ à.

'Ρήματα θέλοντα τὸ κατόπιν Ἀπαρέμφατον

μετὰ τῆς προθέσεως à.

s'abaisser	avoir	encourager
s'accorder	balancer	enhardir
s'accoutumer	borner	engager
s'acharner	se borner	enseigner
s'aguerrir	chercher	s'entendre
aider	concourir	s'étudier
aimer	se complaire	s'évertuer
animer	condamner	exceller
s'animer	consentir	exciter
s'appliquer	consister	exhorter
apprendre	conspirer	s'exposer
apprêter	consumer	se fatiguer
s'apprêter	contribuer	s'habituer
aspirer	convier	hésiter
assigner	déterminer	instruire
s'assujettir	disposer	intéresser
s'attacher	se disposer	inviter
attendre	se divertir	se mettre
s'attendre	donner	montrer
autoriser	employer	s'obstiner

s'occuper	prendre plaisir	se résigner
s'offrir	se plier	réussir
avoir peine	se préparer	servir
pencher	prétendre	songer
penser	provoquer	tendre
persévéérer	réduire	tenir
persistir	renoncer	travailler
se plaire	répugner	viser

'Ρήματα θέλοντα τὸ κατόπιν Ἀπαρέμφατον
μετὰ τῆς προθέσεως de.

s'abstenir	se devoir	négliger
accuser	différer	nier
achever	dire	ordonner
affecter	discontinuer	pardonner
s'affliger	disconvenir	parler
être affligé	se disculper	permettre
il s'agit	dispenser	persuader
être bien aise	dissuader	avoir peur
il appartient	douter	se piquer
appréhender	empêcher	plaindre
avertir	enrager	prescrire
s'aviser	entreprendre	presser
brûler (ἐπιθυμῶ σφο-	s'étonner	présumer
cesser δρῶς)	être étonné	prier
charger	éviter	promettre
se charger	s'excuser	proposer
choisir	se flatter	se proposer
commander	feindre	rebuter
conjurer	se garder	recommander
conseiller	hasarder	refuser
consentir	se hâter	se repentir
se contenter	avoir honte	souhaiter
il convient	imputer	se souvenir
avoir coutume	jurer	suggérer
craindre	se lasser	supplier
dédaigner	méditer	être surpris
défendre (ἀπαγορεύω)	se mêler	prendre à tâche
se dépêcher	menacer	être tenté
désespérer	mérriter	trembler

307. Τὰ δὲ ἐπόμενα ρήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρας τὰς προθέσεις, ὅτοι commencer, continuer, défier, s'efforcer, manquer, obliger, oublier, risquer, tâcher, essayer, contraindre, demander, s'empresser, s'engager.

308. Τὸ obliger, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος, ἀπαιτεῖ τὴν ἡ. La loi naturelle nous oblige à honorer père et mère. Ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικοῦ ὑποχρεῶ λαμβάνει τὴν de. Vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme. Ὁμοίως καὶ ὅταν βοηθήται ὑπὸ τοῦ ἔtre. On est obligé de réprimer ses passions.

309. Τὸ oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομανθάνω τὴν ἡ. Si chaque jour vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἀν λησμονῆς καθ' ἡμέραν ν' ἀναγινώσκῃς, τέλος θ' ἀπομάθης τὸ ἀναγινώσκειν.

310. Τὸ accoutumer ως ἐνεργητικὸν ἡ ως μέσον s'accoutumer θέλει τὴν πρόθεσιν ἡ. Je l'ai accoutumé à travailler. Il s'est accoutumé à supporter les outrages de la fortune. Ὡς οὐδέτερον δὲ τὴν de. Il a accoutumé d'aller, de faire, κατλ. Βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ ἔtre, πάλιν τὴν ἡ. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me promener le matin.

311. Τὸ désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐὰν τὸ ὄπερ ἐπιθυμοῦμεν ἦναί τι ἀθέταιον, ἡ δυσχερὲς ὄπωσοῦν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Il désire de réussir. — Il y a long-temps que je désirais de vous renconter. Je désirerais bien d'en être débarrassé. Ἀν δὲ ἐπιθυμῷμεν πρᾶγμα εὔκολον καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἀνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le-moi. — Venez; il désire vous parler.

312. Τὸ préférer (προτιμῶ) θέλει ώσαύτως τὸ ἀπαρέμφατον ἡ ἀνευ προθέσεως ἡ μετὰ τῆς προθέσεως de. ἀνευ προθέσεως, ἀν τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθῇ ἀνευ τινὸς προσδιορισμοῦ, ως je préfère mourir plutôt, que de vivre dans

l'ignominie, διότι τότε τὸ mourir ισοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ
ὄνομα la mort, je préfère la mort. Ἐν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τις
προσδιορισμὸς ὅποιον δέχονται τὰ ρήματα, τὸ ἀπαρέμφατον
ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς πρόθεσεως δε· ως je préfère de mou-
rir avec vous plutôt que de vous trahir.

313. Τὰ δὲ λοιπὰ ρήματα, ὃσα δὲν ἔμπειρούχονται εἰς τοὺς
ἀνωτέρω πίνακας, συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἄνευ
προθέσεως, οἷα τὸ vouloir, savoir, falloir κτλ.

314. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον ως συντακτικὴ
ρήματος τίθεται ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, οἷον je veux partir,
βούλομαι ἀπιέναι· ἡ ὅταν ἀντωνυμία τις ἡ ὄνομα συντακτικὴ
τοῦ ἡγουμένου ρήματος δηλοῖ ποιον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπα-
ρεμφάτου· οἶον, je vous commande de partir. Ὅταν δὲ
μήτε ταυτοπροσωπία ἦναι, μήτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμ-
φάτου προσημαίνεται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρέμφατον ἀνα-
λύεται διὰ τῆς ὄριστικῆς ἡ ὑποτακτικῆς. Je veux que vous
partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΚΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

315. Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὄριστικῆς μεταχειρίζονται,
ἀ. Μετὰ τὰ ρήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν,
εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je sou-
haite, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous
fassiez votre devoir.

6'. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ'. Ἐπὶ ἐρώτήσεως· croyez-vous qu'il vienne?

Ἐν δὲ ἡ ἐρώτησις ἦναι ἀπλοῦν σχῆμα ρητορικὸν, τίθεται
ὄριστική· οἶον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux?

(Racine. Phèdre).

δ'. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἡ ἀπροσώπως λαμβανόμενα ρή-
ματα, π.χ. il semble, il convient, il faut, il est juste
μηδικοί ηθικοί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
μηδικοί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
μηδικοί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
μηδικοί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σημ. Τὸ sembler (φαίνεται) ὅταν ἔχῃ συντακτικὴν τινὰ προσωπικὴν il me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ δριστικὴν il me semble qu'il a raison. Ωσαύτως δριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπροσάπων δηλοῦντα βεβαιότητα, ὡς il est certain, il paraît, il est vrai, il résulte. il paraît qu'il a raison.

έ. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui, προηγουμένου ὑπερθετικοῦ τινος η τοῦ le seul η τοῦ peu. C'est le plus honnête homme qu'il y ait. C'est la moindre faute qu'il puisse commettre. Le chien est le seul animal dont la fidélité soit à l'épreuve. Il y a peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

Σημ. Παρεκτὸς τῆς περιστάσεως ταύτης, μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν qui τὸ δῆμα τίθεται ἀδιασόρως η καθ' δριστικὴν η καθ' ὑποτακτικὴν η μὲν δριστικὴ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα δρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος· η δὲ ὑποτακτικὴ ἀριστώς πως καὶ μετ' ἀμφισβολίας· οἶον, je cherche quelqu'un qui me rende ce service, η qui me rendra ce service. Je sollicite une place que je puisse remplir η que je peux remplir.

ζ'. Μετὰ τὰς ἀριστους ἀντωνυμίας quelque... que, quel que, quoi que, oïlov, quelque riche que vous soyez, quels que soient vos talents, quoi que vous fassiez.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους quoique, afin que, à moins que, avant que, bien que, de crainte que, pourvu que, pour que, κτλ. Quoique le ciel soit juste. Avant que je fusse venu. Pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

Σημ. Αἱ ἐπιφέρηματικαὶ φράσεις de façon que, de sorte que, de manière que, si ce n'est que, sinon que, θέλουν ὑποτακτικὴν μὲν ἂν τὸ δῆμα ἐκφράζῃ ἀμφισβολίαν η ἀναφέρηται εἰς τὸ μέλλον· conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens. Οριστικὴ δὲ ἂν η πρᾶξις θῆται δρισμένη, βεβαία, η ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς.

316. Η χρῆσις τούτου η ἔκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου δήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὐ η ὑποτακτικὴ η ψηφιστοῦ ιηθῆκε από τοῖνσι πού Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τάται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἡ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημανομένη πρᾶξις.

ά. Ὄταν τὸ κύριον ῥῆμα τῆς προτάσεως ἦναι εἰς ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστῶτα ἢ παρακείμενον (prétérit). κατ' ἐνεστῶτα μὲν, ἀν ἡ ὑπὸ αὐτῆς σημανομένη πρᾶξις ἦναι ἐνεστῶσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δὲ, ὅταν ἦναι παρωχημένη· οἷον,

je doute	{	que vous étudiiez maintenant.
je douterais		

je doute	{	que vous ayez étudié hier.
je douterais		

β'. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δὲ, τὸν ἀδριστὸν, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικοὺς χρόνους, τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικόν· κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστώς ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δὲ, ὅταν τὸ παρεληλυθός· οἷον,

je doutais	{	que vous étudiassiez aujourd'hui,
je doutai		

j'ai douté	{	demain.
j'avais douté		

je douterais	{	que vous eussiez étudié la semaine
j'aurais douté		

je doutais	{	passée.
je doutai		

j'ai douté	{	que vous eussiez étudié la semaine
j'avais douté		

je douterais	{	passée.
j'aurais douté		

317. Ἐξαίρεσις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἀν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ἦναι εἰς ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατὰ παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστῶτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακείμενου, ὅταν μετ' αὐτῇ ἔπειται φράσις τις ὑποθετική· οἷον,

je doute	{	que vous étudiassiez maintenant, demain,
j'& quot;outerai		

j'& quot;outerai	{	si l'on ne vous y contraignait.